

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De orthographia dictionum e Graecis tractarum

Johannes <Tortellius>

[Venedig], 12. Nov. 1484

P

[urn:nbn:de:bsz:31-299711](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-299711)

- Ossa cum duplicato. s. scribitur: mons est teste Solino in finibus thessaliae centaurorum stabulum cum tanta pinorum copia: quod in flexione atque reflexione ramorum tonitru presentetur: quod Lucan⁹ in primo tetigit cum ait: *Ita tantus in aethera clamor:*
 Quantus piniferae boreas cum thracicus ossae
 Rupibus incubuit: curuato robore pressae
 Fit sonus: aut rursus redeuntis ad aethera siluae. Hunc Seneca dixit olympo olim fuisse coniunctum.
- Ostrea cum. t. exili scribitur: pisces quidam sunt intra conchas degentes: ut Ouidius in. v. fastorum: *Ostreaque in conchis tuta fuere suis.* Et Iuuenalis in quarta satyra: *Ostrea callebat primo deprehendere morfu.* Nec habet latinitas teste Seruio super primum georgicorum: proprium nomen animalis: quod neutri sit generis.
- Ostrum cum. t. exili scribitur: est purpura: sic quoque dicta ab ostrea: in qua sarpiscis comperit apud tyrum: ex cuius sanguine tingitur purpura.
- Ostracon absque aliquo aspiratioe scribitur: dicitur apud nos testa. Et inde ostracopos quem nos fictiarium uocamus.
- Ostracismus absque aliqua aspiratione: & cum. i. latino scribitur: & ab ostraco deriuatur. Nam cum apud athenienses aliqui ad arripiedam tyrannidem ob potentiam: uel popularem gratiam: uel aliam quamuis causam proximi uiderentur: obligabantur ex lege ciuis eius: de quo suspicabantur nomen testis inscribere: quod cum certum superasset numerum: illum quinquennio toto exulare iubebant: hocque ad debilitandas opes frangendamque potentiam audaciam: & frangenda illius hominis incrementa fanciuerant: ut testis est Diodorus in. xi. historiographiae libro. Et Demosthenes in oratione pro Ethesiphonte: & Aristoteles in politicis. Quam legem cum syracusii ab atheniensibus semel acciperent: & id nomen non testis: sed oliuae foliis inscriberent petalimum non ostracismum uocauerunt: hoc est a foliis: quae petala uocabantur.
- Otanes cum. t. exili scribitur: fuit uir nobilis persae: & unus ex his: qui cum Dario in Magum coniuarunt: ut uicimus in dictione Darius.
- Otricus cum. t. exili scribitur: hic teste Porphyrio super. iii. iliados libro: & Mygdonus fratres fuerunt Hecubae filii Cissei: & patruelles Polymnestoris: a quo otricidem patronymicum deductum puto.
- Otriades cum. t. exili & i. latio scribitur: patronymicum puto: deductum ab Otrio: de quo Virgilius Panth⁹ otriades.
- Othrys cum. th. aspirato & y. graeco: sequente. s. consonante scribitur: mons est thessaliae uersus meridiem ex opposito ad ossam dispositus: ut ostendit Herodotus in. vii. Et ut dixit Plinius in. iiii. naturalis historiae. li. patria fuit lapitharum. Vnde Virgilius in. vii. Descendunt centauri homolem othrymque niuaem.
- Oxia cum. i. latino scribitur: licet apud graecos sit diphthongus ei: sed abiecta. e. retinetur. i. producta: ut in similibus saepe diximus: dicitur a nostris acutus.
- Oxys cum. y. graeco scribitur: & dicitur similiter apud nos uelox citus acutus.
- Oxy cum. y. graeco absque finali. s. neutrum est: & id idem: quod superior dictio in masculino designat.
- Oxyschoenon secunda cum. y. graeco: penultima cum. ch. aspirato: & alpha. diphthongo scribitur: dicitur a nostris teste Plinio. i. xxi. naturalis historiae. iuncus marinus. Nam coponit ex oxys quae acuta: & σκοινος funis: quasi acutus funiculus. Cuius plura genera ponit Plinius. unum quod oloschoenon uocat: quasi per totum siue aequaliter funis: quod ad uititalia utilissimum dicit: quia mollis est: & carnosus. Aliud dixit esse genus iunci trianguli: quem cyperum uocat: cum e. exili & y. graeco scriptum: quod apud aliquos silignum traductum comperi.
- Ouum ex graeco deducitur: quod est ωόν per interpositionem scilicet unius. u. consonantis inter duo uocalia hiatus causa: ut supra in prima horum commentariorum libro uidimus: cuius prima est. omega. & naturaliter longa apud illos. Vnde & apud nos similiter producit. Iuuenalis in satyra *Credo pudicitiam inquit: Nisi se ceterum lustrauerit ouis: & inde ouatarica. i. falsa: quae corrupto uocabulo butarca dicitur.* Nam τάρικον falsum est.
- Ouis per pecude a graeco similiter trahit: quod est οἰσίν sicut in ouum hiatus causa interponimus inter duo uocalia u. consonantem. Et quia prima apud graecos continet. o. paruum: quod semper est breue: simili modo apud nostros prima semper corripit: ut Virgilius in bucolico: *Parcite oues nimium pcedere: non bene ripae Credit.* Et similiter ouo ouas uerbum: quod ab oue descendit prima breuiat: ut idem in primo georgicorum libro: *Omnis quam chorus & sotii comitentur ouantes.*
- Achynus cum. ch. aspirato & y. graeco scribitur: est siciliae promontorium uergens in austrum seu mauius ad meridianam plagam: & ab aeris crassitudine teste Seruio super. iii. aenei. cognominatum. Nam pachy graeco latine pingue: & crassum interpretatur. huic propinqua est syracusa.
- Pactyas cum. c. & t. exilibus: atque y. graeco scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. primo: uilidius: quod sardis persuasit: ut a Ciro deficerent.
- Padia prima cum. alpha. diphthongo: sequens cum. i. latino scribitur. nam licet apud graecos sit in penultima. ei. diphthongus: a nostris tamen abiicit. e. & retinet. i. producta: & teste Gellio dicitur apud nos eruditionem institutionemque in bonas artes.
- Padaetus prima cum. alpha. diphthongo: ultima cum. t. exili scribitur: nomen fuit uiri proprium: sed nomen est compositum ex padia: quae est disciplina: & ἀρετή uirtus.

- P**ædagogus cū .æ. diphthongo scribitur: interpretaturq; apud nos pueri ductor. Nā τῷ αἰς a nostris puer tradit: & ἀγωγός ductor. & similiter oīa quæ ab ea dictione pæs deducūtur: cū .æ. diphthongo scribunt: ut pædotriues. i. ludi litterarii præceptor.
- P**ædico cū .æ. diphthongo & .i. latino: atq; .e. exili scribitur: & similiter a τῷ αἰσ: qui est puer deducitur. Atq; apud nos puerarius interpretatur. is est: q; pueros ad libidinem affectatur.
- P**æan cū .æ. diphthongo: pprie haec est Apollinis: quæ in illi^o honore canitur: Virgilius in .vi. æneid. Latūq; choro pæana canētes. Et libro .ii. de arte amandi Ouidius:
Dicite io pæan: & io bis dicite pæan:
Decidit in casses præda petita meos. Et abusiue oīum deorū laus dicitur. unde Pindarus opus suum: quod & hoīum & deorum cōtinet laudes: pæana inscripsit. Ponitur etiā & pro ipso Apolline. unde & carminis nomen tractum putant: & nunc quoq; a τῷ αἰσ: quod est serio deducitur: iuxta quod Iuuenalis in satyra Cre-
do pudiciam inquit:
Parce precor pæan: & tu depone sagittas.
Nil pueri faciunt: ipsam configite matrem:
Amphion clamat: sed pæan cōtrahit arcum. Nam cū primo phythone serpentem: q; matrem insequēbat sa-
gittis cōfecerit: fuit laudibus: & carminib; a populis sublimat^o: quæ (q; a feriendo & sagittatione causam
assumpserūt) pæana sunt uocitata. Itaq; genus est pedis pæan: ex quo carmē cōficiēbat: q; duplex esse dicit^r.
Nam aut cōstat ex lōga: quā tres breues subsequūtur: aut ex trib; breuib;: & lōga postrema. Quoq; alterū
Aristoteles ipse principiis: atq; clausulis assignauit. Nāq; pedes & numeros uir ille clarissim^o nō i uersu mō
uerū etiā soluta in oratiōe seruādos cōsueuit: & in scriptis suis dactylū & tribrachū reiecit: q̄si nimīū clatos pe-
des: & alti^o exaggeratā orationē reddētes. Rursusq; iābos & trocheos q̄si nimīū deßsos renuit. & pæana: ut
dixim^o cōprobauit. Nec ab hoc pæanti^o .i. Philoctetes deducit: q̄suis sagittariæ artis fuerit pitissim^o: ut ostē-
dit Homer^o .i. i. iliados: ne sc̄ excellētia Apollinis deroget. Et ob hoc alio mō a græcis scribit: uidelz cū .æ.
diphthongo: & non cum .æ. quemadmodum quim pro Apolline: aut eius carmine accipitur: ut in ea dictione
uidebimus.
- P**æon cū .æ. diphthongo scribitur. at uero græci alterū .e. post diphthongū: & ante ultimā interponūt: ac scri-
bunt pæon. fuit medicinæ artis pitissimus: quē Homerus in .v. iliados: dixit curasse Plutonem in cælo gra-
uiter in terra ab Hercule uulneratū: appositis sc̄ uulneri mitigatoriis medicamentis. Ab hoc pæoniam her-
bam compertam: & cognominatam asserunt.
- P**æonia cū .æ. diphthongo & .i. latino scribitur: dudum fuit regio: ut ferūt ab herba pæonia (quæ in illa abūda-
bat) cognominata: postea a rege dicta emathia: & pæones populi: qui teste Herodoto .i. vii. histo. libro iuxta
pangæū p̄ montorium emathia cōterminum ex latere septentrionis inhabitat: sed eam iam esse partem ma-
cedoniae dixit Iustinus in .vii.
- P**ægma cū .æ. diphthongo scribitur: dicitur a nostris ludus: nā descendit a τῷ αἰσ uerbo græco: qd̄ apud nos ē
ludo: quo uocabulo usus est Plinius li. xxxiii. cū ait. G. princeps in circo pægma duxit: in quo fuere argenti
pondo. cxxiiii. Iuue. similiter i satyra Crispini: Et pægma & pueros inde ad uelaria raptos. Nā cū ludis pue-
ri imiscerent: inde ad uelaria & loca tecta ac secretiora nōnunq; raptabant ad stuprū. Ponunt & nonnunq;
pægmata p̄ ap̄theatris & locis ubi pægmata agitabant. Martialis li. primo: Hic ubi sidereus p̄pius uidet
astra colossus. Et crescit media pægmata cæssa iua. Et a pægma deducit pægnia p̄ diuisionē olim de .m. fa-
ctam in .n. & .i. quæ ludibria dicuntur.
- P**æstum cū .æ. diphthongo & .t. exili scribitur: oppidū est lucaniae tanta cæli indulgentia redimitū: quāta iter
alias delicias sufficit fructus quosdā bis i āno p̄ducere: de quo Virgi. i. iiii. georgicorū: Biferiq; rosaria pæsti
& Ouidius: Caltaq; pæstana uincat odore rosas.
- P**æganus cū unico .n. scribitur: dici pōt uillanus: hoc est in uilla natus. Nam cū iuxta fontem: q; græce τῷ γῆ di-
citur: uilla fieri cōsueuerit: deductum est uocabulū paganus. i. uillan^o. Iuue. i. satyra Quis numerare queat
inquit: Citius falsum p̄ducere testem Cōtra paganum possis. Et Persius. Ipse semipaganus.
- P**ægus p̄ uilla a latinis scribitur: & p̄fertur: & a τῷ γῆ: qui est fons deducit: eo q; iuxta fontē uilla semper fieri
cōsueuerat. Virgili^o li. georgi. iii. Præmiaq; ingentes pagos: & cōpita circum Theſide posuere.
- P**ælastina secūda cū .æ. diphthongo penultima cū .t. exili & .i. latino scribitur: ē teste Plinio in .v. naturalis histo.
p̄uincia in syria arabia cōtermina: dictaq; est a philæstin urbe: quæ in eo est metropolis.
- P**æamedes cum unico .l. & .e. ante .d. scribitur: fuit Naupli cuboia regis filius: forma elegans & faciūdia: atque
grandi aīo præditus: q; cum aliis græcorū principibus uenisset ad troiam: Vlyxis fraude necatus fuit: ut ostē-
dit Virgilius in .ii. æneidos: & Plinius de illo in .vii. naturalis historiae ait.
- P**ælastra secūda cū .æ. diphthongo: ultima cum .t. exili scribitur: dici potest latine luctatio. Nam nudi palmis
se homines depalmabant. Virgilius in .vi. æneidos: Pars in gramineis exercent membra palæstris. Itaq; com-
ponitur ex τῷ αἰσ: quod est iterum: & τῷ αἰσ serio: uel percutio: & ut testis est Serui^o super .iii. æneidos: pri-
mum apud athenienses: palæstre ludus compertus fuit.

Palæmon secūda cū .æ. diphthongo scribitur: nomen fuit marini dei p̄priū: qui latine Portunus est dictus: dicente Ouidio i. vi. fastorū: Quem nos portunū: sua lingua palæmona dicet. Et hoc ideo Seruio teste super v. aenei. quia portubus præesse dicebat. fuitq; Athamantis thebarū regis ex Inone filia Cadmi filius: cū quo mater præcipitē se dedit in mare. Vnde marinus ille deus euasit. Alius fuit Phinei regis arcadiæ filius ex cōiuge Sthenobæa. Alius fuit grāmatic⁹ ætatis Quintiliani: de quo i primo institutionū meminit cū ait: Alii tamen ex idoneis dūtaxat auctoribus octo grāmaticæ partes secuti sunt: ut Aristarchus. & ætate nostra Palæmon. de quo Iuuenalis in satyra Credo pudiciam meminit: cum ait: Odi Hanc ego: quæ repetit uoluitq; palæmonis artem.

Palisci cū unico. l. & .i. latino: atq; .c. exili scribitur: fuerunt duo fratres: ut est apud Macrobiū in saturnaliis Iouis filii & Thaliæ nymphæ. Serui⁹ uero super. ix. aenei. & Lactanti⁹ super. xii. thebaidos: dixerūt Aetnæ nymphæ. de quibus talē fabulā refert Macrobius: in sicilia fluius semetus est: iuxta hunc Thalia nympha a loue cōpressa metu Iunonis aptauit: ut sibi terra dehisceret. quod ubi factū est: & maturi partus tps aduenisset terra: reclusa est: & duo infantes ex utero Thaliæ progressi emerferunt: appellatiq; sūt Palisci a πάλιν quod rursus: & hisco: uel quia post hiatū materni uteri: hiatu rursus terræ sint egressi. uel q̄a bis terra aperta sit in ingressu: scilicet nymphæ cū illis: & egressu q̄si iterū apparentes. Vnde ait Virgilius: Semetia circū Flumina pinguis: ubi & placabilis ara palisci. hoc est teste Seruio: quia humanis hostiis olim illis sacrificabatur. & mitioribus deinde inductis etiā placati sunt. Vel secūdū Macrobiū: quia si quis pro furto peierasset sine remedio necabatur in fluuiio.

Paliurus cū unico. l. & .i. latino scribitur: herba est spinosa & asperrima: de qua Virgilius meminit in bucolico: Carduus & spinis surgit paliurus acutis.

Pallas cū duplicato. l. scribitur: hanc dicūt poetæ Iouis filiam sine matre. Ita ut cū uideret Iuppiter Iunonē uxore nō ferentē filios: percussio sibi capite Palladem armatā misit: dicente Lucano i libro. ix. Hæc & pallas amat patrio: quæ uertice nata est. Et Ouidius libro fastorū. iii. An q̄a de capitis fert sine matre paterni Vertice cū clypeo profiluisse suo. hanc eandē Cicero libro de natura deorū. iii. belli fuisse inuentricē: ac principē dixit Ob qd' a nōnullis Bellona uocata fuit: soror scilicet & auriga Martis: dicente Statio: Regit atra iugales Sanguinea bellona manu: lōgaq; fatigat Cuspide. Nanq; toruā oculis: & armis insignē longāq; cū clypeo chry stallino ferre hastā: & pictum habuisse peplum dicūt poetæ. Quin & uirgo fingitur: & innupta: ut Virgili⁹ in. ii. aenei. Pars stupet innuptæ donū exitiale mineruæ. Sed cū ipsi uirgini Palladi Pallas Gigas Titani filius deorūq; inimicissimus Vel ut Cicero uoluit: eius pater uim inferre attētare: cum illa sua uirtute peremit. A quo (ut quidā asserūt) & ipsa Pallas postea dicta fuit. Nam primo quidē Tritonia dicebat: q̄a iuxta tritonidis paludem primitus cōperta dicitur: ut in dictione Titon late uidebimus. At uero græci omnes grāmatici: quibus magis adheres: a πάλλα uerbo græco dictā putāt: quod apud nos uibro interpretat: eo q̄ ha stam uibrare consueuerit: docueritq;. Fuit etiā cognominata Minerua: quasi uim ipsa minet: ut interpretatus est Balbus apud Ciceronem in. ii. de natura deorū. uel (ut alii nōnulli uolunt) q̄a sit ipsa minuēs neruos eo q̄ qui optimis artibus uerū laborē impendūt: uires corporis minuere dicant. Nā ipsa eadē sapiētiae dea & omniū artū inuentrix appellatur: eo q̄ teste Seruio super. ii. Virgilio æglogam: de capite Iouis est nata. Vnde lanifices: fullones: tinctorēs: testricesq; puellæ teste Ouidio libro fastorum. iii. eius festū religiose celebrabant. & subdit Ouidius:

Hanc cole: qui lefis maculas de uestibus aufers:

Hanc cole uelcribus: quisquis ahæna paras. Et idē in. iii. de sine titulo: Artifices in te uerte minerua manus. Ob quod seruius super tertiā æglogam: illi digitos consecratos: ut genua Misericordiae dixit. Sed cū nihil excellentius sit ingenio: quo uniuerfa regunt: Et ipsa ex ingenio nata sit: illi etiā arces hoc est rerū sublimitates cōsecrari uoluerunt. Virgilius in Corydone: Pallas quas cōdidit arces Ipsa colat. Eius templū apud milesios teste Herodoto libro histo. primo: admirandum fuit: quod ab Aliatte uiro iniquo igne assumptū fuit. Apud quos ipsa Pallas Alifisia uocabatur.

Palladiū cum duplici. l. & .i. latino scribitur: atq; a Pallade deriuat: fuit in urbe troiana antiquissimū Palladis signū e ligno cōpactum: mouens oculos: atq; hastā: quā manu detinebat: ut dixit Seruius super. iii. aenei. Nā cū apud troiam in honorem Palladis arx: & in eius summo templū illi ædificaret cælo cecidit: & locū sibi in eo templo statuit: nōdū cooperta æde. moxq; ab Apolline datū fuit oraculū: eius ciuitatis futurū exitiū: si id simulachrum extra mœnia portaretur. Quod Ouidius in. vi. fastorum: eloquentissime profecutus est. Quo factum est: ut tempore belli troiani Vlyxes & Diomedes per cuniculos & cloacas arcē ipsam ascenderent: atq; occisis custodibus simulachrum ipsum asportarent. hoc cum postea finito bello Diomedes ipse obtineret: ut Seruius attestatur: & Virgilius pro parte tangit: ac Varro in libris de familiis romanis plenissime profecuit: & multis post casibus iactaretur: oraculo monitus iussus est palladiū troianis restituere. Quod cum implere cuperet: transeunti Aeneæ ad italiam illi offerre conatus est: quē cum sacrificantez uelato capite cōperisset: ne sacrificii ordinē irrumperet: alteri ex troianis obtulit: atq; Nautēs quidā illud accepit. Vnde Mineruæ ipsius sacra nō iulia gens habuit: sed nautarū. hinc Virgilius libro aenei. v. ait: Vnū

- tritoniam pallas Quē docuit. Alii eodē referente Seruio: dicūt a troianis tempore belli: intra structū parietē absconditum: & tempore belli Mithridatici cōpertum: atq; a Fimbria romano romam delatum: quod ab unico tantū sacerdote custodiri consuetum fuit. Vnde Lucanus: Tritoniam soli cui fas uidisse mineruam.
- P**allene cū duplicato. l. scribit: regio ē in litoribus macedoniae iuxta sithoniam & themopontū: ut ostēdit Herodorus libro histo. vii. in qua has esse ciuitates enarrat: Potidaea cum. t. exili & i. latino: & in penultima cū. x. diphthongo: Aphytiam cū. y. græco in secūda: & t. exili atq; i. latino in penultima: Neapolim: Aegam cū. x. diphthongo in prima: Therabū cum. th. aspirato: Scienā cū. c. exili & i. latino: Mendam & Sanā: hanc fuisse patriā Protei ostendit Virgilius in. iiii. georg. cū ait: Hic nunc æmathiæ portus patriamq; reuifit Pallenem. Nec de ciuitate pallene: quā esse in achaia Plinius in. iiii. naturalis histo. dixit intelligere potuit Virgilius: quia dixit æmathiæ. i. macedoniae portus: & nō achaia: quæ longe satis a macedonia distat.
- P**allogia cum. i. latino utrobique: & duplicato. l. post. i. & ante. o. scribit: dici potest reduplicatio. Nā cōponitur ex palim quod est iterum: & logia sermo.
- P**almyra cum. y. græco scribit: urbs fuit assyriæ: de qua Plinius in. v. naturalis historiae sic ait: palmyra urbs nobilis situ diuitis solo: & aquis amœnis uasto undiq; ambitu arenis includit agros. ac uelut terris exēpta a rerū natura priuata forte inter duo imperia summa romanorū parthorūq;: & prima in discordia semp.
- P**almyreni cum. y. græco in antepenultima scribitur: ciues sunt palmyræ.
- P**amphilus cum. i. latino scribitur: nomē est iuri propriū: quod interpretari libet totus amans. Nam πᾶν totū dicit: & φίλον amans: uel φίλος amicus. ita ut totus dicatur amicus. Quo nomine teste Quintiliano fuit pictor quidam eximius: qui multa ratione depinxit.
- P**amphylia secūda cum. y. græco: penultima cum. i. latino scribitur: regio est minoris asiæ inter ciliciam & syriam. ab hac mare illi adiacens pamphylicum nominatur: atq; eadem litteratura scribitur.
- P**amisus cum. i. latino scribitur: est teste Herodoto in libro histo. vii. thessaliae fluius: unus ex quinque principibus: ut in dictione thessalia uidebimus.
- P**anatoliū secūda cū. x. diphthongo: sequēs cū. t. exili: penultima cū. i. latino scribit: ē teste Plinio in libro. iiii. naturalis histo. mons maxim⁹ in atolia: qd' ei⁹ dictionis cōpositio indicat. Nā pan totū & maximū designat.
- P**anætius secūda cum. x. diphthongo: penultima cum. t. exili: & i. latino scribitur: fuit stoicæ sectæ philosophus. Quem Cicero in libris officiorum est imitatus.
- P**andecta cum. c. & t. exilib⁹ scribitur: nomen est cōpositum a πᾶν: quod est totum: & participio eius uerbi ἀρχομαι: quod est capio: quasi omnia inter se comprehendens.
- P**andion cum. i. latino scribitur: fuit Erithei regis athenarum filius: cui successit in regno: quod quadraginta annis teste Eusebio tenuit. Vnde ait Martialis in primo: Quod nec cecropiæ dānent pandionis arces. Nec si leant nostri prætereantq; senes. hic cū adiutorio Terei regis Tracum fugit regē poti qui athenas obsederat in cuius meritum Pandion illi Prognē filiam uxorem dedit: ut ostendit Ouidius in. vi. metamorph. libro.
- P**anchaia cum. ch. aspirato & i. latino scribitur. regiuncula est sabæa in arabia: que tota arenosa est: & in qua arbores sponte natæ tus emittunt. Virgilius in. ii. georg. Totaq; turiferis panchaia pinguis arenis. Nam in primo dixerat: Solis est turea uirga sabæis.
- P**anagyris secūda cum. x. diphthongo: sequēs cum. y. græco scribit: erant solennitates: in quibus & dii & principes laudari consueuerant. Vnde & panagyricæ laudationes illæ uocant: quæ romanis imperatorib⁹ per annos dicebantur.
- P**angæum penultima cum. x. diphthongo scribit: est teste Plinio in. iiii. naturalis historiae: thraciæ p̄montorium bessis cōterminum: & macedoniae iunctum: ad cuius radices mestus defluit amnis. & addit Herodot⁹ libro. vii. fodinas argenti & auri in illo esse: atq; eius septentrionalē partē pæonas inhabitare. & (ut puto) circa montē regio pangæa: cum dicat Statius in. x. thebaidos: Procumbunt inarata diu pangæa iuueci. Et componitur ex pan quod est totum: & γᾶν terra.
- P**aionium cum. i. latino scribitur: loc⁹ est sacer teste Herodoto libro historiarum primo: in mycale ciuitate ioniae uersus arcton: ab ionibus Neptuno heliconio publice dicatus: unde nomen assumpsit.
- P**anticapes cum. t. & c. exilib⁹: atq; i. latino scribitur: fluius est scythiæ teste herodoto in. iiii. historiarum: quem quintum dicit esse ab istro: hoc est immediate post borystenem: cui ultimo cōmiscetur.
- P**antagia cum. t. exili & i. latino scribitur: dictio est composita ex græco & latino: hoc est panta: quod est omnia agitans. Nam fluius est siciliæ: qui teste Seruio super. iii. aeneidos: olim cum plenus incederet implebat sonitu pene totam siciliam. Ex quo quasi ubiq; sonitans dici uoluit. Sed postea cum Cereri quærenti filiam obstreperet: tacere est iussus numinis uoluntate.
- P**anselinos cum unico. l. præcedenti. e. uocali: & i. latino subsequente scribitur: & dicitur a nostris plenilunium: uel conuenientius duobus uerbis plena luna exponitur. Nam componitur ex pan quod est totum: & σελήνη: quæ est luna. deberetq; esse in penultima. e. sed ut seruetur uox græcæ dictionis (quæ tamen apud accuratos non habetur in usu) ponitur. i. uocalis.
- P**antefilea secūda cum. t. exili: & e. uocali: sequens cum. i. latino scribitur: fuit amazonum regina: quæ Ori

thyæ successit in regno. & teste Iustino in.ii.epitomatum libro: contra græcos troianis fauens magnæ uirtutis bellicæ documenta monstrauit.

Pantomimus cum.t.exili &.i.latino scribitur:designat ad uerbum rerum omniū imitatore. Nam componitur a τᾶντων. quod est omnium:& μιμουσ imitator:a uerbo μιμουσται:quod est imitor. Nā hi in scænis personas per singulorum actuum simulationes ostendebant. & ut refert Cassiodorus in epistolis suis: Cum primum in scenam pantomimus inuitatus aduenerit:assistunt consoni chori diuersis organis eruditi ille compositis signis quasi quibusdam litteris edocet contuentiū aspectus: per quod non scribendo id facit:quod scriptura declarauit. Quin & idem chorus Herculem designat:& Venerem scæminā præsentat: & marem regem facit:& militem senem reddit & iuuenem:ut in uno credas esse multos tam uaria imitatione discretos. Nec hoc tamen agitabant sine uariarū uestium cōmutatione:ut uarias hominū ætates & conditiones personarent. Quod Horatius ipse ostendit in libro epistolarū primo epistola.vi.cum ait:

Chlamydes lucullus (ut aiunt)

Si posset centum scænæ præbere rogatus.

Qui possum tot ait:tamen & quæram:& quot habebō

Mittam post pau lo. scribit sibi milia quinq;

Esse domi chlamydum:partem uel tolleret omnes.

Panthera cum.th.aspirato scribitur:nomen est animalis compositum ex pan quod est totaliter: & θηρη fera. nam animal ferum prorsus dicitur. & ut dixit plinius libro.viii.naturalis histo.in hyrcania:& in india abundant: minutis orbiculis super pictæ habentq; in candido breues macularum oculos. & sunt: qui tradant in armo pantheræ maculam similem lunæ esse cauatam pari modo cum ea.

Panthus cum.th.aspirato scribitur:fuit uir troianus ex primoribus urbis:ut ostendit Homerus in.iii.iliados: & per synæresim:ut apud græcos in ουσ diphth.profertur. Nam secundū integrorum regulam apud illos in ος definit:uidelicet τᾶνθούος:& in ου terminat genitiuum uidelicet τᾶνθούου. Quare & a nostris integrū declinat hic Panthous huius panthoi:& similiter per synæresim: ut apud illos sic τᾶνθούος τᾶνθούου. Sic apud nostros hic panthus huius panthi. Virgilius i.ii.aneidos:Panth⁹otriades arcis phœbiq; sacerdos. Et in eodem ponit uocatiuū in.u.cum ait: Quo res summa loco panthu? quā præhendimus arcem? Et puto illum fuisse filium Otrei fratris Hecubæ.& ratione iusticiæ: & consanguinitatis reginæ ad eiusmodi sacerdotium sublimatum fuisse.

Papæ cū.æ.diphthongo in ultima scribitur:aduerbium est admirandi:& deducitur a papas:qui est pater.

Papæus cum.æ.diphthongo in penultima scribitur: quo nomine teste Herodoto libro histori. iiii. uocatur Iuppiter apud scythas.

Papyrus cum.y.græco scribitur:dicitur a nostris iuncus:a nonnullis uero scirpus. Lucanus in.iiii. Conferitur bibula memphitis cymba papyro. Et inde papyraceus:ut per imaginem papyraceā crematus est.

Paphlagonia secunda cum.ph.aspirato:& penultima cum.i.latino scribitur:prouincia est minoris asiæ:quæ teste Solino cytoro monte confurgit:ut in ea dictione uidimus. Est etiam insignis loco ueneto:a quo teste Cornelio nepote paphlagonas in italiam transfuēti mox ueneti dicti sunt.

Paracitus absq; aliqua aspiratione:& cum.i.latino scribitur:quāq; potius.e. q̄.i. esse deberet: cū apud græcos eo in loco habeatur.h. quod in.e.nostrum uel.a. conuerti consueuit: sed ut eiusmodi dictiones græcæ apud nos sonus seruetur:ponitur.i.& dici potest acclamatus:uel aduocatus. Nam ex τᾶρα præpositione componitur:quæ ad hic quoq; designat:& κλητος uocatus.

Paradisus cum.i.latino:sequente unico .s.scribitur. sane apud græcos penultima habet. ei. diphthongum: sed nos abiicientes.e.conseruamus.i.productam:& dici potest latine pomariū:dum pro horto confito pomis accipitur:ut late in dictione hortus explicauimus. Nam sunt horti olerum: & horti non olerū: sed arboribus confiti:& uoluptatis gratia comparati. Est itaq; olus quæq; herba:qua uescimur.& inde olitor ille dicitur:qui hortum olerum exercet. quem nonnulli hortulanum uocant.

Parasitus cū unico.r.& unico.f.atq;.i.latino &.t.exili scribitur:ille dicitur ad græcæ dictionis etymologiā: q̄ aliorū mensas & cibaria sequitur. Nā ex τᾶρα componitur:quod hic quoq; iuxta significat:& σίτος: quod non solum frumentū: sed cibaria quæq; designat:hoc est teste Iuuenale in.iiii.satyra: Vt bona summa putet aliena uiuere quadra: idest mensa. Nam ut hoc quoq; consequi possit:omnia ad uoluptatē eius: cuius est tractus nidore culinæ primo loquitur:omnia deinde assentatur. omnia illius facta simul:ac dicta laudat. nihil repugnat. omnia suffert:ut Iuuenalis in eadez satyra: Si potes illa pati:quæ nec sarmentus iniquas Cæsaris ad mensas:nec uilis galba tulisset. Et (ut concludam) nihil uentris causa facere recusat: in quo summū bonū constituit & horum non parua erat copia in domibus principum. uerū & parasitus nōnunq; pro illo accipitur:qui simplicibus uerbis risum ab audientibus captat:ut idem Iuuenalis: Ad mensas quotiens parasit⁹ uenerit infans. & a parasito formatur parasitaster:qui quidem non paruus est parasitus (ut nōnulli putauerunt) sed imitator parasitorū. aliter enim non diceretur a comico parasitaster paruulus. Namq; huiusmodi diminutiua quæ terminantur in aster: imitationē potius: q̄ diminutionē significat: ut apud .M. Tullium p

- Vareno: Eurius hic noster antoniafter est. Et ad Atticum libro. xii. Omnino solet esse fuluiafter. i. Antonii Fuluii q; imitator.
- Parabola cum unico. l. scribitur: & secundum meram significantiam dictionū ualet dici iuxta sententiā. Nam componitur ex para: quod indicat iuxta: & ΒΟΥΛΗ sententiā: quasi rerum dissimilium comparatio. Vnde ait Quintilianus: Parabola (quam Cicero collationem uocat) longius res: quæ parentur repetere solet: ut tam fortiter perit apud hipponem Scipio: q; utiq; apud utinam Cato.
- Paradoxa cum. x. consonante scribitur: & a nonnullis iuxta sententiā interpretatur. ab aliquibus uero inopinabilia traducuntur. Nam utrumq; para: scilicet præter & iuxta designat: & doxa opinionem fidemq; & sententiā dicit. Vnde paradoxa Ciceronis electas sententiā interpretari possumus.
- Paragogon cum duplicata syllaba scribitur: habetq; accentum in antepenultima: & dici potest deriuatiuum ut florea rura campi; uirentes. quod satis crispa flexione deriuauit Horatius ab albo albicant: cum ait in primo carminum: Nec prata canis albicant pruinis.
- Paradigma cum. i. latino scribitur: dicitur a nostris exemplum dicti scilicet uel facti alicui: ut Virgilius in primo aeneidos: Antenor potuit mediis elapsus achiuis Illyricos penetrare sinus. & reliqua: & fieri consueuit modis tribus: ut a pari Virgilius in eodem libro: Ac ueluti magno in populo cum sæpe coorta est Seditio. & ea alia quæ sequuntur. A maiore ad minus: ut idem: Qualiter expressum uentis per nubila fulmen. A minore ad maius: ut idem: Si potuit manes arcescere coniugis orpheus Threicia frætus cithara fidibusq; canoris. i. instrumento inanimato. Ergo & multo magis ego pietate.
- Paralyticus tertia cum unico. l. & y. græco: penultima cum. t. exili & i. latino: ultima cum. c. exili scribitur denotat apud nos dissolutum. Nam a ταραλυω descendit: quod est dissoluo. atq; eodem modo paralytis.
- Paranymphus cum. y. græco scribitur: dicitur ab Hieronymo: & quibusdam aliis doctissimis modernioribus pronubus. ab antiquis uero auspex. Nam quia antiqui pro nuptiis celebrandis auspiciū capere solebant: qui præerat huic rei pro parte uiri a græcis paranymphus: a nostris auspex dicebatur. ut Lucanus: Contenta est auspice bruto. Iuuenalis in satyra Omnibus in terris: Veniet cū signatoribus auspex. Plautus in Curculione: Vltro ibit nuptū: non manebit auspices. Et ut auspex p parte uiri Sic & pronuba pro pte mulieris adhibebat. Itaq; cū apud christianos auspicia mime capter: adhibet sacerdotes: q & pnubi a nostris uocat.
- Paradiastole cum. i. latino & t. exili scribitur: dici potest per dilationem. Nam tunc quoq; fieri dicimus cum rem nostra interpretatione dilatamus: atq; astutum sapientem uocamus: prodigum dicimus liberalem. temerarium fortem. & similia.
- Paragoge cum unico. r. scribitur: potest dici deductio: ut admittier pro admitti.
- Paronomasia eodem modo scribitur: dicitur a Cicerone agnominatio. Nam tunc quoq; fit cum aliquod nomen ex alio in significatione distante apte conficitur: ut Terentius: iam inceptio est non amantium: s; amētū. Similiter abire an obire te conuenit.
- Parasceute cum. c. exili: sequete. e. absq; diphthongo scribitur: dici potest latine præparatio. Nā a ταρασκεύω quod est præparo deriuatur.
- Parchylus cum. y. græco scribitur: fuit filius Merdyos filii Cyrii: & unus ex ducibus Xerxis: ut Herodotus libro historiarum. vii. ostendit.
- Paræctateni absq; aliqua aspiratione scribitur: sunt teste Herodoto libro historiarum primo: gentes in media.
- Parentthesis cum. th. aspirato scribitur: dici potest a nostris interpositio. Nam cōponit ex para & en: quæ duo dicunt inter: & thesis positio. Virgilius i primo aenei. Hic tibi fabor eni quādo hæc te cura remordet) Lōgius & uolens fatorū arcana mouebo Bellū ingēs gerit italia: & in eodem libro ubi inquit: Aeneas (neq; enim patrius consistere mentem: Passus amor) rapidum ad naues præmittit achatem.
- Parnasus cum unico. f. scribitur a nobis: licet a poetis græcis non unq; duplicetur: & scribatur parnasus: sed sapius cum unico. f. uti nos consueuimus: mons est non thessalia: (ut nonnulli errantes asserunt) sed aonia: quæ alpestris est pars boetia: unde aonides sæpe musæ dictæ sunt: ut Iuuenalis: Cupidus siluarū aptusq; bibendis Fontibus aonidum. iuxta quem montem regiuncula est phocidos inter thebas: scilicet & athenas: dicente Ouidio in primo metamorpho. Separat aonias attæis phocis ab aruis Terra ferax. & subdit: Mons ibi uerticibus petit arduus astra duobus: Nomine parnasus superatq; cacumine nubes. Et Lucanus libro. v. ait: Parnasus gemino petit æthera colle. horum utiq; unus dicitur helicon: alter citheron: ut in suis dictionibus uidimus. Quin & helicon alio nomine cirrha cognominatus est: & citheron Nyfa. ē citheron Baccho facer non longe a thebis depressiorq; ac cirrha amplior: ut Lucanus in. v. Tu quoq; uix summā seductus ab æquore rupem Extuleras unoq; iugo parnase latebas. Helicon uero altior: & appollini cōsecratus. sub quo monte: ut dixit Plinius: oppidum est delphi clarissimum oraculo Appollinis: fonte castalio: & amne cephisio præterfluente delphos: ut in ea dictione uidimus. Quin & inter eos colles uallis est: quæ pyrene uocat.
- Paryfatis secunda cum. y. græco: sequens cum simplo. f. ultima cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit teste Plu-

Parentthesis

- tarcho Cyri filia: & Artaxerxis mater.
- P**armenides cum. i. latino scribitur: fuit philosophus patria heleates: cui Plato nobile opus de principiis rerum inscripsit. Quem Aristoteles arguere non ad mentem Platonis in libro primo de physico auditu conatur. hic (ut ferunt) primus terram globosam: ac rotundam dixit. fuit & alter Parmenides orator.
- P**aros absq; aspiratione scribitur: insula est una ex cycladibus: quæ candidissimū marmor gignit. A cuius candore dixit Virgilius in. ii. æneidos: Niueamq; paron. Ouidius in. iii. metamorph. Haret ut e pario formatum marmore signum Spectat humi positus geminum ceu lumina sidus.
- P**ercemia secunda cum. æ. diphthongo: penultima cum. i. latino scribitur: dicitur a nostris prouerbium: ut Virgilius in Mœri: Lupi mœrim uidere priores.
- P**arrhasia cū duplicato. r. & secūda aspirato: atq; i. latino i penultima scribit: fuit arcadiæ nomē: Lycaonis patria. Vnde eius filia Calisto parrhasis a poetis dicit. Ouidius in. ii. metamorpho. Parrhasis erubuit. idem in xvii. epistolarum heroidum. Quæq; micat gelido parrhasis urfa polo. Comperitur etiā parrhasius parrhasia parrhasium: pro arcadicus arcadica arcadicum: ut Virgilius: Parrhasio dictū panos de monte lycei.
- P**arrhasius eodem modo: ut superior dictio scribitur: & substantiuū nomen est: ac proprium: fuit teste Plinio pictor sua ætate summus: hoc est quinta & nonagesima olympiade. Et (ut. xxxv. naturalis histo. rettulit) fuit ephesi natus. Hic (ut idē auctor profequitur) primus symmetria picturæ dedit: primus argutias: uultus elegantiam: capilli uetusto more confusi artificium in lineis extraneis palmam adeptus. quod rarum etiam in successu artis compertum est. Idem descendisse cum Zeuſide in certamen ab eodem auctore traditur: & cū Zeuſis detulisset uuas pictas tanto successu: ut in scanam aues aduolarent: ipse detulisse linteum auibus pictum traditur ita ueritate repræsentatis: ut Zeuſis alitum indicium timens afflagitaret: sed tandem remoto linteo: & offensa pictura: atq; intellecto errore palmam ingenio pudore Parrhasio concessit: quoniam ipse aues fecellisset: Parrhasius autem se artificem. Quod elegantissime Carolus arretinus noster tetigit in elegia ad Poggium de Mercurio Cyriaci: cū ait: relinque uacuū aliquantisper. At uero Quintilian⁹ in. xii. de institutione oratoria: non simul eos fuisse dixit: sed nō multum ætate distantes circa peloponnesia ambo tpa. Et ut subdit: cum Parrhasio sermo Socratis apud Xenophontem inuenitur. & ita omnia eum circūscriptisse rettulit: ut legum latorem illum uocatum fuisse affirmet: quia deorum atq; herou effigies quales ab eo traditæ: ceteri tanq; ita necesse sit sequuntur. Idem multa & admiranda pinxit: ut longo stilo in prænominato libro Plinius ipse recensuit. sed (ut ait) nemo illo insolentius usus fuit gloria artis. Nam se principē artis appellabat: & eam a se consummatam. super omnia Apollinis se radice ortum. & Herculem: qui est lindi talem a se pictum: qualem sape inquiete uidiſſet.
- P**arthia cum. th. aspirato & i. latino scribitur: hæc dudum pars fuerat orientalis scythiæ. Sed teste Iustino in primo & quadragesimo libris ex illis locis uenientes in assyriam exules: & illam occupantes de suo nomine parthiam uocauere. Nam (ut dixit) parthi lingua scythica dicuntur: qui apud nos exules uocantur. Estq; illis sermo ex scythico & medo cōmixtus. omnes equitare & sagittare magna industria docent liberos. auri & argenti nullus est: nisi in armis usus. singuli plures habent uxores. Nec illa delicta puniunt grauius adulterio. Ob quod sceminis non tantum cōmixtis uiris conuiuia interdicit: sed uirorum conspectum apertū prohibent. Quare dixit Macrobius in saturnalibus: Parthi cum concubinis non coniugibus conuiuia inuent: tanq; has in uulgus prodire & lasciuire deceat: illas non deceat. Vnde Lentulus apud Lucanum in. viii. adeo libidinosos dixit: ut reiecto pudore naturæ cum sororibus & filiis cōmisceantur. ait enim. Tot sceminis complexibus unum.
- Non laxat nox tota marem: iacere sorores
In fratrum thalamos: sacratq; pignora matrum. Hi pugnas admirabili ardore ineunt: sed diu pugnare nō ualentes in fugam uerſi uictoriam ex ipsa reportant: dicente Virgilio in. iii. georg. Fidentemq; fuga parthum: uerſisq; sagittis. unde pluries magna damna romanis intulere.
- P**arthenope cum. th. aspirato scribitur: fuit una ex sirenibus: ut in ea dictione uidebimus: a qua teste Plinio & Solino ciuitas campaniæ: quæ nunc neapolis uocatur cognominata fuit: quia eo in loco ubi constructa fuit tumulus eius fuerat parthenopes. Quo nomine Virgilius etiam uocitauit in. iiii. georg. cum ait: Illo uirgilinum me tempore dulcis alebat Parthenope. Sed neapolim hoc est nouam ciuitatem Augustus eam instaurans dici maluit. Et denotat parthenope uirginem apud nos. unde & parthenopæus deducitur: quod a Virgilio nomen proprium in. vi. ænei. ponitur cum ait: Hinc inelytus armis Parthenopæus.
- P**arthenopæus cum. th. aspirato scribitur de quo in præcedenti uidiſſimus dictione.
- P**arthenius cum. th. aspirato & i. latino scribitur: fluuius est paphlagonum: & teste Plinio in sexto carambi p montorio satis proximus. caditq; in pontum: ut Orpheus in argonautica: & Herodotus in libro historiarū ii. monstrauerunt. Est etiam parthenius mons arcadiæ (ut scribit Pomponius) a uirginibus: quæ illic uenari consueuerant sic quoq; cognominatus. Virgilius in gallo: Non me ulla uetabunt Frigora parthenios canibus circumdare saltus. Nam partheus græce uirgo latine dicitur.

- P**ascha cum. ch. aspirato scribitur: & græcum est uocabulum a $\pi\alpha\sigma\chi\alpha\mu\alpha\iota$ uerbo græco: quod latine est pa-
 tior deductum: cum eo tempore & agnus & Christus passus fuerit. At hæbraice phase dicitur: qui est tran-
 situs filiorum israel ex ægypto.
- P**asphyce secunda cum unico. f. & y. græco scribitur: fuit Solis filia: & uxor Minois regis cretæ: materq; Ari-
 adnes & Phedræ: atq; Minotauri: quem ex infami amore tauri progenuisse dicunt poetæ. De quo Virgili⁹
 in sileno: Ouidius in primo de sine titulo: & in secundo de arte amadi: atq; in metamorphoseon libro .iiii.
 plura scripsere.
- P**asithoa secunda cum unico. f. & i. latino: sequens cū. th. aspirato & o. uocali scribitur: fuit una ex nymphis
 filia Oceani & Tethyos: ut dixit Hesiodus in theogonia.
- P**atella & patina absq; aspiratione scribuntur: & a græco uerbo: quod est $\pi\alpha\tau\epsilon\omega$: id est fingo nonnulli deri-
 uari uolunt. Alii uero a $\pi\alpha\tau\epsilon\tau\epsilon\sigma\alpha$: quæ est latitudo deducunt. alia latina putat: & a pateo pates deriuari uo-
 lunt. uas est latum & condiendis obsoniis aptum.
- P**atina cum. t. exili & i. latino scribitur: ut uidimus in præcedenti dictione: habetq; accentum in prima. eius
 usus mirabiliter romæ creuit: ita ut dicat Plinius in .xxxv. naturalis histo. libro: Hos cum in una Aesopi tra-
 gœdiarum histrionis patina atium diceremus sexcenta sextertia stetit: non dubito indignatos legentes.
 At Vitellius in principatu suo decem talentis condidit patinam: cui faciendæ fornax in capis ædificata erat
 quoniam eo peruenit luxuria: ut etiam fictilia pluris confiterent q̄ myrrhina.
 Quare in domitiani dedecus Iuuenalis inquit:
 Debetur magnus patinæ subitusq; prometheus
 Argillam atq; rotam citius properare. sed ex hoc
 Tempore iam Cæsar siguli tua castra sequantur.
- P**atera cum. t. exili scribitur: cum pro ciuitate ponitur lyciæ: habet accentum in prima. in hac sex mensibus an-
 ni dabantur Apollinis responsa. Vnde lyciæ fortes dictæ sunt: ut uidimus in dictione lyciæ. Cum uero pro
 uase ponitur: habet super penultima accentum ut Virgilius in georgicorum. ii. Hic laticis qualem pateris
 libamus & auro.
- P**atizites absq; aliqua aspiratione: & cum. i. latino scribitur: fuit perfa magus: quæ Cambyfes apud perfas p̄-
 sectam reliquerat. hic Smerdim fratrem suum similem Smerdi fratri Cambyfis perfarum regem declarauit
 ut uidebimus in dictione Smerdis: & in dictione Praxalpes.
- P**aticus cum. c. & t. exilibus: atq; i. latino scribitur. sane hæc dictio & uerbū patior: a quo deriuatur originē
 a græco quod est phatos traxerunt: quod cum. th. aspirato scribitur: & passionem perturbationemq; & pa-
 tientiam denotat. Vnde pathiticus: id est passiuus cum secunda aspirata deducitur: a quo per syncopam nos
 eam syllabam deducentes absq; aliqua aspiratione paticum dicimus. Quo Iuuenalis pro ea passione: qua
 quis seipsum stuprari passus est: utitur: ut ille tenet speculum patici gestamen othonis. Nam (ut ait Sueton-
 ius) Otho a prima adolescentia fuit prodigus: ac procax adeo: ut sæpe flagris obiurgaretur a patre. Dein-
 de uero post patris mortem: libertinam aulicam gratiosam: quo efficacius se coleret: etiam diligere simula-
 uit: quāuis anum ac pene decrepitam: per quā insinuatus Neroni facile summū inter amicos locum tenuit
 congruentia morum. quod initium fuit affectandi imperii: dicente Iuuenale: Cum te submoueant qui testa-
 menta merentur Noctibus. in cælum quos euehit optima summi Nunc uia proccessus uetula: uesica beata:
 id est diuitis. Et (ut pergit Suetonius) Vt uero quidam tradunt & consuetudine mutui stupri. Quod Iuue-
 nalis tetigit: eum ait: patici Othonis. unde in satyra Neuole inquit: Nunq; paticus tibi deerit amicus. at uo-
 ro post mortem Neronis: cum ab imperatore Galba speraret adoptari in filium: & prælatum sibi Pisonem
 cerneret: curauit Galbam occidere & Pisonem atq; iperiu occupare: quod diebus nonogintaq; optinuit
 Nam cum uittellio decertans: & tribus mediocribus præliis apud alpes citraq; placentiam uictor: nouissimo
 maximoq; apud bebryacum fraude superatus. Bebryacum oppidum fuit inter Veronam & cremonā quæ
 nunc dicitur Labina: Quo effectum fuit: ut unico ictu infra leuam pupillam seipsum occideret: trigesimo
 octauo ætatis suæ anno. Hic teste Suetonio mundiciarum fuit pene muliebrum: & uulso corpore faciē quo-
 tidie rasitare: ac pane madido linire consueuerat. & ut aiunt (inquit Suetonius) speculum semper secum ge-
 stabat: etiam dum ciuile bellum contra Vitellium gereret: ut in eo quotidie se prospicere posset. Quod tan-
 gens Iuuenalis contra molles: & effœminatōs sui temporis uiros inquit: Ille tenet speculum: scilicet in mo-
 rem foeminae cum se pingit & ornat. & deriuatur a specio specis: quod non est in usu: a quo speculum: & per
 syncopam amota syllaba. ci. euphoniæ causa dicitur speculum. & subdit appositue Patici gestamen otho-
 nis. diciturq; gestamen a gerendo. ut Virgilius in .iii. æneidos: Clypeum magni gestamen abantis. Et pergit
 Iuuenalis ironice loquens in ipsius Othonis molliciem: Actoris arunci spoliū: hoc est erat ne id speculum
 quod secum in ciuili bello gerebat Otho: forsitan ualida illa Turni rutulorum regis hasta: quæ spoliū fue-
 rat Actoris arunci uiri fortissimi: ironice id esse affirmat. Nam (ut refert Virgilius in .xii.) cum se Turnus in
 bello contra Aeneam armasset:
 Exin quæ mediis ingenti annexa columnæ

- Aedibus astabat ualidam ui corripit hastam
 Actoris arunci spoliū: quassatq; tremement
 Vociferans nunc o nunq; frustrata uocatus
 Hasta meos. & reliqua: quæ prosequitur. Vnde poeta ille lepidissimus locum ironice accipit.
- P**atrees cum. t. exili & duplicato. e. scribitur: quin & pharees: qui teste herodoto libro historiarū primo popu
 li erant achiuorum.
- P**atirampthes cum. t. exili & .i. latino scribitur: fuit teste Herodoto in septimo uir persa: & Xerxis auriga.
- P**ausania cum. i. latino scribitur: & apud græcos in. f. terminatur: fuit lacedæmonius uir magnus: sed in omni
 genere uitæ uariis. & ut uirtutibus eluxit: sic uitiiis est obrutus. Nam isto duce teste Thucydide Mardonius
 Satrapes natione medus: & perfarū regis gener manu fortis & consilii plenus: cum ducentis milibus pedi
 tum: quos uiritim legerat: & uiginti equitū: haud ita magna manu græcia prorsus fugatus est: atq; in eo ce
 cidit prælio. Qua uictoria elatus Paulania plurima peruerse agit. & cum cætera pari felicitate consecisset:
 adeo elatus est: ut in sui libidinem patriam prodere: & totam græciam perfarum regi summittere conaret
 In quibus cum deprehensus fuisset: & per adolescentem Argilium: quem ille amore uenereo amabat res p
 deretur: turpem mortem a suis subire coactus est. Alius fuit macedonius adolescens Cereftis filius: & ab Ore
 ste inclytum genus trahens: qui cum semel malignitate cuiusdem a multis stupratus esset: nec uindictam a
 Philippo rege macedoniæ impetrare ualisset: qui rem quoq; ipsam ridere consueuerat: regē ipsum Philip
 pum interemit. & ut multi ferunt consentiente ac uolente Olympiade regis uxore: & Alexandri magni ge
 nitricæ: ut late omnia Iustinus in. ix. epitomatum libro profecutus est.
- P**edafus cum. e. absq; diphthongo: & unico. f. scribitur: fuit teste Homero in. vi. iliados Bucolionis maximi fi
 liorum Laomedontis filius. Fuit etiam eodem nomine atq; eadem scriptura ciuitas in agro propinqua pylo
 uini abundantissima: & sub dominio Agamemnonis: ut idem poeta in. ix. iliados libro demonstrat.
- P**edæus cum. æ. diphthongo in penultima scribitur a nostris: a græcis uero poetis nonnunq; inter. d. & diphtho
 gum. æ. interponitur alterum a: & dicitur pedæus. Fuit teste Homero in. v. iliados: filius nothus Antenor
 qui in bello troiano a Megephyllide interfectus fuit.
- P**egasus cum. e. absq; diphthongo: & unico. f. scribitur: equus fuit allatus natus ex sanguine Medusæ: qui ad
 montem parnaſum aduolans: cum terram ungula pedis effoderet: τῶν ὄντων: hoc est fontem produxit: a quo
 ipse pegasus cognominatus est. Cuius rei fabulam Ouidius in. iiii. metamorphose. libro: Lucanus in. xi. Et
 Iginus in astronomia poetica descripserunt: quæ ab omnibus breuiter comprehensa talis est: Phorcus ex
 Cetho coniuge tres habuit filias eximia pulchritudinis: Euryalem Sthenionem: & Medusam omnium ma
 iorem natu. Nonnulli addunt & quartam: uidelicet Scyllam. Has tenuisse dicit Pomponius Mela inſula gor
 gades in oceano æthiopico posita. Vnde & nos illas gorgones dictas putamus. Fingunt deinde poetæ: has
 ipsas sorores unicum tantum habuisse oculum: quo emergente casu singula: pro libito utebantur. Vnde &
 nonnulli putant sapientem quendam fuisse: cuius consilio singula regebantur. Et ulterius addunt poetæ: q
 cum die quadam Medusa sola circa litora uagaretur: a Neptuno uisa: & amata fuit: qui illam fugientem p
 secutus est: donec iam fessa in templum refugit Palladis: in quo ardens deus illam compressit. Sed turbata
 Minerua (ne ignominia templi maneret inulta) crines ipsius Medusæ mutauit in angues: quia Neptuno per
 capillos maxime placuerat. fecitq; ut omnes Medusam aspicientes uerterentur in lapides. Quod ob stupo
 rem admirandæ pulchritudinis fictum uoluit seruius. Hanc deinde dormientem Perseus Iouis & Danaes fi
 lius acceptis Mercurii tallaribus: cuiusq; falcato ense: & scuto Palladis chrystallino: per quod illam impune
 aspicere posset: uno ualidissimo ictu peremit. Ex cuius cruore mox fingitur natus pegasus allatus equus.
 Qui inde usq; ad heliconem collem peruolans: & pede humum fodiens: heliconem seu pegaseum fontem
 eduxit musis sacrum. Quod ideo fictum puto: quia cum perseus illam deuicerit: eius opibus frætus: præcla
 ra multa perægit. Nam & Atlantem mauritaniz regem: & aphricam totam subægit: græciãq; expugnauit.
 Ita q; sanguine: hoc est diuitiis Medusæ ei? fama usq; adeo creuerit: ut poetis græcis materiã fabulãdi pſtiterit.
- P**elamys cū unico. l. & .i. græco scribitur: gen⁹ est piscis: q (teste Plinio i. ix. naturalis histo.) mira celeritate adolescit
 & p̄cipue in p̄to ob multitudinẽ annuũ dulces inferentiũ aquas. cõsueuerũtq; in uasis saliri: ut etiã ostendit
 Iuuenalis in satyra Et spes & ratio quũ ait: Quod uocis precuũ: siccus petasunculus & uas pelamydum.
- P**elagi cum. e. absq; diphthongo: & unico. l. scribitur: populi fuerunt: qui prius dicti sunt thessali: Et pelasgia
 quæ prius dicebatur thessalia: ut Aristotelis grãmatici glosula in Homerum exposuit.
- P**elasgus eodem modo scribitur: atq; etiam nomen uiri proprium fuit filiusq; Teudamantis: ut Homerus in
 ii. iliados ostendit.
- P**electronium cum unico. l. & absq; aliqua aspiratione & .i. latino scribitur: fuit oppidum thessaliæ: de quo
 in dictione centauri uidimus.
- P**ella cum duplici. l. scribitur: ciuitas est in macedonia: ut dixit Liuius libro sexto de secundo bello punico: &
 in litore maris agai: ut ostendit Herodotus in. vii. Quam pomponius dixit maxime illustrari alumnis phi
 lippo & Alexãdro eius filio. Nam in ea Alexãder natus dicit. Vnde dixit Iuuenalis i satyra Omnib⁹ i terris:

Vnus pellæo iuueni non sufficit orbis: id est Alexandro: qui deinde babylone morbo uinolentiæ (ut dixit So-
 linus quãq; alii ueneno affirmant) consumptus est. Philippus uero ægis a Pausania: cum spectatum ludos
 iret: iuxta theatrum occisus fuit: qui similiter pellæus a poetis est uocatus: ut Lucan⁹ in. x. Illic pellæi proles
 uesana philippi. & fuit pella ciuitas exigua: ut idem poeta ostendit: cū ait: Exigua secura fuit puincia pellæ.
Pellæus cū unico. l. scribitur: fuit Aecii regis & Aeginæ filius maritus Thetidis: & pater Achilles. de quo plura
 Ouidius in. xi. metamorphoseos profecutus est. Et a Pelæo pelides dictus est Achilles. Idem in. viii. epistola
 heroidum: Pelides utinam uitasset apollinis arcus.
Pelias cū unico. l. & i. latino scribitur: fuit Neptuni filius ex Tyro nympa filia Salmonei regis. hæc fuit uxor
 Crithei: cui Aesonem genuit patrem Iasonis. Sed timens Pelias Iasonem ex quodam oraculo respõso per-
 suasit illi: ut colchos pro aureo uelere pergeret: putans illum in ea expeditione deficere.
Pellex cum. e. absq; diphthongo: & duplicato. l. scribitur: nec græcum est (ut ostendimus: & multi asseruerūt)
 sed latinum. Apud antiquos uero Massurius iurisconsultus Paulo testante scribit libro memorabilem eā
 habitam quæ cum uxor non esset: cum aliquo tamen uiuebat: quam nunc uero nomine amicam paulo ho-
 nestiorem concubinam appellari. C. Flaccus libro de iure Papyriano scribit pellicem nunc uulgo uocari: q̃
 cum eo: cui uxor sit corpus miscet. Quosdam eam: quæ uxoris loco sine nuptiis in domo sit: quam græci
 πάλαιον uocant. Ego hos omnes uere sensisse & dixisse arbitror. Sed de hoc ammonendi uidemur: Pel-
 licem apud oratores & poetas eam demum haberi: quæ cum eo cui uxor est corpus miscet. Ita ut non uiri
 pellex: sed uxoris dicatur. Ouidius in primo metamorphoseon loquens de Iunone:
 Protinus exarsit nec tempora distulit iræ:
 Horificamq; oculis animoq; obiæcit herinnym
 Pellicis argolicæ: stimulosq; in pectore cæcos
 Condidit: & profugam per totum terruit orbem. Sic Iuno pellices suas semper profecutus: quæ sibi uxori
 Iouem præriperant. At uero Lilius in. xxxv. ab urbe libro: cum de Alexandro loqueretur qui Apellem di-
 lecta cōcubina donauit: & tunc celebs Alexander esset: maluit uocabulo græco uti: quã ueteri latino. Ita au-
 tem ait: nanq; cum dilectam sibi ex pellicibus suis præcipue nomine Campsacem undam pingi ob amira-
 tionem formæ ab Apelle iussisset. Quo fit ut opiner Curtium: & ceteros scriptores: cum de concubina cæ-
 libis hominis loquuntur: potius pallacem græcæ: q̃ pellicem latine dixisse. Quod si secus reperire contin-
 gat: culpa potius librariorum uitiatum fuisse puto: q̃ sic quoq; descriptum. Eodem modo Iustinū scripsit
 se reor: cum ait: anastasiam pallacem fuisse Cyri. Ita cum ad uirum referat non pellicem: sed pallacem poti⁹
 dixerit. Vnde Suetonius de Vespasiano loquens pallacarum nomine græco: non pellicem latino locutus ē
 Et inde pallaciam fallaciam: & pallacem fallacem dictum puto. Virgilius in. iiii. georg. Verum ubi nulla fu-
 gam reperit pallacia uictus: In sese redit. Videtur etiam dici pellex non tantum: quæ iam pellex est: sed quæ
 olim fuit: ut Iuuenalis in. ii. satyra: Horrida quale facit residens in codice pellex. Nam horrida effecta expel-
 li domo consueuit. & misero codice seu sedili residens: dure lanam trahere ab egestate cogitur. & dicitur co-
 dex quasi caudex. Virgilius in. ii. georgicorū libro: Quin & caudicibus sectis: pro codicibus.
Pelion cum unico. l. & i. latino scribitur: mons est thessaliæ ab orientali parte: ut ostendit Herodotus in. vii. hi-
 storiarum libro: & Lucanus in. vi. In huius summitate maxima sunt pineta: reliquã uero partem quercus oc-
 cupat. de quo etiam Ouidius in. v. fastorum.
 Pelion æmonia: mons est obuersus in austros:
Pelopidas cum unico. l. & i. latino scribitur: fuit thebanus filius uir magni animi industriaq; & consilii. Nam
 cum a quadam ciuium factione thebæ opprimerentur: & summas potestates illorum nonnulli gererent: alte-
 rius factionis principes partim interfecerunt: alios in exilium eiecerunt: inter quos Pelopidas pulsus patria
 carebat. Hi omnes scire athenas se contulerunt: qui cum patriam pro uiribus recuperare niterentur: & tem-
 pus rei gerendæ cum his: qui thebis idem sentiebant iussum esset: duodecim coierunt adolescentuli ex his:
 qui exilio erant multati: quorū Pelopidas princeps erat. Qua paucitate percussa est non solū aduersarioꝝ
 factio: sed lacedæmoniorum potentia. hi cum athenis interdiu exissent: ut uesperascente die thebas possent
 peruenire: cum canibus exierunt uenatricibus ratia: ferentes uestitu agresti. Qui cum tempore ipso: quo
 studuerant peruenissent: domum Charonis deuenerunt: a quo & tempus & dies statutus fuerat. Nã eo die
 quin nunciatum esset auribus magistratuū thebanorum exules in urbem uenisse. Sed illi uino epulisq; de-
 diti usq; adeo despexerunt: ut ne quærere quidem de tanta re laborarint. Quin & uni ex magistratibus ex
 athenis allata fuit epistola: in qua omnia de profecione exulum perscripta erant: quæ cui iam accubanti in
 conuiuio esset reddita: sicut erat signata sub puluinum subiiciens: in crastinum inquit differo res seueras.
 At illi omnes cum iam nox processisset: uinolenti ab ipsis exulibus diuce Pelopida sunt intercepti: & thebæ
 patria liberata. Sed hæc & reliqua omnia Plutharcus in eius uita: & nonnulli alii profecuti sunt. Quæ qui le-
 gere uoluerit locum noscat: ubi legere possit.

lorus cum unico. l. scribitur: mons est sicilia ad italiã uergens: a qua teste Martiano intermedio fretu mille quingentis passibus separatur. Et a peloro gubernatore nauis Hannibalis ibidem sepulto cognominatus dicitur a Salustio in Valerio de temeritate. Quod feruius super. iiii. aneidos confirmare uoluit: dicens se legisse ante illum pelorum dictum esse.

elops cum unico. l. scribitur: fuit Tantalus regis phrygum filius. Cuius pater cum deorum diuinitatem tentare uellet: casum filium comedendū illis apposuit: a cuius esu cum ceteri se abstinerent: sola Ceres gustauit: & illius humerū comedit. Sed cū cōuenienti poena Iuppiter Tantalū demulcasset: uoluissetq; Pelopem reuocare ad uitam: eburneū illi humerū infixit. Quod tangens Virgilius in. iii. georg. inquit: Humeroq; pelops insignis eburno. Hic idem cum in græci regionibus deinde regnaret: peloponnesum cherronefon a se nominauit. Quin & deinde pisas in tuscia cōdidisse nōnulli affirmant Virgilium inducentes: qui ait in. x. aneidos: hos parere iubent alpheæ ab origine pisæ: Vrbs hetrusca solo. Alii uero non pisam tuscia: sed alpheam illum condidisse uolunt. a qua hoc est ab eius colonis: & ea quæ est in tuscia originem traxit. & a Pelope pelopeia pro fabula pelopis a luuenale deducitur in satyra: quæ incipit Et spes & ratio: cum ait: Præfectos Pelopeia facit philomena tribunos. Nam cum poeta pauperes & imponetes eiusmodi intactas fabulas donassent Paridi Pantomimo: qui potentissimus in palatio Domitiani euaserat: & ille pro suis ostenderet: largiebatur illis in recōpensam tribunatus & præfecturas.

eloponnesus cum simplo. l. atq; simplo. p. & simplo. f. quin & duplicato. n. scribitur: regio est teste Plinio in. iii. naturalis histo. pene insula: haud ulli terræ nobilitate possferenda: inter duo maria ægæum & ioniu: platani folio similis. Et ut in priori dictione uidimus: a Pelope rege denominata: cuius indicium notū est. Nam dicit quasi Pelopis πῆλοπος: id est insula. Vel ut alii uolunt πῆλοπον: id est denominatorū a Pelope: πῆλος insula. Et ut ipse Plinius rettulit propter angulosos recessus circuitus quingentorū sexaginta trium miliū passuum colligitur. Quin ut infra idem colligit de arcadia tractans: Peloponneso inquit in longitudinem promontorio maleæ ad oppidum rhegium corinthiaci sinus cētū octuaginta miliaribus patet. At in transuersum ab idile in epidaurum centum uiginti. Ab olympia argas per arcadiam nouem & quinquaginta. Ab eodem loco ad philonta: dicta mensura est. Et ut uidimus in dictione isthmus: In ea strictura: quæ cherronefon efficit: ciuitas est corinthi medio interuallo colli applicata. Sed has ipsas angustias (ut ipse rettulit Plinius) perfodere nauigabili alueo tētauerunt Demetrius rex. Cæsar dictator: Caius princeps: Domitius Nero infauso (ut omnium exitu patuit) incepto.

elufium cum unico. l. & cum unico. f. atq; i. latino scribitur: unum est ex hostiis nili uersus asiam & arabiam quā ab ægypto determinat. Iuxta quod eiusdem nominis stat ciuitas: ut ostendit Plinius nepos in uita. M. Antonii. & Pomponius in primo inquit: Alexandria aphricæ est contermina: pelufium arabia. Nec longe a pelusio cassius mons est: & delubrū Iouis Cassii. Atq; teste Solino ostracina locus Pompeii magni sepulchro inclytus. Inde etiam idumæa incipit palmis opima. deinde ioppe: ut in ea dictione uidimus. Iuxta pelufium etiam teste Seruio optima lens nascitur. Quare catexochen dixit Virgilius in primo georg. Nec pelusiaca curam aspernabere lentis.

Peneus absq; aliqua diphthongo a nostris scribitur. græci uero in penultima habent ei: cuius nos. i. abiicietes ipsam. e. productam retinemus. Est thessalia fluuius: qui ex una parte pindi iuxta gomphros nascitur. Et ut ait Plinius in. iii. naturalis historia: Interq; ossam & olympum nemorosa conualle defluens quingentis stadiis dimidio eius spatii nauigabilis: in eo cursu tempe uocant: quinq; milia passuum longitudinem ultra uisum hominis attollentibus se dextra leuaq; leniter connexis iugis intus sua luce uiridante. Hac labitur peneus uiridis calculo: amœnus circa ripas gramine: canorus auium concentu. arripit amnem orcon nec recipit: sed olei modo supernatantem (ut dictum est ab Homero) breui spacio portatū: abdicat pœnales aquas dirisq; genitas argenteis suis misceri recufans. de quo uidimus in dictione orcus.

Peneleus cum unico. l. scribitur: fuit teste Homero in. ii. iliados: unus ex quinq; boetiorum ducibus: qui ad troiam uenerunt.

Pentarchus cum. t. exili & th. aspirato scribitur: is dicitur qui quinq; uiris præest. Nam dictione composita est ex pente: quod est quinq; & archos princeps.

Pentacontarchus sola ultima aspiratur. & is dicitur: qui quinquaginta præest. Nam πεντήκοντα quinquaginta dicuntur: & archos princeps.

Pentecoste absq; aliqua aspiratione scribitur: nomen est deriuatum a πεντήκοντα: quæ sunt quinquaginta & πεντηκός: facitq; in genituo huius pentecostes.

Pentateuchus cum. t. exili utrobique: & ch. aspirato in fine scribitur: liber est quinq; uoluminum. Nam πέντε quinq; & τεύχος uolumen dicitur.

Pentathlum penultima cū. t. exili: ultimo cū. th. aspirato scribitur. & cōponitur ex pente: quod est quinq; & ἀθλον exercitamentū. Nā teste Festo genus erat exercitationis in his quinq; artib; iactu disci: cursu saltu iaculatione & luctatione. Dixitq; apud nos uocari quinq; artium. & apud Liniū ipsos athletas quinq; artium traduxere. Alii uero dixere quinquatria esse quinq; dierū exercitia Mineruæ cōsecrata: in cuius sollemnibus

- habebantur dicente Ouidio in libro fastorum:
 Vna dies media est: & fiunt sacra mineruæ:
 Nominaq; adiunctis quinque diebus habent. Nec in his solum: quæ dixit Festus: sed etiam in aliis quibusdam
 artibus: ut etiam poetica & oratoria secundum ea: quæ uidimus in dictione Mausolus. Iuxta quod loqui
 uidetur Iuuenalis in satyra Omnibus in terris cum ait:
 Eloquium ac famam demosthenis ac ciceronis
 Incipit optare: & totis quinquatribus optat
 Quisquis adhuc uno partem colit asse mineruâ. Celebranturq; tesse Festo post quintum diem iduum mensis.
Pentheus cum .th. aspirato scribitur: & deducitur a πένθος: quod est luctus. Nam fuit teste Ouidio i. iii. metamorpho
 seos: filius Echionis ex Agaue coniuge filia Cadmi: quæ cum Liberi patris sacra aspernaret: ira numinis a matre &
 sorore in furiam seu maniam uersis laceratus fuit. Factusq; regulariter accusatiuum more graeco in ea: sed etiam in um regit
 Sratius in secundo thebaidos: Pentheumq; trahens nondum te prahendimus æquo Bacche genu. At uocati
 uum semper ab auctoribus Pentheu positum comperi. Horatius in primo sermouum: pentheu rector thebas.
Penthylus cum .th. aspirato: & .y. graeco: atq; duplicato. l. scribitur: fuit teste Herodoto libro historiæ. vi. s.
 lius Demonii: qui ex papho naues duodecim in adiutorium Xerxis eduxit: quas apud sepiam exorta tempestate
 amisit. Ipse uero captus plura de exercitu Xerxis graecos edocuit.
Pereope cum .c. exili scribitur: ciuitas erat teste Homero iuxta pontum: quæ troianis auxilia misit.
Pergæa cum .æ. diphthongo in penultima scribitur: fuit tede Pomponio in primo: Dianæ cognomen: a per
 ga oppido pamphylia acceptum: in quo memorabile templum habuit.
Periander cum .i. latino scribitur: fuit corinthius tyrannus ex heraclidæ gæte patre Cypselo. Hic Lyfidem duxit uxo
 rem: quæ Melissa appellabatur. ex qua cum duos filios succapisset Cypselum & Lycophronem: caluiniis pellicum ob
 temperans: eam pregnante calcibus interemit. puerumq; Lycophronem matri iuxta soluente abdicauit. atq; in corey
 ra agi precepit: quæ postea coreyres teste Herodoto libro historiæ. iiii. interfecerunt. Quo audito Periaander
 mare cõfessus: obiit annos natus fere octuaginta: postq; tyrannidem exercuerat annis quadraginta. Huc Aristoteles
 dixit fuisse unum ex septem sapientibus graecæ. Plato negauit. Sed alter philosophum: alter tyrannum esse dixit.
Periarchon ultima cum .ch. aspirato scribitur: diciturq; latine de principiis. Nam περι προpositio dicitur de: &
 αρχων principiis: licet genitiui sit casus: qui ablatiuo carent: pro quo & genitiuum ponunt.
Peribolus cum .i. latino: & unico. l. scribitur: dici potest circuitus a περι βολω: quod est circumeo.
Perides cum .i. latino & .c. exili scribitur: fuit atheniensium dux inclytus: philosophusq; & orator insignis: atq;
 Anaxagoræ discipulus. Rex itq; temp. atheniensium quadraginta annis mira prudentia. De quo late Iulius
 nus in tertio suorum epitomatum libro est profecutus.
Perilymenes secunda cum .i. latino: sequens cum .t. exili & .y. graeco scribitur: fuit teste Homero in .xi. odyssæ
 filius Nelei: & frater Nestoris.
Periodus cum .i. latino scribitur: & componitur ex peri: quæ in compositione nonnunquam dicitur circum: & hodos:
 quæ est uia. Unde nonnunquam interpretatur circuitus: aliquando ambitus: quandoq; comprehensio: nonnunquam
 circumscriptio: atq; etiam quandoq; continuatio: a nonnullis amfractus: a quibusdam etiam terminus ponit.
Perihermenias secunda & penultima cum .i. latiuo: tertia cum aspiratione scribitur. quæq; sunt apud graecos
 dictiones duæ: & non una composita. & inscriptio est subtilissimi cuiusdam Aristotelis libri in dialectica sa
 cultrate: quæ latine significat de interpretatione. Nam peri propositio cum genitiuo pro ablatiuo: quo ca
 rent graeci dicitur de: & hermenias interpretatione.
Percosius secunda cum .c. exili: sequens cum .f. & .i. latino scribitur: fuit teste Homero in secundo iliados: troianorum ami
 cus: longe omnium doctissimus scientia diuinandi futura. Cuius filii fuerunt Adrastus & Amphius: quos neq; ad
 miranda patris doctrina (ut dixit Homerus) neq; paternæ sollicitudine subtrahere a morte potuit: cum eos reti
 nere conaretur: ne ad troianum bellum: ubi morituri erant: proficiscerentur. Illi enim (nam sic misera necessi
 tas fati trahebat) nec parere imperio: nec credere consilio senis totiens monentis uoluerunt.
Periphrasa cum .i. latino & unico. l. scribitur: dici potest supplementum. Id enim περιφρασα designat. Et est figura
 cum aliqua particula in metro: uel etiam in eleganti prosa non propter sensum modo: qui absq; illa integer
 staret: sed propter metrum seu ornatum additur: ut Virgilius in primo aeneidos: Multum ille & terris iacta
 tus & alto: ubi absq; ille staret sensus: sed non metrum. Similiter Multa quoq; & bello passus. ubi duas con
 iunctiones naturaliter separantes posuit: unam scilicet metri necessitate supplens. Quod frequenter fieri
 consuevit.
Periphrasis cum .i. latino utrobique: & .ph. aspirato scribitur: interpretatur a nonnullis circumlocutio. a Cice
 rone uero in dignitatibus ad Herennium dicitur circuitio: quæ secundum illum est oratio rem simplicem
 assumptam circumscribens elocutione: ut Scipionis prouidentia carthaginiensium opes fragit: id est Scipio car
 thaginensium. Virgilius in Tityro: Ouium teneros depellere foetus: id est agnos. & in primo georgicorum: fru
 menti herbam id est segetem. & in aeneide: Et iam prima nouo spargebat lumine terras Tithoni croceum lin
 quens aurora cubile: hoc est lucefcere incipiebat sol: uel dies oriri: & mille alia.

- P**erinthus cum .i. latino: & .th. aspirato scribitur: fuit urbs uetusta in propontico olim thraciae metropolis: quae hodie dicitur heraclea ab Heracleo principe constantinopolitano cognominata. In qua Vespasiani Domitiani Antoniniq; pii palatia fuerunt ingentia. quin & ex uno marmore magnum amphitheatr: & mirandū: qđ inter spectacula mundi connumeratur.
- P**erinthii cum .i. latino ubiq; & .th. aspirato scribitur: sunt teste Herodoto circa initium libri historiarum .v. populi circa hellepontum.
- P**eripatetici absq; aliq; aspiratiōe: & cū .i. latino ubiq; scribitur: fuit philosophorū secta: quae ortum habuit ab Aristotele & denominationē p hūc modum Alexandro in asiam cū exercitu profecto: Aristoteles athenas rediit: ac sui copiam i liceo exhibere cepit: Xenocrate p id tps academiā obtinēte. Docebat uero plerūq; inambulans auditorū turba circūsusus. ex quo ipse sectatoresq; eius peripatetici philosophi nuncupati sunt. Sunt etiam qui tradant partem illam gymnasiū: qua docebat περπατητόν .i. deambulatorium dictū fuisse.
- P**eripetasma cū .i. latino & .t. exili scribitur: genus est cortinae.
- P**erillus cum .i. latino & duplicato .l. scribitur: fuit atheniensis ingeniosus: q (ut placeret Phalaridi) uenit agri gētū: & ex are taurū artificiosissimū fabricauit: cui ianuā in latere posuit. ut cū inclusus reus subiectis ignibus torqueret mugitū & nō hois uocē uideret emittere. p quo inuēto cū mun^o a crudelissimo tyrāno Phalaride: qui nouis hominū tormentis delectabatur postulasset: in illo ipse intercludi iussus a tyranno: ac suppositis ignib⁹ exustus: primus artificii sui ueg experimētū praeuit dicēte Ouidio in primo de arte amādi: Et phalaris tauro uiolenti membra perilli
Torrui in foelix: imbuit auctor opus. Et in eodem libro: Nec enī lex aequior ulla est: Quam necis artifices arte perire sua. ut & ipse Phalaris atheniensibus de se pro illo conquestus: rescripsit. Comperi tamen in quibusdā graecoꝝ codicib⁹ nō pillū: sed perillaū scriptū: quō noie Ouidiū uersus stare nō posset: nisi cū licētia.
- P**eristera cum .i. latino & .t. exili scribitur: dicitur latine columba. Nam ponitur a poetis uirgo: quae a cupiditate transformata fuit in columbam.
- P**erissologia cum .i. latino utrobq; & duplicato .l. scribitur: dici potest secūdū uerba superflua locutio. Nā περυσσός ē supflua: & logia locutio: Vt uiuat August⁹ & nō moriat. dūmō nō sit aliud uiuere: q; nō mori.
- P**erithous cū .i. latino: & .th. aspirato scribitur. sane qā i prima apud graecos ē ei diphthog⁹: q (ut i secūdo hōꝝ cōmētariōꝝ libro uidim⁹) i sono ipi⁹. i. nostri apud illos pferē placuit ex nostris magis accuratis eūdē sonū seruari dēre: & abiecto .e. ipz. i. retineri: ac scribi Peritho⁹ cū .i. latino i prima: d quo i ea litteratura uidebim⁹.
- P**ero cū unico .r. & habet apud graecos accētū in fine: fuit teste Homero i .xi. odyssae: filius Nelei & frater Nestoris. At uero cū accētū habet in prima genus est calciamēti. & declinat hic pero huius peronis: & habebat plures fibulas: a quibus nomē assumpsit. Nāq; περόνη graeco dicit: q latine est fibula. De quo Iuuenalis meminit: cū ait in satyra: quae incipit: Plurima sūt fuscinae: Quē nō pudet alto p glaciē perone tegi. Et inde peronatus ille dicitur: qui eiusmodi calciamento est calciatus. Persius: Natum si poscat sibi peronatus arator.
- P**ermess⁹ cū duplicato .l. scribitur. flui⁹ ē boetiae: ex heliconē sōte musis sacro defluēs: de quo Virgili⁹ i Sileno. Tū canit erratē pmissi ad flumina gallū Aonias i mōtes: ut duxerit una soror. At uero apud Martialē in primo pmissis in recto cū .i. latino poni uidet: cū ait ad Flaccū: Quod tibi cū cirrha: q; eum pmessidos unda.
- P**ersia cum .i. latino scribitur: regio est nobis orientalis: quae ab antiquo quodam rege nomē assumpsit. Hae teste Curtio in .iiii. de gestis Alexandri.
- P**ersea cum .i. latino scribitur: fuit teste herodoto in theogonia: una ex nymphis Oceani & Tethyos filia.
- P**ersephone cum .ph. aspirato scribitur: ea est quae a nobis Proserpina dicitur: quāq; & priori uocabulo non nunq; nostri poetae utuntur. Ouidius in .iiii. fastorū: At neq; persephone digna est praecone marito: de qua in dictione Proserpina uidebimus.
- P**etalismus absq; aspiratione: & cum .i. latino scribitur: & a petalo: quod est folium deriuat. expulsio erat cuiusdam ciuis apud syracusios: qui tyrannidem appetere uidebat ut late habetur in dictione ostracismus.
- P**etilia cum .t. exili atq; .i. latino utrobq; & unico .l. scribitur: fuit ciuitas brutiorum: a philoctete meliboeo: hoc est de meliboea ciuitate thessaliae super monte zephyro teste Solino super .iii. aenē. a πεταγία: quod est uolare petilia cognominata: quia ex augurato locum ipsum delegit.
- P**eteona cum .t. exili scribitur: fuit teste homero in .ii. aliados: boetiae ciuitas.
- P**etorritum cum .t. exili utrobq; & duplicato .r. atq; .i. latino scribitur: uerbum est gallicum teste Quintiliano. Idem Varro & lanceam significare dixit. Alii (ut refert. A. Gellius) graecum esse & uoluerē rotas significare dicunt: ita ut genus sit uehiculi: & quasi petorutum dicatur. eodem Horatius bis in sermone utitur. & epistolis libro primo sermonum inquit: plures calones: atq; caballi pascendi: ducenda petorrita: nunc mihi curto ire licet nullo: uel (si liber) ire tarentum.

- P**etraea penultima cum. t. exili & .z. diphthongo scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia: una ex nymphis filia Oceani & Tethyos.
- P**etra cum. t. exili scribitur: uerbum est graecum: quod latine dicitur lapis: ex quo & σέλινον: quod est apium componitur petroselinum: quod apii similitudinem detinet.
- P**etroselinon cum. t. exili & unico. l. atq; .i. latino scribitur: dici potest a nobis petrosum apium: ut in praecedenti dictione uidimus. Nam inter lapides melior nascitur. Huius plures species Plinius in. xix. & .xx. nominauit. Nam quoddam hipposelinon: hoc est equitum apium nocari dixit: eo quod apud nemaram uictores equestri certamine coronabantur. Aliud uocat orthoselinon. i. rectum apium: cuius est frutex recto semine: & cumino simile. Aliud dicit helioselinon quasi solare apium.
- P**etosiris cum. t. exili & unico. s. atq; .i. latino utrobique scribitur: fuit mathematicus nominatissimus: de quo Plinius in. ii. naturalis histo. scribit dicens: Aegyptia ratio: quam Petosiris & Necepsus ostendere singulas partes in lunari circulo: ut dictum est: minimo triginta tribus stadiis paulo amplius patere colligunt. Et in. vii. eiusdem uoluminis quum de uarietate nascendi pertractat: maximos eos fuisse mathematicos ostendit. Unde & Iuuenalis in satyra Credo pudicicia inquit: Aptior hora cibo nisi quam dederit petosiris.
- P**ezice penultima cum. z. consonante & .i. latino: ultima cum. c. exili scribitur: genus est fungorum: qui teste Plinio libro. xix. naturalis histo. sine radice: aut sine pediculo nascuntur.
- P**haeaces prima cum. a. diphthongo ultima cum. c. exili scribitur: fuerunt populi coreyae sub dictione Alcinoi regis ut late monstrauit Homerus diuersis in libris odyssae: de quibus Virgilius in. iii. aenei. Protentis aereas phaeacum abscondimus arces. Et Iuuenalis in satyra: Quis nescit uolusi: iam uacui capitis populum phaeaca putauit.
- P**haedon cum. a. diphthongo scribitur: fuit teste Gellio in. ii. noctium atticarum: helidenis ex cohorte socratica. Socraticus & Platoni per fuit familiaris. Eius nomini Plato illum librum diuinum de immortalitate animae dedit. & (ut pergit idem auctor) Is Phaedon seruus fuit forma: atque ingenio liberali (& ut quidam scripserunt) a lenone domino puer ad merendum coactus: eum Cebes socraticus hortate Socrate emisse dicit: habuisseque in philosophiae disciplinis. Atque is postea philosophus illustris fuit. sermonesque eius de Socrate admodum elegantes leguntur. At uero Laertius dicit eum ex nobili familia cum patria una comprehensum coactumque intra cellulam fami se quaesui addicere. & adiecto hostiolo Socratis cotubernio magisterioque usum: quo ad ipsum Alcibiades seu Crito Socrate monente redimeret.
- P**haedrus cum. a. diphthongo scribitur: fuit unus ex discipulis Platonis: cuius nomini plato librum nobilem edidit.
- P**haedra cum. a. diphthongo scribitur: fuit regis Minois ex Pasyphe coniuge filia. Haec una cum Ariadne sorore Theseum Aegaei regis athenarum filium secuta est: quam ille: relicta Ariadne: uxorem sibi copulauit: cui Demophontem peperit & Antigonum: de qua in dictione Ariadne: & in dictione Hippolytus uidimus.
- P**haedyme prima cum. a. diphthongo sequens cum. y. graeco scribitur: fuit teste Herodoto in. iiii. historiarum Otanis nobilis perse filia.
- P**haeræus cum. a. diphthongo in prima & secunda scribitur: fuit Alexandri cuiusdam tyranni in phaeacia urbe cognomen: de quo Cicero in. ii. rhetoricae de inuentione: & in. ii. de officiis meminit.
- P**haestus cum. a. diphthongo & .t. exili scribitur: fuit teste Homero in. v. iliados: filius Bori meonii siue lydii: qui ueniens in auxilium troianorum ex fertili tarha ab Idomeneo interficitur. est etiam mons cretae: siue promontorium circa cortinam urbem: ac ciuitatis in eo loco nomen: ut ostendit idem Homerus & in. ii. iliados: & in odyssae.
- P**haethusa prima cum. a. diphthongo sequens cum. th. aspirato scribitur: fuit Solis filia ex Neera nymphea & soror Lampetiae: quae in sicilia patris sui: hoc est Solis armenta custodiebant. de quibus sotii Vlyxis contra Circes monita degustantes naufragium fecerunt: ut in. xii. odyssae: monstrauit Homerus. Ouidius etiam de illa meminit in. ii. metamorph. dum de mutatione sororum phaeontis loqueretur: cum ait:
Ille more suo (nam morem fecerat usus)
Plangorem dederant: equis phaeusa sororum
Maxima: cum uellet terrae procumbere: quæsta est
Diriguisse pedes.
- P**halærus cum. unico. l. & .c. exili scribitur: dici potest latine calius. Sed fuit eo nomine teste Homero in. x. odyssae: Aeoli filius ex Lepatra coniuge.
- P**halæris cum. unico. l. & .i. latino scribitur: fuit acigentinus tyrannus crudelissimus ante urbem conditam circa annos sexaginta quattuor: ut quidam ferunt. Cui perillus æris opifex cupiens placere: ex ære taurum fabricauit: & ianuam in latere posuit: ut inclusus reus subiectis ignibus torqueretur: & sonus uocis hominis exclamantis non gemitus: sed bouis mugitus uideretur: pro quibus dicebat ad tyrannum teste Ouidio in. iiii. de tristibus: ut manus munere penes:
Da precor ingenio munera digna meo.
Dixerat. & phalaris poenae mirandae repertor
Ipse tuum praesens imbue dixit opus.
- P**halera cum. unico. l. scribitur: est equorum ornamentum: hoc est phanera: Nam a φανερῶ: quod est illustro descendit

eo q̄ huiusmodi ornamentis illustrari uidebatur equus: dicente Iuuenale i satyra: quæ incipit Atticus eximie: Magnorum artificum frangebatur pocula miles: Vt phaleris gauderet equus. Et Virgilius in. v. Primus equum phaleris insignem uictor habeto. Sed dicitur magis pluraliter.

Phalanx cum unico. l. & in fine cum. n. ante. x. scribitur: uerbum est peregrinum etiam apud grecos. Nam teste Seruio super. xi. aenei. lingua macedonum legio dicitur. Ideo ait Virgilius: Tum maesta phalanx. & alio in loco Agamemnoniaque phalanges. Sed nonnulli alii phalangem: hoc est agmen exponunt: quod teste Seruio super. viii. aeneidos: proprie est exercitus ambulans: & (ut inquit) omne aliud abusiue dicitur. Sane apud Plinium i. vii. naturalis historiae: phalanges etiam ipsae fuisse quidam dicuntur. Vnde ait: Praelium apud aegyptios fecere fustibus: quos uocant phalanges.

Phalernus cum unico. l. scribitur: & in genere masculino mons est campaniae uinetis refertissimus. & (ut quidam putant) ab homine sic cognominato nomen sumpsit. Estque prope puteolos: ut dixit Seruius super. ii. georgicorum. De quo Martialis in. xii. meminit cum ait: Nec in phalerno monte maior autunus.

Phalernum cum unico. l. scribitur: & in genere neutro: atque etiam masculino uinum est optimum: sic quoque cognominatum: quia in agris phalerni montis nascitur: Qui teste Plinio in. iii. naturalis historiae. sunt in campania. Estque uinum fumosum: ut ostendit Tibullus in. ii. cum ait: Nunc mihi fumosos ueteres proferte phalernos Consul: & uidebimus in dictione surrentum: & ut ait Plinius in. xiiii. naturalis historiae. Caesar dictator triumphum sui coena uini phalerni amphoras: chii cados in conuiuio distribuit. Epulum uero in tertio consulatu suo phalernum chium lesbium mamertinum. Quo primum tempore quattuor genera uini apposita constat. Postea uero alia omnia in nobilitatem uenere: & circiter septingentesimo urbis anno.

Phalisci cum unico. l. & i. latino atque. c. exili scribitur: populi fuerunt hetrusci: de quibus habuimus in dictione hyrpi. Hi potissimum colebant lunonem: ut ostendit Ouidius in. vi. fastorum cum ait: Adde senem tatum lunonicolamque phaliscos.

Phanum cum. ph. aspirato scribitur: aedes est sacra: quae latine splendida & illustre designat. Nam a φαεινός quod est illustro deducitur.

Phaneus absque aliqua diphthongo scribitur: habetque accentum supra. e. Nam graece φανης scribitur. Et est teste Seruio super. ii. georgicorum. mons in chio: sic quoque dicitur a Phaneo rege.

Phago cum. ph. scribitur: dicitur est graeca: quae apud nos dicitur manduco. unde phagos edax dicitur. & phagocedros turpiter comedens. Hieronymus super Ezechielē: Vereor ne illud eis eueniat: quod graece significantius dicitur: ut uocentur phagocedros: scilicet cum. ce. diphthongo in antepenultima. Nam componitur ex phago: & λαιδωρον: quod est contumeliosum. Sane ex phago cum. ph. scripto deducitur fagus arbor: quae per. f. & non per. ph. ex inueterata consuetudine scribitur. Nam teste Seruio super Tityrum Virgilius: fagus arbor a φαγειν: quod est comedere deducitur. Cum prius homines glandes comederent: quas ut dixit Plinius in. xvi. naturalis historiae: proprie ferunt robur fagus: quercus: asculus: cerrus: alex: suber. Et in eodem libro. prius dixerat: Dulcissima omnium glans fagi: ut qua obsessos etiam homines durasse in oppido chio tradat Cornelius Alexander: quoniam & a phago phagus deducitur: ut in sua dictione uidebimus.

Phanes cum unico. n. scribitur: fuit teste Herodoto li. i. uir alicarnassensis: qui cum diu in solitudine Amasis regis aegypti fuisset: tandem accusatus: ex aegypto in perfas transfugit: & Cambysae traicere uolenti in aegyptum adhaesit: cuius consilio Cambyses usus est: & cum uiam non satis commodam ad traiciendum conperiret: hic cum docuit per arabiam iter facere.

Pharetra cum. t. exili scribitur: id dicitur instrumentum: in quo sagittae portantur.

Pharmacum cum. c. exili scribitur: dicitur latine uenenum. Vnde Caius iuriconsultus ad legem. xii. tabularum inquit: Qui uenenum dicitur: adhibere debet: utrum malum an bonum. Nam & medicamenta uenena sunt: quia eo nomine omne continetur: quod adhibitum naturam eius cui adhiberetur esset mutat. Cum id quod nos uenenum appellamus: graeci φαρμακον dicunt. Apud illos quoque tam medicamenta: quam quae nocent: hoc nomine continentur. Vnde adiectione alterius nominis distinctio fit. Admonet summus apud eos poetarum Homerus sic dicens.

Pharos cum unico. r. scribitur: fuit olim uia aegypti insula contra nili hostia: sic cognominata (ut Anticlidus scriptor graecus attestat) ab nauclero Menelai: cui id nomen erat: qui ibidem ab aspidem interceptus: & sepultus fuit. Et (ut homerico carmine proditum est) ab eisdem oris cursu diei obducebat. At tempore Pompeii eodem teste alexandriae (quae illi apposita iacet) ponte coniungitur: dicente etiam Lucano in. x. Pharon insula quondam in medio stetit illa mari: sub tempore uatis.

Proteos at nunc est pellaeis proxima tauris. In hac teste Curtio Magnus Alexander nouam urbem condere statuit sed cum magna sedis capax non esset: ex illius opposito condidit alexandriam. Sane in eadem insula teste Plinio in xxxvi. naturalis historiae. litoralis maxima turris fuit: nauigantibus lumem exhibens a Philadelpho rege constructa quae inter spectacula mundi connumeratur: quae super quattuor cancribus uitreis locata fuit. Alium uero ab Alexandro

construam eam dicunt. eadem palmis abiuuat: ut ostendit Ouidius in li. ii. de fine titulo: dicens ad Isum: Quæ colis & memphi: palmiferamq; pharon.

Phasis cū unico. s. & i. latino scribitur: est colchorum pgrandis fluius: de quo Lucanus in. iii. Colchorum qui rura secat ditissima phasis. Per hūc argonāta: cū Iasone intrauerūt ad colchos: dicente Ouidio iuxta initium libri. vii. ubi fabulam late psequit. Multaq; ppeffi claro sub Iasone tandem contigerāt rapidas limosi phasidos undas. Vnde & ipsa Medea phasias a poetis nōnunq; dicitur. Ouidius in. iii. de arte: Phasias æsonidem: circe tenuisset ulyxem.

Pharisæus penultima cū. æ. diphthongo scribitur: nomen est appellatiuū cuiusdam sectæ iudeorum: q; præ cæteris religiosiores uidebantur.

Pheræ prima cū. e. absq; diphthongo scribitur: fuit teste Homero in. ix. Iliados: ciuitas in argo: ppinqua pylo: & sub dominio Agamēnonis. Et (ut qdā expositores asserunt) sic quoq; a flumine p eā decurrēte cognōita.

Pheresydes absq; aliqua diphthongo & cū. y. græco scribitur: fuit syrus Basis filius & philosophus suo tēpore egregius. fuitq; Pittaci auditor. Et (ut Theopomp⁹ tradit) prim⁹ q; de diis & natura apud græcos scripsit primusq; teste Cicerone in li. tusculanarū aios hoīum sempiternos esse asseruit. Quin & teste Laertio: multa etiam prædixit: quæ mirabilia uidebant. Nam cū uideret ex litore currentē nauem plenis uelis: eā mergendam prædixit: quod ante illius oculos factum est. Aquā ex puteo cū biberet post diem tertiuū futurū terræ motū prædicauit: atq; ita factum ē. Consuluit Perialo hospiti ut mesana cū tota familia discederet: qd ille neglexit. Sed urbe deinde ab hostibus capta: se & sua perdidit. Quin & plura alia de illo ferunt: quæ apud eundē auctorem (quoulerit) legere pōt. Idem teste Plinio in. xii. naturalis histo. p sam orationem prim⁹ cōdidit tpe Cyri regis. Eundēq; dicit spirasse copia serpentū ex corpore eius erumpente. floruit regnate Tulio Hostilio: & fuit præceptor Pythagore.

Pheremon absq; diphthongo scribitur: fuit teste Homero in. x. Odyssæa: filius Aeoli ex Lepatra uxore.

Pheretrū cū. ph. aspirato & t. exili scribitur. Nam teste Seruio super. xi. ænei. græcū uocabulum ē: qui latine dicitur capulus ab eo q; corpus capiat. Vnde ait Plautus: Capularis senex. i. uicinus capulo. Quid q; fero in suo themate græcū ē: quod si tpa uniformiter pduceret cum. ph. scribēdum esset. Sed hic quoq; præualet cōsuetudo: nisi ab eo deriuata cū aliis dictionibus græcis cōponant: ut cenophoros: Christophoros & similia. Quid quod etiā fama: ut in prioribus libris uidimus græcū dicitur: & cū. ph. a nōnullis scribitur: ac latine rumorem dici affirmant. Vt Cicero philippicis: improbiſſimis inquit rumoribus dissipati. & non longe post: hoc triduo: uel quātriduo tristis a mutina fama manauit. Nam significat his duob⁹ nominibus sermo qdā in populo sine certo auctore de re aliqua recenti: siue bona: siue mala. frequēter tamen & pro opinioe quādam inueterata accipit: ut fama est athenas nō plus uiginti milib⁹ añorum fuisse cōditas. Accipit etiam pro laude & celebritate hoīs: ut fama Camilli: fama Scipionū: fama tua: fama mea. pro quo nō recte dixeris rumor. Sed latinum esse: & potius per. f. q; per. ph. scribi debere Priscianus in primo cum de. f. littera pertrahat ostendere uidetur.

Phiala cū. i. latino scribitur: nec uitrea uasa designat: aut ab hyalos: quod ē uitruū deriuat: sed teste Iulio Polluce de uocabulis rerū ad Cōmodum imperatōre: uasa quæq; designat. uini aut aquæ capacia: qbus in mēsa utimur. Iuue. idem sentire uidet in satyra: Si te. ppositi cum ait: Byrrho tener phialas: tibi non cōmittit aurum. hoc ē tenet uasa aurea: quæ tibi non cōmittitū.

Phidias cū. i. latino utrobiqu; scribitur: apud græcos uero est in prima. ei. diphthōgus: quæ a nostris (ut saepe uidimus) in. i. pductam commutatur: fuit statuarius clarissimus: & teste Quintilia. in. xii. de institutioe oratoria: diis q; hoīb⁹ effingendis melior artifex credit⁹. In ebore uero longe citra æmulū: uel si nihil: nisi Minervam athenis: aut olympiū in elide Iouē fecisset. Cui⁹ pulchritudo adæcisse aliquid etiā receptæ religioni uidet: adeo maiestas operis deum æquauit. Quare inquit Plinius in. xxxvi. naturalis histo. Phidiam clarissimū esse p oēs gentes: quæ dei Iouis olympi famā intelligūt: nemo dubitat. Sed ut merito laudari sciat etiā q; opera eius nō uiderūt: perferimus argumēta pua & ingenii tantū. Neq; ad hoc Iouis olympi pulchritudine utemur: nō Mineruæ athenis factæ amplitudine: cū sit ea cubitorū uigintifex. Ebore hæc & auro cōstat. Sed in scuto eius: in quo amazonum præliū cælauit: ambitu parmæ eiusdē cōcaua pte: & gigantū dimicationem. In soleis uero laphitharū & centaurorū: adeo momēta oīs artis illi fuere. In basi aut (quod cælātū est) dii sunt triginta numero: noscentes uictoriā mirabili & præcipuo precio. Miramur & serpentem: & sub ipsa cuspide aream sphingem. hæc ille. Sed ut ait Cicero in primo tusculanarū: cum iscribere nō liceret: sui oris similē speciem adeo artificiose inclusit in clypeo: q; ea conuulsa tota operis colligatio solueret. Et (ut de fiducia sui Valeri⁹ Maxim⁹ rettulit) pfecto simulachro Iouis olympici: quo nullū præstantius: aut amirabilius hoīum manus fecerant: interrogat⁹ ab amico: quonā mētem suam dirigens uultum Iouis pmodū ex ipso cælo petittum eboris liniamētis amplexus esset Homeri uersibus quasi magistro se usū fuisse respōdit. Et Plinius in. vii. naturalis histo. Phidiæ Iuppiter olympius iquit quotidie artificii excellētia testimoniū perhibet. Et li. xxxvi. rettulit Venerē illius esse romæ in Octauie operibus eximie pulchritudinis. Et libro xxxiii. dixit illum floruisse olympiade tertia & octuagesima circiter tricentesimo nostræ urbis anno. Nec

solum ex ebore (ut in eodē libro idem auctor ostendit) sed ex are signa fecit. Fuereq; eodem tpe eius amuli Calchamenes: Critias Bistotes: Aeglas. Et deinde olympiade octuagesimaseptia Hagellades: Gallon: Polyclet⁹: Gorgias: Lacō: Miron: Pythagoras: Scopas: Peli⁹. ex his Polyclet⁹ discipulos hūit Argiū: Afopodog Alexi: Aristidē: Phoenionē: Dinonē: Antenodorum: Demeam: Clitoruz: Miron. Nonagesimaquinta olympiade florere Naucides: Dinon: Patroclus. Centesimasecūda Polycles: Cephisodotus: Lemares. Hippotodorus. Centesima.iiii. Praxiteles: & Euphranor. Centesima. vii. Etioter: Hymachus. Centesima. xiiii. Lyfippus fuit: cū & Alexander magnus. Item Lyfias: Tosius: & frater eius Thones: Euphronides: Softrat⁹: Ion: q teste Plinio nullo doctore nobilis fuit. ipse discipulum habuit Zeusiadem. Centesimauigesima Eutychedes Eutyocrates: Ghepis: Sicrotus: Timarchus: Pyromaches. Cessauit deinde ars teste eodem Plinio. Ac rursus olympiade centesima quinquagesimasexta reuixit. Habuitq; artifices longe infra prædictos pbatos.

P hyleus cum. y. græco & unico. l. scribitur: fuit teste Homero in. xii. iliados: unus ex duobus græciæ: qui ad troiam nauigarunt.

P hilos cū. i. latino & unico. l. scribitur: dicitur latine amicus: unde philocalus bonus amicus: & philocharis cū ch. aspirato in penultima charus & gratiosus amicus. Et philotimus preciosus amicus. Nam cōponit ex philos: & καλος: qui ē bonus: ac χερσις: quæ ē gratia: & τιμις: quod ē precium. Plinius in. vii. naturalis histo. Publius inquit Catienus philotimus patronum adeo dilexit: ut hæres omnibus bonis institutus: in rogam eius se iaceret.

P hilolaus cum. i. latino & absq; duplicatione ipsi⁹. l. scribitur: fuit crotoniata philosophus pythagoricus. Hic opinatus est oīa harmonia ac necessitate cōpleri: terriq; moueri secūdam primū circulū. Morit⁹ suspect⁹ de molitiōe tyrānidis. Ab huius cōsanguineis scripsit Hermippus Platonē pfectuz in siciliam emisse pythagoricos libros argenti minis alexādrinis sexaginta: atq; inde transsumpsisse Timæum: de quo in dictione Platonē uidebimus.

P hilomena cū. i. latino & unico. l. scribitur: & interpretat⁹ φίλοισα id est amans καλα mala: quæ poma sūt seu oues. fuit Pandionis athenæ regis filia: & soror Prognis uxoris Teri regis thaci: a quo cum cōduceretur ad Prognem uisendā stuprata: ac deinde tantū scelus acclamās lingua priuata fuit. Quod cum soror Progne postmodū cognouisset: Ilym filium comedendū patri apposuit. Atq; deinde oēs in auem cōuersæ sunt: ut in. vii. metamorpho. li. Ouidius eloquētissime enarrauit. Quā omnē tragœdiā miro stilo & par antiquis Gregorius Corrarius uenetus diuino quodā ingenio nostra ætate: dū adoleſcētulus esset pertractauit imitatus Thyestem Senecæ: quo in nulla re minor comperitur.

P hylortium cū. i. latino utrobq; & t. ex li. scribitur: nomē est scēminæ: more græco p diminutionē amatoricæ adulationis platum. Et a philos: q est amor deductum.

P hilosophia cū. i. latino & unico. l. scribitur: & latine dici pōt amor sapientiæ. Nā philos amor: & sophia sapiētia dicitur. Et apud persas primū claruisse: ac eorū sapiētes magos fuisse dixerūt. Apud babilonios uero: & assyrios deinde fluxisse chaldeos. Apud indos aut gymnosophilas: quos p sapientib⁹ habuerūt. Nam ut clearchus solensis affirmat: a magis gymnosophilas pfluxerunt. Ex his (ut aiunt) ad ægyptios philosophia manauit. Cuius rei antistites: sacerdotes ac prophetas appellāt. Nā teste Aristotele li. i. de philosophia ægyptiis antiquiores sunt magi. Inde apud celtas: seu gallos dryidæ sapientes fuere: de qbus in dictione dryidæ uidimus. Sed magorum principem Zoroastrem persen fuisse memoriæ pātum ē. hūc Dion ex interpretatione sui nominis astrorū asserit fuisse cultorē. Ab hoc usq; ad excidium troiæ Hermodorus platonius i. li. disciplinarū ānos qnquemilia computat. Aegyptiis uero nili filii Vulcanuz philosophiæ principia apuisse dicunt: a quo usq; ad Alexandrū macedonē regē annos fluxisse asserūt octomilia octingentos sexagintatres Fuisse etiam apud phoenicas Ochū sapientum uolūt. Apud thracas Zamolxi & Orpheum. Apud libyos Atlantē. Apud græcos uero Musauz & Linū primos fuisse dicūt. Post quos Homerū aduenisse & Heliodū ferūt. Nāq; etiā poetas sophorū uocabulo exornabant. Hos septē græciæ sapientes nō paruo temporis interuallo secuti sunt: quos hæc sunt nomina Thales: Solon: Periander: Cleobolus: Chilon: Bias: Pittac⁹: de qbus in suis dictionib⁹ explicauimus: explicabimusq;. Sane his anumerant qdam Anacharsim scythā Mysorem cheneum Pherecydē syrum: & Epimenidem cretēsem. Alii & Pysistratum tyrānum. Post hos Pythagoras primus non se sophon: sed philosophon appellauit. Nam cum Leontē sicyonio: tyrannum: siue phylorū teste Heraclide in olympicis alloqueret: & diceret se non sapiētem: cum solus deus sapiens esset. Interrogatus quonam cognomine uocaret. Respondit se philosophum esse: hoc est sapientiæ amator: quē reliqui omnes secuti sunt. Itaq; duo philosophiæ principia pfluxere. unum quod ab Anaximandro ionicū est appellatum: eo q Thales fuerit milesius ex ionia: & hic quoq; Anaximandrum instituit. Quod uero ex Pythagora italicū ē dictū: eo q ei⁹ auctor Pythagoras: ut plurimū in Italia philosophat⁹ est. Et desit ionicæ philosophia in Clytomachum: Chrysippum: & Theophrastum. Italica uero in Epicurum. Itaq; Thales uni ex septē sapientibus successit Anaximader philosophus. Anaximandro Anaximenes. huic Anaxagoras. huic Archelaus. huic Socrates: q primus æthicam inuexit. huic Plato: q academiā instituit. huic Speusippus & Xenocrates. Ei Polemo. huic Crantor: & Crates. Cui Arcesilaus: q mediam induxit academiā.

huic Lacydes: q̄ nouam inuenit. huic Carneades. huic Clythomachus. atq̄ in hunc modū in Clythomachū
desiit. At & in Chrysippū sic quoq̄ desiit. Naz & Socrati etiā successit Antisthenes. huic Diogenes cynicus.
huic Crates theban⁹. huic Zeno. huic Cleantes. huic Chrysipp⁹. In Theophrastum uero per hūc modū de
siit. Platoni successit Aristoteles: q̄ peripateticū statuit. huic Theophrastus. Et in hūc modū ionica philoso
phia in Theophrastū desiit. Italica autē hūc fuit series: Pherecydi successit Pythagoras. huic Thelāges fi
lius. huic Xenophanes. huic Parmenides. huic Zeno Heleates. huic Leutipp⁹. huic Democritus. huic q̄ plu
rimi. Sed inter reliquos Nausiphanes Nacydesq̄ celebrant. His suo ordine successit Epicurus. & sic Italica
philosophia in Epicurum desiit. Sane ex his quos rettulimus: & eorū auditorib⁹ nōnulli a ciuitatib⁹ sunt ap
pellati: ut helienses megalēses. q̄dam a locis: ut academici: stoici. ab euentib⁹: ut peripatetici: ab effectibus:
ut eudamoniaci. ab elationis fastu: ut q̄ se philalethes. i. ueritatis studiosos: siue electicos: aut analogiticos
uocauerūt. a natura rege: ut physici. a praeceptorib⁹: ut socratici. Platonici. Aristotelici. epicurei. a moribus
ut athici. a differendo dialectici. Veteris academiae institutor & princeps fuit Plato. mediae Arcesila⁹. nouae
Lacydes. peripateticae Aristoteles stagyrites. stoicae Zeno cictēnsis. epicureae Epicurus. Cyrenaicae Aristipp⁹
cyrenaeus. heliaca Phaedon heliensis. megarica Euclides. cynicae Antisthenes atheniensis. eretricae Menede
mus eretricensis. Philosophia igit̄: cū amor sit sapientiae: & sapientia ipsa doctrinas oēs cōplectat: cōstat phi
losophiam cōueniētissime ad oīum disciplinarū amorē ptendi. Ita ut si quē p̄fectū philosophum esse dica
mus: eundē & in oībus doctrinis excellere nobis quoq̄ fatēdum sit. Quin & eundē illū oratorem dici posse
quē & Cicero & Quintilian⁹ in libris suis cupiūt: exoptātq̄. Sed cū eiusmodi excellētia: & p̄fectionē nullos
adhuc adeptus fuisse nouerim⁹: & plarōsq̄ legerimus: q̄busdā philosophiae partib⁹: & illi⁹ p̄fectione fuisse
cōtētos. Id actū est: ut philosophus & orator mutuo se diuiserint: q̄a nec ille: quae ad uerū philosophum:
nec hic: quae ad uerū oratorē spectant: consequi ualuerūt. Quae etsi utiq̄ habuissent: in nullo p̄fuso a se inui
cem distarent. nisi & ea oīa Aristoteli magis: q̄ alteri hoīum affuisse dicam⁹: Theophrastusq̄ ei⁹ auditori: q̄
oēm magistri sui doctrinā mira eloquētia p̄secutus ē. Cui etiā cū Tyrtao nomē esset Aristoteles ipse teste
Boetio & Lactio: ob diuinā illius eloquentiā Theophrastū uocitauit: ut in sua dictione uidebim⁹. Qui ta
men (ut Gellius in. viii. noctiū atticā: rettulit) cum oībus suae aetatis facūdissimus esset: uerba pauca ad po
pulum atheniensem facturū: deturbat⁹ uerecūdia siluit. Itaq̄ & qui dicerent: & q̄ scirent se diuidētes: &
ptes quiq̄ suas p̄ facultate capientes: se ipsos etiā nominib⁹ diuiserūt: ut hic philosophus: ille orator diceret
Vnde ait Cicero in p̄mio de officiis. Egdē Platonē existimo si genus forense tractare uoluisset: grauissime
& copiosissime potuisse dicere. & Demosthenē si illa: quae a Platone didicerat tenuisset: & p̄nuntiare uolu
isset: ornate splendideq̄: facere potuisse. Eodē mō de Aristotele & Isocrate iudico: quoq̄ uterq̄ suo studio
delectatus cōtēpsit alterq̄. Sed ipsa philosophia (seu mauius sapientia) in quinque p̄tes principaliter separat̄: in
phiscā: Metaphysicā: aethicā: mathematicā: & logicā. Phisica ea dicit̄: quae de mūdi hui⁹ corporalis: ac mo
bilis natura: & his quae in eo sunt corporalib⁹ partibus: suis rōnib⁹ differit: & inquiri: quam solā usque ad
Archelaū Socratis praeceptorē philosophi oēs p̄secuti sūt. Post hos uero Socratē & Platonē Aristoteles plu
ribus libris exgens. exactissime pertractauit. Metaphisica uero illa dicit̄: quae supra mutabilē naturā se eri
gens: incorporalia quaeq̄: & sempiterna certis rōnibus p̄scrutat̄. Sed hoc quoq̄ cum duplici uia fieri posse
contingat: duplicē ex ea cā metaphisicā efficit. Nam uel ex ipsius naturae principiis incedit: & sic quoq̄ Ari
stotelis est metaphisica. Theophrastiq̄: & p̄ magna parte Platonis. Vel ex his p̄gredit̄: initiis: quae supra na
turam degūt: & nobis ex diuina reuelatione prorsus inclaruerūt: & sic quoq̄ christianarum ē altissima me
taphisica: quā theologiam appellamus: & quae ex fidei articulis diuinit⁹ reuocatis p̄gredit̄: & argumentat̄:
quā sane ex auctoribus antiquis solus Plato aliquātisp̄ degustauit. Aethica autē ea est: quae de institutiōe hu
manae uitae suis rōnib⁹ differit: & pertractat. Sed hoc tripartito apud illos fieri contingit. Quoniā uel institu
tionem explicat hoīs: ut aīal est rōnis capax. Vel ut pater fami. uel ut ciuis. Et primam horū p̄tem Socrates
pulcherrimis disputationib⁹ incohauit. Quā post illū & Platonem Aristoteles in decem uoluminibus: quae
aethica nominant̄: absolutissime pertractauit. Quin & in illi⁹ apprehēsiōne finis academici quoq̄ plurimum
insudarūt: stoiciq̄: & cyrenaici philosophi: ac heliaci: megariciq̄: & cynici: & erethrici. Apud nostros uero
ex antiquiorib⁹ q̄dem Cicero & Seneca. ex moderniorib⁹ uero nōnulli celebres clarissimiq̄ christiani fue
runt: qui rem oēm manifestissime enuclearūt. Secūdam uero p̄tem: quae institutū apud se hoīem accipit: &
familiam in super regere: ac disponere docet Xenophon ipse i oeconomicis: & post illū Aristoteles: & Theo
phrastus explicarunt. Traduxit Xenophontis oeconomicā Cicero: quam perdidimus. Tertiam autē partem:
quā ciuile uocant & in administrationē reipublicae uersat̄ Plato ipse decē clarissimis uoluminib⁹ absoluit.
Aristoteles octo. & noster Cicero sex de repu. libris editis explicauit. Comprahendit & tertia hūc pars ita
se sanctas leges & ciuilia iura: quae in administrationē reipublicae sunt necessaria. Quas Plato tredecim uo
luminibus: Cicero quattuor (licet modo diuerso) collegerūt. Mathematica uero: quae & disciplina a nobis
dici pōt. Quadrifariā diuidit̄: arithmetica: musica: geometria: & astronomia. Arithmetica: quae & nu
meralis dici pōt: q̄a de numeris & eorū qualitibus tractat a pythagoricis plurimū celebrata fuit. & a Boe
tio nostro pulcherrime in artem redacta est. Musica uocū p̄portiones genera: & qualitates explicat. Quā

Pythagoram inuenisse: & Aristoxenum absoluisse dicunt. Apud nostros uero Boetius & Augustinus aliiq; nonnulli tractauerunt. Geometria mensuras rerum in longum latum & profundum edocet. i qua Euclides precipuus fuit. hæc sub se perspectivam continet: & geographiam: & illa quidem radiorum reflexiones: ac qualitates iquiri. hæc uero terram pingit: ac urbium distancias: & loca quæq; mensurat: ut Ptolomæus tempore Traiani & Antonini principum romanorū: & ante illum Strabo magnis & pulcherrimis uoluminib; indicarunt. Apud nostros Plinius in li. naturalis histo. Solinus in collectaneis: & Pomponius: aliiq; nonnulli absolutissime tradiderunt. Astrologia (ut eius nomen designat) astrorum cursus: & recursus: eorūq; cōiunctiōes & distancias certis rationibus indicat. In qua & persæ quoq; & ægyptii præcipue floruerunt. Immo teste Lærtio asserunt ægyptii primos se fuisse astrologiæ inuentores: arithmeticiq; & geometriæ. Id idem Aristoteles in pœmio methaphysicæ confirmauit: in hac maxime Ptolomæus effloruit. Et apud nostros celebres qdam uiri & moderni: ut Andalo senensis: Christophorus: & alii nonnulli claruerunt: Logica aut: quæ & sermocinatiua interpretat: in grāmaticam diuidit: poeticam: dialecticam: rhetoricam: & historicā. Nam & hæc oēs ampliores sunt: & uniuersaliores disciplinæ: & uniuersaliora sermocinant: ac ad cæteras extendi ualent. Grāmatica qdem: ut recte quoq; & secūdum approbatorū cōsuetudinem in qualibet disciplina cōstruat: & loquatnr. Poetica uero: ut ex omni doctrina accipiēs: effingendo: ac fabulando doceat & delectet. Dialectica aut: ut cōcisa & pressa disputatione uerū & falsum undecūq; eliceat. Rhetorica ut apta & ampla oratiōe ex qualibet disciplina p tpe assumēs apte dicat: suadeatq;: uel dissuadeat. Historica aut: ut gesta regū & gētium: ac tēporum: & rerum oīum dispositiōes & qualitates fideliter & cōmode explicet. Quarū oīm auctores notissimi nobis sunt: & quotidie i manib; uersant. Nā quæ de grāmaticæ initiis cōperimus: in prio horū cōmētariorū li. explicauimus. Poeticā uero in primis Musæus Linus & Orpheus inceptarunt.

Philoctetes cum. i. latino & c. atq; t. exilib; scribitur: fuit teste Seruio super. iiii. aenei. Præantis filius: Hercules comes: quem ipse Hercules cum hoīem in cætha monte deponeret: petiit ne alicui corporis sui reliquias idicaret: p qua re eum iurare compulit. Eiq; p munere sagittas dedit hydræ felle intinctas. unde apud Senecā in Hercule cæthæo sic ad illum Hercules inquit: Accipe hæc fate

Pœante dona: & munus alcidæ cape:

Nec fallat unq; dexteram hic arcus tuam:

Librare tela didicit: & certam dare

Fugam sagittis. ipsa non fallunt iter

Emissa neruo tela. Et Lucanus in. vi. Precioq; nephadæ Lampados herculeis fortis melibœa pharetris. Post

hæc aut in troiani belli expeditione responsum fuit a delphico oraculo: Sagittis Hercules ad troiæ expediti-

tionem opus esse. Inuent; itaq; Philoctetes: cum ab eo Hercules quæreret: & primo se scire negaret: tandem

mortuū illū esse cōfessus est. Deinde cum acriter ad indicādum cogeret: ne uerbis peieraret pede locū per-

cussit. Sed cum ab aliis græcorum ducib; ipse etiā duceret ad bellum: qd solus ipse eiusmodi sagittis uti po-

terat: unius sagittæ casu ille pes uulneratus est: quo Hercules tumulum indicauerat. Cuius insanabilis uul-

neris cā: putorem græci cū ferre nō possent: & tamen p oraculi necessitate diu duç; fuisset: consilio ac calli-

ditate Vlyxis apud lēnum reliquit. Quare Ajax id Vlyxi exprobas inqt apud Ouidiū l. xiii. metamorpho.

Non te pœantia proles

Expositum lemnos nostro eum crimine haberet:

Qui nunc (ut memorant) siluestribus abditus antris:

Saxa mouens gemitu mala lærtiadæq; precaris:

Et nunc ille eadem nobis iuratus in arma:

Heu pars una ducum: quo successore sagittæ:

Herculis utuntur fractus morboq; fameq;

Venaturq; aliturq; auibus: uolucresq; petendo

Debita troianis exercet spicula fatis. Tandem cum græci illum pristinæ sanitati restitutum audirent: p eun-

dem Vlyxem placatus ad troiam deductus est: ipso Vlyxe apud eundem Ouidium dicente:

Nec me suasisse negabo:

Vt se subtraheret belliq; uiaq; labori

Tentaretq; adeo requie lenire dolorem:

Paruit & uiuit. Et subdit derisive ad Aiace:

Quem quoniam uates delenda ad pergama poscunt:

Ne mandate mihi melius telamoniū ibit:

Eloquioq; uirum morbis iraq; furentem:

Molliet: aut aliquo pducet callidus astu. hic tandē post troiæ euerfionē secutus oracula (ut nonnulli asserunt

calabryā uenit) ubi petiliam & turinā cōdidit ciuitates: atq; in turina deide sepult; fuit. Alii uero nō sanātū

illum ad troiam deductum dicunt: sed eodē uulnere etiam post euerfionem troiæ laborantez horrore uul-

neris ad patriam redire abnegans calabryam uenit: ubi paruam ædificauit petiliam.

- P**hiltra cum. i. latino & t. exili scribitur: dici possunt amatoria: genus est ueneni amorem ingerentis: & ut plurimum infaniam: ut Iuue. in satyra Credo pudiciam: Hic thessala uendit Philtra: quibus ualeat mentem uerare mariti. Et Ouidius in. ii. de arte amandi: Philtra nocent animis uimque furoris habent.
- P**hillyra prima cum. i. latino & penultima cum. y. graeco: atque duplicato. l. scribitur: fuit nymphea Oceani & Tethyos filia. Ex qua Saturnus in equum uersus (ut dicunt poetae) Chironem progeniuit. Et ab illa Chiron philyrides est nominatus Virgilius in. iii. georgicorum: Philyrides chiron amythaoniusque melampus.
- P**hinaus cum. i. latino & a. abscque diphthongo scribitur: fuit teste Ouidio in. vi. metamorpho. rex arcadiae: qui fugatione Harpalacis coniugis proprios filios occaecauit. In cuius uindictam: & illum dii oculis priuauerunt: atque illi harpyias aues rapacissimas: & scedissimas superinduxerunt: quae nescio quomodo ex eius mensa rapiebant: sed quae uentris profusio confedebat. Sed cum ab illo Iason cum argonautis benignissime recipere: hoc mercedis illi contulit: ut contra harpyias Zetum mitteret & Calaim filios Boreae ex Orithyia coniuge iuuenes alatos: & arcibus promptos: qui illas persequerent: & a Phineo prius depelleret. hi igitur illas fugantes usque in insulas proas persecuti sunt. Vbi ab Iride admoniti: ne ulterius Iouis canes insequerent: retro conuersi insulis eiusmodi ubi harpyias reliquerunt: nomen strophados. i. conuersiois ididerunt. Quae omnia tetigit Ouidius in initio li. vii. metamor.
- P**hyllis prima cum. y. graeco: penultima cum. i. latino: atque duplicato. l. scribitur: fuit Lycurgi thracum regis filia: cui adolescentula successit in regno. haec Demophoonte Thefei athenae regis filium bello troiano redeunte: atque ad se tempestate aduectum uehementer amauit: & coniugium rogauit. ipse id permittens dixit ob mortem Menesthei fratris uelle prius athenas proficisci: res suas ordinaturus: mox ad eius nuptias reuersurus. Profectus itaque cum tardior esset: Phyllis amoris impatiens se speretam credens laqueo uitam finit. quae (ut ait Ouidius) conuersa est in arborem amygdalum sine foliis: sed non multo post reuersus Demophoon: & rem cognoscens plorans truncum arboris est amplexus. illa uelut sponsi amorem sentiens exiit: & folia emisit: quae ab ipsa Phyllide Phylla graeco cognominata sunt. Vnde & nos folia diximus: quae teste Seruio ante petala dicebantur.
- P**hyllum cum. y. graeco & duplicato. l. scribitur: dicitur apud nos folium. Et inde meliphylum herba: cuius folia sapiunt mel: ut in ea dictione uidimus.
- P**hyfis prima cum. y. graeco: sequens cum. i. latino scribitur: dicitur latine natura: & inde physicus physica physicius naturale. Et physica Aristotelis in plurali & neutri generis: substantiue dicuntur naturalia ipsius Aristotelis.
- P**hyfionomia prima cum. y. graeco scribitur: dicitur ad uerbum naturae regula. Nam teste Gellio id uerbum significat mores naturae: hominum conuersatione quaedam de oris & uultu ingenio de quo totius corporis filo atque habitu sciscitari.
- P**hython cum. y. graeco & th. aspirato scribitur: serpens fuit horrendae magnitudinis ex caescente terra post diluuium Deucalionis percreatus: quem Phoebus interemit: ludosque phythea in rei memoriam nominatos instituit. de quo late Ouidius in. i. metamorpho. pertractauit.
- P**hlegethon cum. th. aspirato scribitur: dicitur a poetis inferni fluius flammis rapidus. Virgilius i. vi. aeneidos: Meenia lata uidet triplici circumdata muro: Quae rapidus flammis ambit torrentibus amnis: Tartareus phlegethon torquetque sonantia saxa. Nam a φλέγω: quod est inflammo deriuatur. hunc poetarum Coccyi filium dixerunt.
- P**hlegyas cum. y. graeco scribitur: fuit teste Laetantio grammatico super primum thebaidos: Martis filius & rex laphitharum in thessalia: paterque Ixionis & Coronidis.
- P**hlegya eodem modo scribitur: populi sunt thessaliae a Phlegya Ixionis patre cognominati. hi cum sacrilegi essent deosque & homines spernerent ab irato Neptuno immisso diluuium submersi sunt: quos apud inferos posuit Virgilius in. vi. li. aeneidos cum ait: Infelix theseus phlegyasque miserimus omnes: Ammonet: & magna testatur uoce per umbras: Discite iustitiam moniti: & non temnere diuos.
- P**hlegai penultima cum. ae. diphthongo scribitur: nomen est adiectiuum deductum a phlegya. Nam & campi illi phlegae dicuntur teste Plinio li. iii. naturalis histo. qui non longe sunt ab acherusia palude & cumis.
- P**hleps cum. ps. in fine scribitur: nonnulli ob litterarum uicinitatem apud nostros cum. bs. scribere consueuerunt. Nam apud nostros dicitur uena. Vnde & phlebotomia deducitur.
- P**hlebotomia cum. t. exili: & i. latino scribitur: est apud nos uenae incisio. Nam phlebs uena dicitur: & tomia incisio: a τμήω: quod est incido deductum.
- P**hlegma cum. g. ante. m. in eadem syllaba scribitur: dicitur latine pituita.
- P**hlegmonē eodem modo scribitur: dici potest a nobis tumor: a φλεγμονή uerbo: quod est tumeo: & nonnunquam stupeo.
- P**hoca cum. c. exili scribitur: piscis est quod alio nomine: hoc est a sono mugitus (ut ait Plinius i. ix. naturalis histo.) uitululus marinus nominatur. Et addit phocas in terra more pecudum parere spirareque ac dormire: quod tetigit Virgilius i. iii. georgi. Sternunt se somno diuerso in litore phocae. imo (ut dixit Plinius) nullum animal grauiore premittit somno. Idem sen-

fisse uidetur Iuuenalis: cum ait: pro re magna in. iii. satyra: Eripiunt somnum druso uitulifq; marinis.

P hocion cū. c. exili & i. latino scribitur: fuit uir atheniensis: q teste Aemilio: et si saepe exercitib? praefuit: sum-
mosq; magistrat? cepit: tamē multo eius fuit notior integritas uitae: q; rei militaris labor: q; ppe cū ex illa co-
gnomine bon? appellat? ē. fuit enī ppetuo pauper cū ditissim? ppter frequētes delatos honores eē potuiss?
potestateq; summas: quae ei a populo dabant. Repudiauitq; costatissime munera magnae pecuniae: quae illi
a rege Philippo dabant. Ad quae recipienda cū legati regis hortarent: simulq; admonerēt: si ipse his facile
careret liberis tamē suis pspiceret: qbus difficile esset in summa paupertate tantā paternā tueri gloriā. qb? ille
Si mei similes erūt: nequa q; difficile erit. Idē hic agellus illos alet: q me ad hanc dignitatē pduxit. Sin disti-
miles sunt futuri: nolo meis ipensis illog; ali augeri: q luxuriā. Idem: cū iā ppe ad annum octogesimum pro-
spera peruenisset fortuna: extremis temporibus magnum in odium suorum ciuium peruenit.

P hocis cū. c. exili & i. latino scribit: est teste Latio in. ii. de bello macedonico: pua graecor; regio famoso ora-
culo Apollinis delphici. Nā in illa ē ciuitas delphi: in qua tēplum erat ditissimū Apollinis: de qua Ouidius
in. i. metamorpho. inq;: Sepat aonios attais phocis ab aruis Terra ferax. Et inde phocides simili mō scribit.

P hocces cum. c. exili: sequente duplicato. e. ab lq; diphthongo: fuerunt teste Herodoto in. i. ionum populi:
& primi qui longis nauibus usi sunt.

P hocbus cū. ce. diphthongo scribit: ē unū ex nōib; Apollinis: quādo illū a specie uel nitore laudabāt tractū
a φωις: quod est lumē: ubi est. ω. mega cū. i. faciens diphthongū: quae (ut in. ii. horū cōmentariorū uidim?)
in. ce. diphthongū nostrā apud nos cōuertit: unde & p sole illū accipiunt. Virgi. in. iii. aenci. Argolici elypei
aut phoebae lampadis instar. Similimodo & Phoebe scribit p sorore eius Diana. Ouidius in. v. fastor;: Re-
spice thestiadem flāmis absentibus arsit: Cau sa est quod phoebes ara sine igne fuit.

P hocmon cum. ce. diphthongo scribit: lacus est arcadiae. de quo Ouidius in. xv. metamorpho. inquit:
Est lacus arcadiae phemon dixere priores
Ambiguus suspectus aquis: quas nocte timeto:
Nocte nocent potae: sine noxa luce bibuntur.

P hocnix prima cū. ce. diphthongo sequēs cū. i. latino scribit: fuit (ut nōnulli asserūt) Agenoris regis filius: &
frater Cadmi. Vel (ut alii etiā ferūt) Agenoris pater. A quo regio ubi regnabat phoenicia dicta fuit. Fuit &
ali? Phoenix Amyntoris fili? q teste Homero i. viii. iliados: cū suggestiōe matris cū patris pellice rē haberet:
& pater id pntificeret: terribilia illi iprecat? ē. Quare a patre diffugiens ad Peleuz Achilles patrē accessit: a
quo benignissime suscept? & unice dilect? ab illo multū populū & delopes sub suo dominio accepit. Nu-
triuq; ut pater Achille. Fuit etiā phoenix fluuius non magnus: q teste Herodoto li. histo. vii. ex thermopy-
larum montibus fluens: in alopum descendit. Quin & ab hoc fluuio usq; in thermopylas. xv. dixit stadia cō-
putari. Est etiā phoenix auis: de qua Ouidius in. xv. metamor. plene oia psecutus est.

P hocenicia cū. ce. diphthongo & i. latino: atq; c. exili scribitur: regio ē in alia sic quoq; cognominata a Phoeni-
ce uel patre uel filio Agenoris. Estq; ps syriae & finitima iudaeae: terra adeo fertilis: ut dicat Plin. i. v. naturalis.
histo. centesima fruge agricolis foenus esse. Et a phoenicia phoenices populi uocant. hos dixit Iosephus ad
Appionē grāmaticū: litterar; graecar; fuisse inuentores. Cornelius uero Tacit? i. xiiii. suarū historiarum libri
primi inq;: aegyptii p figuras aialium sensus mētis effungebāt. Et antiq;ssima monumēta humanae memoriae
saxis ipressa cernūtur: litterarūq; semet inuentores phibēt. Inde phoenices qa mari praepollebāt graeciae itū-
lerūt. Sūtq; adepti gloriā tanq; quae acciperāt iuenissent. Et pgit: Fama q; ppe ē Cadmū classe phoenicū ue-
stum rudib? adhuc graecor; populis ei? fuisse auctore artis. Quae oia Lucanus tetigit: quādo dixit in li. iiii.
Phoenices primi (fama se credit) ausi
Mensuram rudibus uocem signare figuris.
Nondum flumineas memphis contexere biblos
Nouerat: & saxis tantum uolucresq; ferarq;
Sculptaq; seruabāt magicas aialia linguas. i. sapiētes itēpretatiōes. de qb? i dictiōe obeliscus uidim?. Sane
a phoenicia phoenissa deducit cū. ce. diphthongo: & duplicato. s. quam pro Didone: quae ex phoenicia fuit:
Virgilius accipere consueuit.

P hoceton cū. ce. diphthongo: & t. exili scribit: fuit Solis ex Clymene nympha fili?: q cū de genere suo dubita-
ret: & ad domū ubi Sol oritur accederet: ualuit ab eo tandē obtinere: ut patris equos p diem saltē regeret:
quos deide ducēs tremefact? habenas cū relinqueret: ne Iuppiter eū deflagrasset: fulmine caelū ac terrā una
cōbussisset. Quae oia latissime & eloquētissime Ouidius i fine primi & i initio secundi metamor. libro ptra-
ctauit. Sane a Phocetonte phocetontides patronymicū foemininū: & licentia poetica: ut dixit Priscian?: phoe-
tontiadēs deducit. Virgi. i Sileno: Tum phocetontiadēs musco circūdat amarae Corticis. Nā in singulari pa-
tronymicum ipsum foemininum est phocetontis hui? phocetontidos: ut idem auctor affirmauit.

P holus cum unico. l. scribit: fuit unus ex centauris Ixionis ex Nube filius. hic teste Seruio sup octauo anea-
dos: Herculem suscepit hospitio: cum ad expugnandos cetauros pergeret: dicente etiā Lucano in. vi. Ho-
spes & alcidā magni phole. Tādē i nuptiis Pirithoi orto praelioq; ter laphithas & cetauros occubuit dicente

- Virgilio in secundo georgicorum: Lato domuit rhetumque pholumque.
- P**holoe cū unico. l. in fine cū. oe. diuisis syllabis scribitur: mons est arcadiae: ut scribit Pomponius: filiofus ut dixit Vibius: de quo Lucan⁹ in. vii. Scilicet ipse petet pholoen: petet ignib⁹ oethen. atq; eadē prfus litteratura accipit a Virgilio i. v. p. foemina quadā cū ait: Cressa genus pholoe geminiq; sub ubere nati.
- P**hore⁹ cū. c. exili scribitur: apud graecos uero dicitur Phorcys: sed nos. y. graecū in. u. nostrū cōmutauimus: quod tamē nos etiā i genitiuo cōscriuam⁹. Nam declinat hui⁹ phorcycdos & hui⁹ phorci. facit patronymicū phorcynis huius phorcynidos. Lucan⁹ in. ix. Squalebāt late phorcynidos arua medusae. fuit Thosae nymphae filius: & Neptuni: ut dixit Serui⁹ sup. v. aenei. Atq; Varronē inducit dicentē eū regē fuisse corsicae & sardiniae q cū Atlante nauali praelio decertans uict⁹: & in mari submersus: loquacitate graeca marinus de⁹ uocat⁹ fuit Quod Virgili⁹ prafato li. tetigit cū ait: Tritonēq; citi phorciq; exercit⁹ ois. Et habuisse scribit filias quatuor eximia pulchritudinis Scyllam Eurialē Sthemonē & Medusam: ut in dictione pegafus iam uidimus.
- P**hormio cum. i. latino scribitur: nomen est uiri pprium.
- P**hraortes cū. t. exili scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. i. Deioce filius: & rex medog. Hic nō cōtēt⁹ medog regno: plas subiugauit: cui Cyaxares filius successit. huic Astyages filius fuit: q ei similiter i regno successit.
- P**hrasis cum simplo. s. & i. latino scribitur: interpretatur teste Quintiliano in. x. de institutōe oratoria: eloquentiae corpus. Et inde Theophastrus quasi diuina eloquentia praeditus.
- P**hrensus cum simplo. s. & i. latino scribitur: & graecū est uerbum a φρενός deductū: quasi deturbatio sit mentis: & inde phrenetici: habetq; accētum in penultima: ut Iuue. i. satyra Plurima sunt fuscine: Cū furor haud dubius cum sit manifesta phrenesis.
- P**hrygia prima cū. y. graeco: sequēs cū. i. latino scribitur: puincia est teste Solino minoris asiae: quae a phrygio amne: quae illā a caria diuidit: sic quoq; cognominata fuit. Alii uero uolunt a phrygia Cecropis filia. In hac est dardania a rege Dardano Iouis filio sic cognominata: quae postea a Troo nepote: hoc ē filio Eriothronii filii Dardani troia cognominata fuit: i qua fuit ilion: & a phrygia phryx deducit: quod ē substantiuū: & solū masculinū. Iuue. in satyra Credo pudiciā: Diuitib⁹ responsa feret phryx augur. At phrygi⁹ phrygia phrygiū adiectiuū. Ideo dixit Virgilius: O uere phrygiae (neq; enim phryges) ite per alta Dindyma.
- P**hrynicus prima cum. y. graeco: sequens cum. i. latino: ultima cum. c. exili scribitur: fuit poeta comicus: quae saepe Iulius Pollux nominat.
- P**hryxus cū. i. latino sequēte. x. cōsonante scribitur: fuit Athamātis regis thebarū ex Neipyle uxore filius fraterq; Helles: q abo mortua matre (ut scribunt Hesiodus & Pherecydes) cum nouercales insidias ferre non possent: & cōsentiēte patre aufugerēt: ac sup ariete aureae pelliculae quae eis pater in tutamen dederat pontū transfretarēt: ea pte qua strictior est: nec multū freti sulcassent: Helle puellari timore exterrita: decidit i pontum: dicente Lucano i. iiii. Delapsa portitor helles. Quae ab Neptuno q̄ primū cōprehēsa & tutata ac uxor deuincta: illi postea pcreasse Paona scribūt. Et cū primū mare illud pontū dicere: ab illa deinde helle spōtum uocitātū ē: dicente Lucano in. ix. Qua pelago nomē neipylas abstulit helle. At uero Phryxus icolumis euadens colchos ad Oetam regem tandem puenire ualuit. Vbi ariete quo uectus fuerat Ioui imolato: pellē auream in templo affixit: & ipse aries in caelum a Ioue tract⁹: inter sidera locat⁹ fuit. Ad quā pelliculā rapiēdam (ut scribit Iustinus in. xlii. sui epitomatis) uenit deinde Iason: ut in ea dictione uidimus.
- P**hthongus cum. ph. & th. aspiratis in eadem syllaba scribitur: & est sonus uocis: unde diphthongus cū dis prapositione componitur.
- P**hucus cū. c. exili scribitur: & q̄ a graeco descendit: quod ē φῦκος: cū. ph. & nō cū. f. scribēdū censent. Nā uolatile dicitur maius apes: & min⁹ scabrone: & dici quasi phag⁹ uolūt: eo q apū labores libēter depascat. Quod tetigisse uidet Virgilius i li. georgi. iiii. cū ait: Immunisq; sedens aliena ad pabula phucus. At uero Plinius i xi. naturalis histo. inqt: Phuci sunt sine aculeo imperfectae apes: nouissimeq; a fessis & iam emeritis icohatae serotinus foetus & q̄li seruitia uerarū apū. Quāobrem iperant his: primosq; in opera expellūt: tardātes sine clemētia puniunt. Et subdit cū mella ceperūt maturefcere abigūt eos multaq; singulos aggressae trucidāt. Est etiā phuc⁹ color qdam purpureus: q graece φῦκος dicitur: ubi ipm. y. graecum in. u. nostrum cōuertit. De quo Xenophon i pedia Cyri: Quidā inqt oculoꝝ inferiores palpebras quodā phuco depigētes: decorē gratissimū i aspectu cōtrahebāt. Quod Iuue. i. ii. satyra sensisse uidet cū ait: Pingitq; tremētes Attollēs oculos
- P**icus cū. i. latino & c. exili scribitur: neq; dictio graeca ē: ut qdā putauerūt: sed latina. Nā auis ē uncoꝝ unguium & durissimo rostro: quo arbores cauat: & intus latet: atq; pullos educit. Cuius introitū teste Plinio lib. x. naturalis histo. siqs cuneis clauderet: adhibita quadā herba a clausura uiolēter excutiunt. Quin & illum refert apud latinos maximū fuisse in auguriis. Et id a Pico Saturni filio: q huic aui nomen dedit.
- P**icenum cum. i. latino & c. exili scribitur: regio est Italia: quae hodie ab ancona: marchia anconitana dicitur. Et picenum a pico aue: q olim in eorum uexillis consedisit dicitur: cognominati putant.
- P**idytes prima cum. i. latino: sequēs euz. y. graeco: ultima cum. t. exili scribitur: fuit uir pcosi⁹: & ab Vlyxe (ut dixit Homer⁹ in. vi. iliados) bello troiano interēptus.
- P**ierides cum. i. latino utrobiquē scribitur: est mularum agnomē a filiabus Pieri acceptum: quas canendo uice

runt: ut late offendit Ouidi⁹ in .v. metamorphoseos.

P ygardus per .y. græcum apud quosdam auctores græcos scriptū: & p caprea quadā siluestri non dissimili a damis positū cōperi: qd Plini⁹ in .viii. naturalis histo. li. cōfirmare uideat. Sed in li. x. ostendit eodem nomie genus quoddā aquilæ uocitari: quæ in oppidis habitare cōsueuit: nōnunq̄ in campis albicāte cauda. Sz de quadrupede puto Iuue. intellexisse: cū dixit in satyra Attic⁹ eximie: Summe cū magno lep⁹ atq; aper atque pygardus. Nam de quadrupedib⁹ loquitur: cū non dixerit: Et scythicæ uolucres.

P yga cū .y. græco scribit^r: bursa est testiculorum: ad quam cum descendūt intestina fit dura aspera & tumens ob qd hernia idest aspera & difficilis dicitur. Vnde hernici populi dicti sunt: qui aspera incolunt saxa: ut ui dimus in dictione hernia.

P ygmæi cū .y. græco: penultima cū .æ. diphthongo scribitur: populi sunt teste Plinio li. vii. naturalis historie tenētes mōtana india: uicina tamē oceano salubri cælo semperq; uernāte. Horū q longissimi sunt teste Gellio in .ix. noctiū atticarum non excedūt pedes duos & quadrantē. Iuue. uero dixit: Vbi tota cohors pede nō ē altior uno. Quin & teste Solino earū mulieres qnto āno pariūt: & octauo senescūt. habētq; singulare bellū contra græcos: dicente Homero in initio libri tertii iliados de troianis contra græcos tendētib⁹ clamore ac clāgore sublato nō sec⁹ ac græcos solent: cū sid⁹ hybernū fugientes matutino tpe cum ingenti clāgore cateruatim cælo ferunt: ad oceanūq; se conferūt illaturæ dirū pygmæis ac mortiferū bellū. Quib⁹ pygmæ⁹ bellator in armis accurit. Sed aliquando impar a græce rapit: & p æra curiuis unguib⁹ deportat: dicente Iuue. in satyra Exemplo quodcūq; malo:

Ad subitas trahacum uolucres nubemq; sonoram

Pygmæus paruis currit bellator in armis.

Mox impar hosti: raptusq; p æra: curiuis

Vnguibus a sæua fert græce. Nam (ut dixit Plinius) Fama est arietū caprarūq; dorsis insidentes armati sagittis ueris tpe uniuerso agmine ad mare descendere: & oua pullosq; eorū alitū cōsumere: ternis expeditione eā mēsisibus confici: aliter futuris gregibus non resisti.

P ylates cū .y. græco & unico .l. scribit^r: fuit Strophii phocensis filius: Agamēnonis amicissimi. Nec ipse eius filii Orestis minor amicus: ut uidimus in dictione Orestes. quē etiam in insaniam uersum nunq̄ dereliquit: dicente Ouidio in .ii. de ponto: Affuit insano iuuenis phocæus orestis. Et in eodem libro: Non ita uixerunt strophio atq; Agamēnone nati.

P ylæmenes prima cū .y. græco: sequens cū .æ. diphthongo scribit^r: fuit teste Homero dux paphlagonū: ex his qui uenerūt in auxilium troianorū: atq; in bello a Menelao interfectus. Quin & nōnunq̄ hic idem scribit^r a poetis græcis Pylæmeneus.

P ylæus prima cum .y. græco: sequens cū .æ. diphthongo scribit^r: nomen est uiri pprium: q nōnunq̄ cum aspiratione Phylæus a græcis scribitur.

P ylartes cū .y. græco: & unico .l. atq; .t. exili scribit^r: fuit teste Homero in .xi. iliados: uir troian⁹ ab Aiace bello interfectus.

P ylene cum .y. græco: & absq; aliqua diphthongo scribit^r: est Homero teste li. ii. iliados ciuitas ætolia.

P ileus cum .i. latino & unico .l. scribit^r: opimentum quoddam est capitis.

P ylos cū .y. græco & unico .l. scribit^r: fuit oppidū iuxta thessaliam uersus marinū litus a Neleo patre Nestoris cōditū dū a fratre Peleo thessalia pelleret. Vnde & Nestor ipse dixit^r ē Pyl⁹. Ouidius in .iii. de sine titulo: Illius attacku pylus iuuenescere posset. Idem in li. primo de ponto: (Crede mihi) pylus nestore maior ero.

P ylon similiter cū .y. græco scribit^r: nomē fuit pprium uiri troiani: & habet accentū in ultima.

P ilūnus cū .i. latino: & .m. ante .n. scribit^r: louis dict⁹ ē fili⁹: ac stercore adq; agroꝝ usum cōperisse dicit^r: ob qd Sterquilini⁹ etiā cognominat^r fuit. Sed cognomē hoc fuisse Saturno Macrobi⁹ rettulit. At uero hūc pinfē di frumētū: & ab eo pilū denominatū: atq; ob id a pistorb⁹ coli dixit Serui⁹ sup nonū aenci. librū. Ob quod nō græcū uerbū: s; latinū magis esse cōstat. Ad hūc ferūt Danaen cū puo Perseo iram Acrisii fugiētē: a pasto re quodā delatā fuisse. Quā ille genere cognito uxore duxit: & derelicta regiōe apulia ad rutulos cum Danae demigrasse: ubi ardeā urbē cōstruxit. Et ex ipsa Danae Daunū suscepit filiū: q in apulia deide regnans: daunia illā a se cognominauit. Et hūc quoq; daunū qdā turni fuisse patrē dixerūt. Eo q de Turno loquens dicat Virgili⁹ in .x. aenci. Nascētē & patria turnū cōsistere terra: Cui Pilūnus auus: cui diua nemlia mater.

Aliū uero dixerunt aliū illū fuisse Daunū: hoc ē pxime auū patris Turni. Et Virgiliū nō intellexisse de pxio auo: sed de Turni atauo: cū alibi i eodē li. in psona lunonis dicat. Ille tamē nostra deducit origine nomen: Pilūnusq; illi quartus pater. & reliq;. Sed nomen filii Dauni: & patris alteri⁹ dauni nusq; legisse me memini

P indarus cum .i. latino: & unico .r. scribitur: fuit teste Platone li. quarto de legibus: poeta thebanus. Hic teste Quintiliano in decimo: de institutione oratoria nouem lyricorum longe princeps fuit spiritus magnificentia: sententiis: figuris: beatissima rerum uerborūq; copia: uelut quodam eloquentiæ flumine: ppter quod Horatius in quarto carminum: eum merito credidit nemini imitabilem. Quas ob clarissimas uirtutes

a regibus macedoniae sui temporis maxime dilectus fuit. & magnus Alexander cum thebas raperet: & ciues uenderet sub corona: penatibus & familiae Pindari uatis parci iussit. Cuius mors non uulgaris cum a diuersis: tum a Valerio Maximo scribitur. Qui cum in gymnasium super gremio pueri quo unice delectabatur deposito capite quieti se dedisset: non prius fuit cognitus decessisse: quam a Gymnasiarcho claudere locum uolente: ne quicquam excitaretur.

Pindus cum. i. latino scribitur: mons est in finibus thessaliae a parte occidua. Ex cuius ima parte peneus fluius profluit ut in sua dictione uideamus. Est etiam insignis origine lapitarum: & partu fluius acheloi.

Pinarius cum. i. latino scribitur: & descendit a πείρα: quae est fames: cuius prima cum. ei. diphthongo scribitur: sed apud nos relicta. e. remanet. i. pducta. Virgilius in. viii. aeneidos: Et domus herculei custos pinaria sacri. Nam (ut testis est Seruius) cum Herculi ab Euandro ara maxima in Italia ubi nunc est roma constituta fuisset: & de suo armamento ad sua sacrificia Hercules boues dedisset: inueniuntur duo senes Pinarius & Potitius: quibus qualiter se coli uellet ostendit. Scilicet ut mane & uespere ei sacrificarent. Itaque perfecto matutino sacrificio: cum circa Solis occasum essent sacra repetenda: Potitius prior aduenit: Pinarius postea extis uidelicet iam redditis. Unde iratus Hercules statuit: ut pinarioe familia tantum ministra esset: epulantibus potitiis: & copulentibus sacra. Unde teste Seruio Pinarii dicti sunt. i. famelici: cum prius alio nomine senex ille uocaretur. Et ab hoc pinariam domum custodem sacri Herculei dixisse Virgilium: hoc est ministra intellexisse uoluit: ut alio loco: Triviae custos iam dudum in montibus opis: id est ministra. Et Potitius a uerbo potizo: quod est bibo deductum. Sed (ut scribit Liuius in nono ab urbe) Cum Appio Claudio auctore: qui censor cognominatus fuit: sacra Herculis gentis potitia in mancipia transfuisset: qua tempestate. xii. familiae eius gentis erant puberes: ad trigessimum intra annorum cum stirpe extincti fuerunt. Et ipse Appius deum ira post aliquot annos luminibus captus est.

Pyræus prima cum. y. graeco: sequens cum. a. diphthongo a nostris scribitur: ab Homero uero & nonnullis poetis graecis cum additione alterius. e. in ultima syllaba ante. u. uidelicet pyræus πύραεός. Fuit atheniensium portus a pyræo promontorio: ut (ostendere uidet Plinius in li. iiii. naturalis historiae) cognominatus. Et in. xxxiii. ostendit fuisse in eo ad eum Iouis seruatoris: & Mineruam mirabilem ab Isidoro statuaria consecratam: cui pauca posse conparari dixit.

Pyrachmes prima cum. y. graeco: sequens cum. a. diphthongo: ultima cum. ch. aspirato ante. m. scribitur: & fuit nomen uiri proprium: de quo Homerus ipse meminit.

Piræus cum. i. latino: & a. diphthongo scribitur: fuit nomen uiri proprium amici Telemachi: ut ostendit Homerus in. xv. odyssae.

Pyræ cum. y. graeco scribitur: strues est lignorum: in qua corpora cremabantur: latine rogus dicta. Et nomen a pyr: qui est ignis contraxit. At uero Seruius super. xi. aeneidos. Cum cadaver inquit ardere ceperit rogus uocatur: exustum uero bustum dicitur. Quae Virgilius ipse accurate in praefato. xi. obseruauit cum ait: Constitit aere pyras. Itaque Subiectisque ignibus atris Ter circum accensos decurrere rogos. Itaque postea: Semiuistasq; seruauit busta. Et ut idem Seruius super. viii. aeneidos. inquit: Cadaver corpore non dum sepultum. & super. x. inquit: Inferiae sunt sacra mortuorum: eo quod inferis soluuntur.

Pyramis prima cum. y. graeco: ultima cum. i. latino scribitur: & similiter ab igne: quae graece dicitur πύρα nomen assumptum: eo quod illius figura imitatur: quae ex inferiori parte est lata: paulatim gracilescens in acuitatem definit. Et fuerunt pyramides in aegypto structurae ex quadratis lapidibus admirandae: fastigiatae ultra omnem excelsum: quae manu fieri possent: ut dixit Solinus in collectaneis. Et regum pecuniae: ut dixit Plinius in. xxxvi. naturalis historiae: Ociosa ac stulta ostentatio: quippe eorum faciendi eas causa a plerisque tradatur ne pecuniam successoribus aut amulis insidiantibus praebere: aut ne plures etiam ociosa fieret: de quibus uideamus in dictione cheminis: atque aliis nonnullis in locis uideamus: & uidebimus. fueruntque & sub eis reges sepulti. Unde & sepulchra a nobis plurimum nominantur. Lucanus libro. ix.

Non mihi pyramidum tumulis euulsus amans.

Pyræ cum. y. graeco scribitur: fuit adulescens mephiticus: quae apud pyramides amore Thysses amatae seipsum interemit: ut pulcherrime enarrauit Ouidius in. iiii. metamorphosis. Et a pyramide pyramus nomen accepit.

Pyrallis prima cum. y. graeco: & ultima cum. i. latino: atque cum gemino. l. uolatile est: ut refert Plinius in undecimo naturalis historiae: quod in cypro ex arariis fornacibus maior musca in igne solum uiuens reperitur: & a nostris ignicola dici potest.

Pyrhus cum. y. graeco: & duplicato. r. atque secundo aspirato scribitur: fuit Achilles filius ex Deidamia filia regis Lycomedis in scyro: cum qua in habitu uirginali degerat: sic quoque dictus teste Seruio super. ii. aeneidos: a colore: quo tingebatur: hoc est quia coloris erat ruffi. Nam a patre uocatus fuit Neoptolemus: id est nouus miles. Ut ipse ad Priamum in secundo aeneidos: Degeneremque neoptolemum narrare memento. Fuitque rex epiri: & ab Oreste interfectus. ut uideamus in dictione Orestes. Alius similiter fuit Pyrrhus Aeacidis filius: & rex epiri: qui paterno genere a priore originem traxit materno ab Hercule. Hic cum romanis bellum gessit de quo Iustinus in. xvii. & xviii. suorum epitomatum pertractauit. deinde eorum argos oppidum in peloponneso oppugnaret: lapide in eum interiit. A quo pyrrhichium metrum dictum asserunt: quo ille in suis ludis frequentissime utebatur. Et constat ex duabus breuibus pes ipse pyrrhichius: ut pater.

- P**yrha uti superior dictio scribitur: fuit uxor Deucalionis: & filia Epimethei patris ipsius Deucalionis: quos solos superstites e saeuo diluuiio (quod tpe illog: fuit) dixere poetae. Et cu decreuissent aquae: uiderentq; humanum genus defecisse: & ipsi senes essent: & ex se posse restaurari diffident: perrexerunt ad oraculum Themidos postulantes: quonam modo genus humanum refici posset. Quibus data respondit: id fieri posse: si post terga iacerent materna ossa. Deucalion uero sapiens intellexit terram genitricem esse: cunctaq; rege: ossaq; illius lapides esse. Itaq; quae post terga lapides iaciebat facies: traxere uiros: Et de foemineo reparata est foemina iacta: ut dixit Ouidius li. i. metamor. Quod Iuuenalis lepidissime tetigit: cu ait in prima satyra:
 Ex quo deucalion nimbis tollentibus aequor:
 Nauigio ascendit montem: fortisque poposcit:
 Paulatimq; anima caluerunt mollia saxa:
 Et maribus nudas ostendit pyrha puellas. Nam (ut refert Eusebius de tibus) regnante Cecrope aquarum illuuiis maiore ptem populorum thessaliae absumpsit: paucis per refugia montium liberatis maxime in monte parnaeo: in cuius circuitu Deucalion tunc regno potiebat. Et teste Iuliano in secundo suorum epitomatum: Rex erat thessalia: qui tunc ad se ratibus confugientes susceperat per summa parnasi iuga fouit & aluit: a quo propterea genus humanum reparatum ferunt. Ego uero coperi in glosa Aristarchi super decimum odysseae: Homeri Deucalionem ex pyrha uxore quattuor filios: percaisse: duos mares: Amphictyona & Hellena: & totidem foemellas Protogeniam & Melanthiam. Et quosdam refert existimasse Hellena ex semine Iouis fuisse: sed sibi copertum esse: fuisse ex semine Deucalionis. Sed ante diluuium hos filios habuerit uel post: nec ipse declarat. Vnde Aristoteles i. ii. meteororum: sub Deucalione inquit fuit magna hyems & excessus iberum: ubi nunc habitant hellenes qui prius dicebantur graeci. Ita ut ab Hellene filio Deucalione hellenes cognoscantur: ut uidimus in dictioe attis.
- P**irata cum. i. latino & unico. r. atq; t. exili scribitur. At apud graecos in prima est. ei. diphthongus: a qua amota e: solam. i. pducta retinuius: dicunt fuisse nomen proprium cuiusdam latronis: qui primus mare latrocinii infestare coepit. Vnde & oes similes piratae cognominati sunt.
- P**yrasus cum. y. graeco & unico. s. scribitur: fuit teste Homero in. xi. iliados: uir troianus: ab Aiaee bello interfectus: habetq; accentum in prima apud illos.
- P**yreneus cum. y. graeco scribitur: mons est in hispania: sic quoq; a crebris ignium fulminibus cognominatus. Et teste Appiano (ut ex historia illius ad uerbum interpretati sumus) a tyrrheno incipit mari: & in oceanum boreale pertendit: habetq; ex orientali quidem parte celtas: qui olim galatae: nunc quoq; galli cognominantur. Ex occidentali uero iberos continet & celtiberos. Nam quae in circuitu detinet: ad iberos spectat. Nec ex maioribus est europa montibus: nec ex minoribus.
- P**yreneus cum. y. graeco & a. diphthongo scribitur: hic uidens teste Ouidio li. v. metamor. musas ad templum parnasiae pluuioso tempore gradietes consistite dixit. Nec dubitate precor tecto graue sidus & iberis: Imber erat: uita re meo: subiere minores Saepae casae superi: quas ex temporis dispositione: & uerbis persuasas in suis adibus laetis excipit. Sed post pluuiam uolentibus discedere domum clausit: & uim parabat. Ille effecta alites uolentiam effugerunt: quas ille persequi conatus: de culmine turris se praecipitem dedit.
- P**yretrum cum. y. graeco & t. exili scribitur: herba est medicinalis: quae quae ignea uirtutem habere uidetur) a pyr qui est ignis nomen extraxit.
- P**yrus cum. y. graeco scribitur: & apud nos turris dicitur: & i plurali pyrghi: hoc est turres. Quod teste Seruio super decimum aenei. castellum fuit nobilissimum eo tempore: quotiescunq; piraticae exercebant. Nam illic (ut ait) metropolis fuit: de quo Virgilius ipse meminit cum ait: Pyrghi ueteres interpestaeque grauisca: hoc est aliud oppidum: quae teste Catone ideo grauisca dicta sunt: quia grauem aerem sustinent.
- P**yrgetes cum. y. graeco & t. exili scribitur: nomen est proprium: quod a pyrgos deducitur: & fuit gemmarum sculptor admirandus adeo: ut teste Plinio in. xxxvii. naturalis historiae. Alexandri magni edictum fuerit: quo uentum in gemma se ab alio sculpi: quae a Pyrgotele non dubie clarissimo eius artis. Vnde & Carolus noster Arretinus inquit ad Cyriacum.
 Parrhasium tabulis uinces: uinceq; cauandis
 Pyrgotelem gemmis: mentoraq; in pateris.
- P**irithous cum. i. latino utrobique & th. aspirato scribitur: hoc quoque ut seruare prius graeco sonus: i qua e. ei. diphthongus: quae sonum nostri. i. detinet: ut supra uidimus: cum scripsimus Pirethous cum. e. uocali in prima. fuit Ixionis filius: non ex nube: sed ex coniuge: fuitq; rex laphithae: qui cum ad inferos cum Theseo ad rapiendam Proserpinam descenderet: a cerbero cane tricipiti deuorat: ut de illo oia Seneca in tragoedia furentis Hercules persecutus est.
- P**yro cum. y. graeco scribitur: habetq; accentum in ultima: & fuit teste Hesiodo in theogonia nympha quaedam filia Oceani & Tethyos.
- P**irous cum. i. latino scribitur: nomen fuit herois cuiusdam: de quo Homerus in. ii. iliados τῆ φούος ἰφωσ. At cum y. graeco nomen fuit unius ex equis Solis: dicitur a pyr: quasi ardens. Ouidius in. ii. metamorpho.
 Interea uolucres pyrous ethous & aethon
 Solis equi: quartusq; phlegron hinnitibus auras

- Flammiferis implent; pedibusq; repagula pulsant.
- P** yrous cum. y. græco: nomen est equi: de quo in præcedenti dictione uidimus.
- P** yrodes cum. y. græco scribitur: fuit teste Plinio in septimo naturalis historiae: Cilicis filius: qui primus e silice ignem elicit.
- P** yrrho cum. y. græco & duplicato. r. atq; secundo aspirato scribitur: fuit elidensis philosophus: & teste Diocle Plistarchi filius. Hinc Apollodorus pri⁹ fuisse pictorē dixit. Audiuitq; Anaxarchū: a quo nihil declinare uisus est: cū oia sustinuisse illum dicant. Immo aiunt Pyrrhonem quādoq; furore adeo instigatum fuisse: ut sumpto ueru cū carnibus coquū in forum usq; persequeret. Quin & in Elide discipulorū disputationib⁹ fatigatum: abiecto pallio alpheū tranasse. Eratq; sophistis infestissimus. Et cum primo ualde pauper fuerit: a suis ciuibus magno deinde honore habit⁹: factus ē pontifex. Vixitq; ad ānos ferme nonagita. Et illū puto de quo Cicero in li. de finibus sapissime meminit: & Gellius in. xi. noctū atticaz li. capitulū speciale cōfecit
- P** irus cum. i. latino scribit^r: fuit teste Homero in. iiii. iliados Imbrasi filius: & thracum princeps: q ex Eno patria pfectus in adiutorium troianoz: a Thoante rege ætolorum in bello occiditur.
- P** iper cū. i. latino scribit^r: sed apud græcos cum adiectione uni⁹. i. in fine: & accentu supra. e. scribit^r: & pfer. Et (ut ait Herodianus) gūmi & piperi barbara sunt. At latini nostri piper huius piperis declinauerunt. Pipersius: Et piper & perna. Idem rugosumq; piper. Arbuscula est: quæ teste Plinio in. xii. naturalis histo. iuniperis nostris est similis. Semina a iunipero distant paruulis siliquis: quales in ipis passim fasciis uidemus. Hæ priusq; dehiscant decerptæ: tostæq; sole: faciunt quod uocatur piper lōgum: deinde paulatim dehiscentes per maturitatē ostendunt candidū piper: quod deinde tostū solibus colore rugisq; mutat. Et addit idē auctor: In fronte caucasi solibus opposita gigni tantum eam arborem aliqui tradidere.
- P** isa cum. i. latino & unico. s. scribit^r: fuit teste Plinio in. vi. naturalis histo. arcadiæ oppidū præterfluente alptheo amne: & abūdantia leguminis pisi. Ab hac igitur & Elide ciuitatib⁹ arcadiæ teste Seruio uenerūt: qui pisas in Italia cōdidere: quas sic ex pristina ciuitate uocauerunt. Quod Virgilius tunc tetigit: cum ait: Hos parere iubet alpheæ ab origine pisæ: Vrbs hetrusca solo. Et Iustinus in. xx. epitomatum libro: Habuerunt inquit pisæ auctores græcos: & Solinus: Quis ignorat a Pelope pisas dici? Vnde & in plurali declinatur ad differentiam arcadiæ pisæ: quæ singulariter effertur: ex qua pisæus cum. æ. diphthongo i penultima. Ouidius in tertio de sine titulo:
Ah quæ penè pelops pisæo concidit axe:
Dum spectat uultus hippodamia tuos.
- P** isistratus cū. i. latino & t. exili utrobq; scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. i. Hippocratis filius: & athenarum tyrānus: ut late Iustinus de illo in. ii. suoz epitomatum. Nam hic doctrina ingenio & eloquentia tanta fuit: q athenienses se ac libertatē ei sponte summitterent: q; q; Solon iustissim⁹ & grauissimus orator. p libertate aduersum illum staret. Sed eloquētiæ Pisistrati libertas cū Solone succubuit tpe quo Seruius Tullius regnabat romæ: ut scripsit Gellius li. xvii. noctūm atticarum. Hic primus apud athenas bibliothecam instituit ut supra uidimus in dictione bibliotheca.
- P** istrix cū. i. latino utrobq; & x. consonāte in fine scribit^r. Seruius tamē super quartum ænei. inquit: pistrix cū x. pisce: cum. f. p nauī a nobis scribi consueuit. Virgilius: Immani corpore pistrix. Plinius in. xxvi. naturalis histo. inquit: Item tritones corusq; & pistrices: idq; sapius replicauit: de piscibus loquens. At p nauī terminatur in. f. Virgilius in. v. Post hos æquo discrimine pistris. Et alibi in eodem li. Velocem mnesthe⁹ agit acri remige pistrin: ubi est accusati⁹ descendens a recto descinēte in. is. At Priscianus in primo uelle uidet apud græcos semper in. f. terminari. Nam cū de. f. consonāte pertractat: dicit illam sæpe a nostris in. x. cōmutari: ut Ajax p αἰῶσ pistrix pro πῆστρις in quo nos sequi dores dicit: q ὀπίξ dicunt. p ornīs: & ē pistrix piscis.
- P** ythacula cum. y. græco & th. aspirato: atq; c. exili scribit^r: insula est in tusco mari: sinuq; cāpano sita: in cui⁹ quodam colle oppidum fuit nomine pythacusa: in plurali numero. Ouidius in. xiiii. metamorphoz. Aeneaz nauigationem describēs ait: Inanimē prochyteq; legit steriliq; locatas Colle pythacusas. Hanc olim simiagz fecundissimam fuisse nōnulli uolunt.
- P** ythagoras cum. y. græco & th. aspirato scribit^r: fuit teste Apulegio in primo de magia natu famius pulchritudinis insignis: apprime psallendi & musicae doctus. Et licet a Polycrate tyrāno fami dilectus esset: eo tamē incipiente tenere dominiū clam fugit ab insula: amisso Vescare patre: quem comperio inter gemmarios artifices laudem magis in sculpendis gemmis: q; opes quasissæ. At uero Iustinus in. xx. suorum epitomatum Demaratum negotiatorem diuitem illi⁹ patrem uocauit. Laertius Mnescarchum anulorū sculptorē dixit. Sunt & qui Marmachum illius patrem uocatum dicant: auum Hypasum: attauum Eutiphronem: abauum Cleonymum. Hunc ex pliunte profugisse dicunt: & pronepotem Marmachū. Habitasse deinde fami: unde famius ipse Pythagoras dictus fuit. Sed ante apud lesbum sub disciplina fuisse Pherecydis syri asserunt. Quo mortuo famum demigrasse: & Hermodamati iam seni se ibidem in disciplinam dedisse. Ac patriā deinde linquens cum iuuenis esset: & studiosissimus aegyptum disciplinarum causa perrexit. Et tunc quoque a polycrate per epistolam Amasidi commēdatum: portasseq; tres calices argēteos: quos singulis sacerdotib⁹ dono dedit

dono dedit: & teste Antiphone in li. de his: q in uirtute fuerunt principes omnem aegyptiorum linguam perdidit: a quibus praeteriti aui facta edoctus: transiit in persiam: & babilonia. Vbi siderum motus cursusque stellarum: & oem caeli rōnem ab astrologis edoctus: regressus est inde cretam ac spartā: atq; ab eorum sapientibus mores egregios Minois: ac Lyeurgi leges perdidit. Ibiq; una cum Epimenide in idagum antrū descendit. Vbi secundum ea: quae in aegypto didicerat: a diis in arcano magna edoctus est. Inde ad olympicū certamen ascendens cum multarū disciplinarū ibi de se maximā admirationem exhibuisset: interrogat a Leonte philatorū tyrāno: uel (ut alii dicunt) sicyoniorū: quo nomine uocaret: cū solum deū sapientem diceret. Respondit se philosophū esse: hoc est sapientiae amatorem: cum usq; ad id tēpus oēs: q circa rerum occultarū speculationē uersarent: sapientes habiti uocatiq; fuerint. Post quem sermonē cū in patriam rediret: & a Polyrate iam tyrāno illam cōprimi offendisset: clam inde discedens crotonā in Italiam prexit. Ibiq; leges Italae dedit: atq; cū discipulis clarissimus est habitus: q ferme trecenti teste Laertio rēpublicam oem administrabāt ut merito aristocrata: hoc est optimorū principatus diceret. Idem primū oium teste Timaeo dixit. Amicorū oia esse cōmunia: & amicitia esse equalitatem. Sicq; ipsi discipuli oia in mediū iponentes: facultates pprias cōmunes efficiebāt: & coibatur societas inseparabilis. Ordo uero ac ratio Pythagorae: ac deinceps familiae successione eius recipiendi instituendiq; discipulos: huiusmodi fuisse tradit teste Gellio in primo noctū atticarū. Nam a puericia adolefcētes: q sese ad discendū obrulerant. εφυσιογνωμονει: id uerbum significat mores naturaeque hoium cōiectatiōe quadam de oris & uultu ingenio: deque totius corporis filo atque habitu sciscitari. Eum q explorat ab eo idoneusque fuerat recipi in disciplinā statim iubebat: & tēpus certum tacere. Non oēs idem. Sed alii alio tēpus p aemato captu solertia. Is autē q tacebat: quae dicebant ab aliis audiebat. Neque pcontari si parū intellexerat: neque cōmētari: quae audierat fas erat. Sed non minus quisq; tacuit: q; biēniū. Hi p riu appellabant intra tempus tacendi: audiendiq; ακουστικοί. Ast ubi res didicerant: rerum oium difficillimas tacere: audireque: atque esse iam coeperāt silētio eruditi: cui erat nomen εχεμυδιαι: tum uerba facere: & quaeque audissent scribere: & quae ipsi opinarent potestas erat expromere. Hi dicebant in eo tempore μαθηματικοί. scz ab his artibus: quas iam dicere ac meditari incaptaerant. Quonia geometriam gnomonicā musicam ceterasque itē disciplinas altiores μαθηματα ueteres graeci appellabant. Ex inde his scientiae studiis ornati ad perspicienda mundi opera: & principia naturae pcedebant. Actū denique nominabant φυσικοί. Et haec de illo Fauorinū philosophum rettulisse dixit Gellius teste Anticlidae. Idem Pythagoras geometriā oem pfcit. Vacauitque maxime circa arithmetica: nec medicinā neglexit. Quin & teste Aristoxeno musico primus graecis pondera & mēsuras inuexit. Primus luciferus & herperum idem esse fidus teste Parmenide dixit. Fuitque adeo admirationi oibus: ut familiares eius dicerent: ipm esse dei omnigenas uoces. Vnde si quis praesentia illi frui meruisset: uidebat sibi praclarum quid: seu felicitatē adeptum. Nam (ut refert Aristippus cyrenaicus) dixit Pythagoras: q non minus uera Pythio loqueret. Fuit uenustissimae formae adeo: ut illū discipuli esse Apollinē opinarent. Idem fertur octuagesimo aetatis suae aō diem obiisse: de cuius morte uariae fuerunt sententiae: quas si quis cognoscere cupit: legat Laertium: q longo decursu illas explicauit.

- P**itana cū. i. latino & t. exili scribit: urbs fuit teste Herodoto libro historiarū primo: in aetolia.
- P**ythecus cum. y. graeco & th. aspirato scribit: fuit pprium uiri macedonis nomen.
- P**ytherrus cū. y. graeco & th. aspirato scribit: fuit teste Herodoto li. i. histo. uiri phocalensis nomen pprium.
- P**ythius prima cū. y. graeco: sequens cū. th. aspirato & i. latino scribit: agnomē fuit Apollinis a pythone serpete (quem occidit) deductum: & nonnunq; etiā a graecis utrūque cū aspiratione ipsi. p. scribit: ac dicit phythion: & phythius: ut supra uidim. Et pythia: ac phythia festa: quae in ipsius Apollinis honorē: ob phythionem interfectum: primum introducta fuere. de quibus Ouidius in primo metamorphoseos.
- Instituit sacros celebri certamine ludos
 Phythia per domiti serpentis nomine dictos. Pythia autem Hora. in arte poetica protulit:
 Multa tulit fecitq; puer: sudauit & allit:
 Abstulit uenere ac uiuo: qui pythia cantat.
- P**itisma cū. i. latino utrobique: & t. exili scribit: & dicitur quasi pidisma. Nam nostri dictiōes graecas transcribentes. d. in. t. nonnunq; ob litterarū uicinitatē cōuerterunt: cum ipm. d. medium sit inter. t. exile: & th. aspiratū ut in primo horum cōmētariorū li. monstraum: & descendit pidisma a πιδισμα uerbo graeco: quod ē saltatio: & inde pitisma saltatio quaedam in numerum facta dicit. Iuue. in satyra: Atticus eximie:
 Ille fruatur uocibus obscenis: omniq; libidinis arte:
 Qui lacedaemonio pitismate lubricat orbem.
- P**itho cū. i. latino & th. aspirato scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia Oceani & Tethyos filia.
- P**ithodorus cū. i. latino & th. aspirato scribit: nomen est compositū: quasi pithoos: hoc ē ei? nymphae doron donum: & fuit teste Plinio in. xxxvi. naturalis histo. marmorarius sculptor eximius.
- P**ittacus cū. i. latino & duplicato. t. atque. c. exili scribit: fuit mitylenaeus unus ex septē graeciae sapientibus Herethadio patre: quē thraea fuisse Duris ē auctor. Hic una cū Alcæi fratribus Melantrū lesbi tyrānum pfligauit

Et dum de agri achillidis possessione inter athenienses & mitylenenses armis decerneretur imperator ipse cum Phrinone atheniensi duce (q & pancratiafles & olympionices fuerat) singulari certamine pugnare instituit. Rete igitur clypeo tegens Phrinonem inuoluit: atq; illū interemit. Sicq; patriā & agrū seruaui. Et cum itege athenienses patriā infestarent: ciues suae ciuitatis imperiū illi tradiderūt. Quod cū ille cōseruata patriā decē annis tenuisset: & optimis institutis: ac ordinib⁹ constituisset: seipm sponte a magistratu abdicauit. Ei⁹ ea lex fuit: in ebrios: cū peccarent duplici pœna afficiendos esse. Fuit tpiibus Croesi lydorum regis: ad quē ei⁹ extat epistola: & cū plusq; septuaginta ānis uiuisset: tertio āno qnquagesimā primā olympiadis obiit.

Pittheus cum. i. latino & duplicato. t. atq; secundo aspirato scribitur: fuit teste Homero in. ii. iliados: Aethrae comitis: & ministrā Helenae pater.

Pyxis prima cū. y. græco: sequēs cū. x. cōsonāte & i. latino scribit^r: dicitur a nōnullis buxolū: mutatiōe. y. græci in. u. nostrū. Nam τῶξον buxum dicit^r. f. lignum ex quo buxola fiunt. Iuue. in. ii. satyra: Et illis Turgida non prodest cōdita in pyxide lyde. Ouidius in primo de remediis: Pyxidas inuenies: & regē mille colores.

Plaga cum. g. consonante a nostris scribitur: a græcis uero cum. k. quæ in. c. cōueri debuerat: sed ob litteræ affinitatē a nostris ipm. g. ē acceptū: ut simile uidi^m i dictione Cygn⁹: & in dictione Aragne. diciturq; a nostris regio. Euripides ἰ ἐκείνη ὅς τὴν χερρωνησίαν πλάκα σπείρει: hoc ē q cherronesā regionē semiat.

Planeta cum. t. exili scribitur: dici pōt erraticus. Nam deriuat^a πλάνη: q est error. Gellius in. xiii. noctium atticarum: Stellas istas inquit multi erraticas: Nigidius errores uocat.

Platæa cum. t. exili & a. diphthongo: etiam in penultima scribitur: ciuitas est boetiae: ut ostendit Homerus i. ii. iliados: de qua Statius in. vii. libro theb. inquit: Nuntiat excubiis uigiles arsisæ plateas. Eodem nomine est insula in mari libyco: quasi ex opposito ad cyrenem: ut ostendit Herodotus in. iiii. historiarum libro. Vnde & platæensis deducitur.

Platanum cū. t. exili scribit^r: arbor est: & nobis notissima a platos: quod est latum deducta.

Plastice cum. t. & c. exilibus atq; i. latino scribit^r: dici pōt a nobis fictoria uel figularia. Nam a πλάττω: qd est fingere deducit^r. Et (ut dixit Plinius circa finē libri. vii. naturalis histo.) Ars figulina a Chorebo atheniensi cōperta fuit. At in li. xxxv. dixit Debutadē sicyonium primū ex industria filiaē illam cōperisse: de qua plura loquit^r. Et in sequentib⁹ subdit: Turianuz attū a fregellis accitum cui locaret Tarquinius priscus Iouis effigiem in capitolio dedicandā fictilem fuisse eam. Et iō non mirari solere fictilis in fastigio tēpli ei⁹ quadrigas. Ab eodē factum Hercule: q hodie materiae eius nomē in urbe retinet. Hæc enim tum deog^r erat effigies laudatissima. Nec pœnitet nos cog: q tales deos cōluere. Aurū enī & argentū ne in diis qdem cōficiēbat. Durant etiam nūc plurib⁹ in locis talia simulachra: fastigia qdem tēplorum: etiā in urbe crebra: & munita miracelatura & arte: firmitateq; sanctiore auro certe inocētiore. Iuxta quæ locut⁹ ē Iuue. in satyra: Attic⁹ eximie Argenti quod erat: solis fulgebat in armis:

Ponebant ergo tufco farrata catino:

Templorum quoq; maiestas præsentior: & uox

Nocte fere media mediamq; audita per urbem:

Litore ab oceano gallis uenientibus: & diis

Officium uatis peragentibus: his monuit nos.

Hanc rebus latis curam præstare solebat:

Fictilis: & nullo uiolatus iuppiter auro. Et (ut idem Plinius prosequitur) Quæq; adhuc dixim⁹: uel assiduitate fatiant figulinæ opera: & fictilibus doliis ad uina excogitatis: ad aquas thyberis: ad balneas: ad tecta cōctilibus laterculis. Atqui Numa rex septē collegia figulorū instituit. Quin & defuncti sese multi fictilib⁹ condi maluere. Hæc ipse Plinius. Et. M. Varro figulos uno in loco romæ fuisse ostendere uide^r: cū dixit: Venere^m myrtheam fuisse inter figulos & myrtheā iō appellari: qā locus ille prius myrthis esset feracissimus. Ex qbus colligere possumus montē illū testaceū: q iuxta portam hostiensem cōspicit^r: ex fractis tūc quoque figulorū uasis fuisse confectū. Et apud illū artifices exercere figulariam artē: nec (ut uulg⁹ nūc asserit) ex oblatione uasorū: in quibus tributum romam portabatur: quod uarium erat. Et non solum romæ: sed diuersis in locis pro romanorum opportunitatibus soluebatur.

Plato cū. t. exili scribit^r: fuit philosophus clarissimus: & oīum nominatissim⁹ Aristone patre: & matrē Perictionia. siue (ut alii dicūt) Petona. Athenis simili die natus: quo apud delon Apollo: ut rettulit Appolodorus. Mater a Solone certissimū duxit genus: a quo Plato sextus in hūc modū fuit. Solonis frater Critias genuit. Critias Calestrum. Calestrus Glauconem. Glaucon Carmidē & Perictioniam. Perictionia ex Aristone Platonem. At Solon & Critias ad Neleū & Neptunū genus referebat. Similiter Aristo illius pater ad Codrū Melanthi filium refer^r: q a Neptuno similiter sanguinē trahere dicebat. Habuit fratres Plato Adimantem & Glauconem: & sororem Petonā: de qua nascit^r Speusippus. Litteras didicit Plato apud Dionysiu^m grāmaticum. Exercitatus est apud Aristonē palaestritem: a quo Plato p egregio corporis habitu cognominat⁹ ē: cūq; teste Alexandro prius Aristoclex ex aui paterni nomine diceret. Studuit picturæ: poemata edidit: & tragœdias. Et cum tragicū certamē initurus esset: ante dionysiacum theatrū: audito Socrate excussit poema dicēs

Hic Vulcanus Plato tua indiget ope. Vicinis audiuit Socratem. Illo mortuo audiuit Crathylum & Hermo-
genem. Annorum. xxviii. teste Hermodoro megaram se ad Euclidem contulit. hinc cyrenē pfect^o Theodo-
rum audiuit. Pythagoreos Philolaum: & Eurytum. Postea in aegyptū pfect^o pphetas sacerdotesq; audiuit
ubi comitē habuit Euripidē tragicū. Regressus athenas in academia morabat. Idem teste Aristoxeno ter mi-
litauit. primo in tanagā: secūdo in corinthum: tertio in delū: ubi uictoriā habuit. Ternauiganit in siciliam.
primo ut insulam uideret tyrāno existente Dionysio Hermocratis filio. Vbi Plato illi dixit: Nō id prestare
tyrānum: quod sibi soli esset utile: nisi uirtute excelleret: cui Dionysius respondit: Verba tua ociose senū
sunt: Cui Plato: Et tua tyrānidem sapiunt. Dionysius iratus uoluit Platōē occidere. Sed a Dione & Aristo-
mene oratus se continuit. Illum tamen Polydi lacedaemonio: qui ad eū legatus uenerat uendendū tradidit.
Polydes uero illum secū dūcens in aeginā uendidit. Quo tpe Camander eum reum mortis dicebat: quod. s.
capitale esset: si quis atheniensis eam insulam adisset. Sed allegatum est eū philosophū esse: quare discipli-
nāe gratia absolutus est. Hūc An yceris cyrenaic^o emit. xx. minis. remisitq; athenas ad amicos: & statim pecu-
nia Anyceridi p amicos restituta est: alii dicunt missam a Dione illā pecuniam: eāq; uoluisse remissam. Poly-
dem in calabrya supatū: & in elice summersum fuisse. fama ē Dæmone teste Fauorino illi anūtiānti propter
Platonem talia perpeti. Hæc sciens Dionysius scripsit ad Platōē: ne i se maledicta torqueret: Cui rescripsit
Plato: dicēs sibi non tantū oeci superesse: ut Dionysii meminisset. Secūdo iuit in siciliā: & a iuniore Diony-
sio petiit terram & hoies: q̄ iuxta rēpublicam ab eo constitutā uiuerent. Non defuit suspicio illum Dioni &
Theotæ pstradere tentasse: ut insulam tyrāno liberaret. Quo tēpore Archytas pythagoreus missa ad Dio-
nysum epistola: Platōem purgauit. Ereptūq; athenas remisit. Tertio siciliā accessit: Dionem recōciliatur^o
Dionysio. Qua re non obtēta rediit in patriam. Multi cōtra Platōē uaria dixerunt: inter quos Amarulentus
teste Gellio in. iiii. noctium atticarū librum maledicētissimū conscripsit: qui filios inscribit. In eo libro Plato-
nem ipm̄ admodum tenui pecunia familiarē fuisse: contumeliose appellat. & q̄ impēso precio: hoc ē decez
miliū denariū tris Philolai pythagorici libros emisset. Ex eo q̄ Timæū nobilē illum dialogū continuasset
Ad id p̄cium donasse amicū eius Dionē syracusanū qdam scripserunt. Idēq; & Hermippum scripsisse ui-
dimus in dictione Philolai. Aristippus etiā in libro antiquaq; deliciarū ait: Platōē amore uenero ado-
lescentē quēdam Asterē nomine: hoc ē latine Stellam adamasse: cum quo astrologia uacasse dicunt. Tum &
modo consimili Dionē. Alii etiā Phædrum. In illosq; eē epigramata ab ipō composita. Quorū unum de
Stella Guarinus ueronensis nostra ætate uir insignis hunc in modum transtulit:
Ardentes stellas lucens mea stella tueris:
Cælū utinā fierē te ut multo lumine cernā. Deinde ipō Stella mortuo: aliud in hunc modū cōposuisse dicūt:
Stella prius superis fulgebas lucifer. at nunc
Hesperus. ah fulges manibus occiduis. Quod & alii in hunc modum traduxerunt:
Jam dudum sidus uiuentibus lucebas matutinum:
Nunc hesperus fulges uita functus mortuis.
Fertur etiā illum i adoleſcentia amasse quēdā Alexim̄: p̄ quo lepidissimos: & uenustissimā breuitatis uer-
ficulos edidit eo tempore: quo tragediis faciendis preludebat: quos ab eruditissimo adoleſcente in latinū
uerſos rettulit Gellius in. xix. noctium atticarum libro: & Macrobius in saturnaliū. Qui quoniam iucun-
dissimi sunt: & memoratu digni: nos etiā subdidimus:
Dum se multo sauior meum puellum suauior:
Dulcemq; florem spiritus duco: ex aperto
Tramite anima ægra & saucia cucurrit
Ad labia mihi rictumq; in oris puium:
Et labra pueri mollia rimata
Itineri transitus: ut transliret nititur. tum
Si morā quid plusculā fuisset in coetu oſculi:
Amoris igni percitā tranſisset: & me
Linqueret: & mira prorsus res moueret:
Ut ad me fierem mortuus.
Ad puerum intus uiuerem.
In Dionem uero postq̄ uita cessit: talia græce scripsit: quæ in illius tumulto syracusis inscripta ferūtur. Et la-
tine utruq; traducta hæc sunt:
Lachrymas quidē hęcubæ: atq; iliadibus
Mulieribus dudum geniti dedere:
At tibi dion post gestas præclaras res:
Dæmones effusas sustulere spes: iacēs
Ecce in patria spatioſa charissimus ciuibus:
O meum in te animum: qui excitaſti dion.

- Dicunt etiam illum amasse Agathonem mulierem speciosam. Plato & Xenophon non fuere grato inter se animo: & contentions studio similia scripsere: ut in dictione Xenophon uidebimus. Habuitq; Plato discipulos præcipuos Speusippum atheniensem: Xenocratè chalconium: Aristotelè stagyritè: Philippum opuntium: Estiæum terinthiû: Diona syracusanum: & alios plures. Et cum his sceminas duas: Lasceam manthineam: Axiotheam phliasiã: quæ teste Dicæarcho uirili utebantur ueste.
- P** laxaura cum .x. consonante sequente. au. diphthongo scribitur: fuit teste Hesiodo i theogonia una ex nymphis filia Oceani & Tethyos.
- P** lectrum cum .c. & .t. exilibus scribitur: dici potest latine pecten.
- P** leiades cum .i. latino scribitur: apud græcos uero est. ei. diphthongus: quæ a nostris quâdoq; diuidit: ut in .ii. horû cõmentariog; libro ostendimus. Et (ut dicunt poetæ græci) septè fuerûnt Atlantis filia: nõ ex Electra cõiuge: sed ex Pleione nymphæ: dicente Ouidio in .v. fastorû li. His fata Pleione cû califero atlãte. Has (ut ipsi poetæ græci ferunt) cum mater boetiã ducere uellet: Orion illis uim inferre tentauit. Sed fuga euaserunt: quas ille .xii. annos è. psecutus. At Iuppiter pietate in puellas cõmotus illas in astra locauit: quæ in humero tauri cõspiciunt: incipiuntq; oriri tpe ueris uigesima die martii. Vnde Vergiliæ a latinis dicunt. Lucetq; in calendis Iunii unica hora: & successiue magis: quousq; mense septẽbris & octobris duodecim perlucet horis mense uero februarii penitus abscondunt: & a matre Pleione pleiades sunt cognominatæ.
- P** leione cû .i. latino scribitur: & ut in superiori dictione uidim⁹: sic in ista. ei. græca diphthogus diuidit: nymphæ fuit ex qua Atlas septè. pgeniuit filias: quæ ab illa pleiades sunt cognominate: ut i superiori dictione uidim⁹.
- P** leonasmus cû unico .n. scribitur: dici pot a nobis cumlatio siue adiectio. Virgi. Sic ore locuta è. & li. georgi. ii. Hactenus aruog; cultus: & sidera celi. Non eni nisi ore loqmur: Nec alibi q; in celo sunt sidera.
- P** lemmyriû secûda cû .y. græco penultima cû .i. latino scribitur: flui⁹ è siciliæ ex opposito ad ortygiã insulã. Hunc cû Virgili⁹ in .iii. æneidos: dixisset undosum: exposuit Seruius illum uerbû ex uerbo expressisse: cum idem sit plêmryium: quod undosum. Nã a πλεμυριω: quod est exundo deducit: ob quod plêmryium cû duplicato .m. nõnulli (ut puto) melius scripsere: cum & apud græcos ipm. m. reduplicat.
- P** leuron cû .eu. diphthongo & unico .r. scribitur: dicitur latine costa: & ob id nõnunq; latus. Vnde pleuresis.
- P** leuresis eodem modo scribitur: dolor est pectoris: in quo costa locantur.
- P** luto cum .t. exili scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia: una ex nymphis Oceani: & Tethyos filia: habetq; accentum in ultima: què si in prima haberet fratrem Iouis designaret.
- P** luto cum .t. exili scribitur: habetq; accètum in prima: fuit Saturni ex Ope uxore filius: frater Iouis: sed eodez partii cû Glaucã natus: ut in dictione Chronus uidimus. Is a nostris dicitur hic Dis & hic Ditis: eo q; πλοῦτος græce apud nostros diuitias indicat: ut ostendimus in dictione Deus. Huic forte datum est imperium infernorum. Vnde ait Statius: Forte sedens media regni infelicit in arce
Dux herebi: populos poscebat crimina uitæ:
Nil hoim miserans aratusq; õibus umbris. & reliqua: quæ psequit Seneca etiaz in Hercule furente similia enarrans: eius aspectû terribilè explicat. Idem Proserpinã Iouis & Cereris filiã rapuit. Nã tũc quoq; ut dixit Ouidius in .v. metamorpho. Tenebrosa sede tyrãnus Exierat: curruq; atroq; uectus equog;: Ambibat sicula caut⁹ fundamina terræ. Fuitq; oli uulnerat⁹ ab Hercule Pluto i bello quod gessit Hercules cõtra pylõ patriã Nestoris. & undeci Nestoris fratres iterem it auxiliãte Plutõ Nestori. Vnde ait Seneca i Herc. furete: Hic (qui rex populis pluribus imperat)
Bello cum peteret nestoream pylon:
Tecum conseruit pestiferas manus:
Telum tergemina cuspide perferens.
Effugit tenui cuspide faucius.
Et mortis dominus pertimuit mori.
- P** neuma cum .n. post .p. in eadem syllaba scribitur: & dicitur latine spiritus flatus: descenditq; a πνεω: quod est spiro flo: unde & græce pneumon q latine pulmo dicitur.
- P** odaliri⁹ cû unico .l. & .i. latino scribitur: fuit teste Homero i .ii. iliados: fili⁹ Aesculapii & frater Machaonis: q ob solertiam medicinæ una cum fratre ex creta ad troianû bellû conuocat⁹ fuit: de quo Ouidius i .ii. de arte: Quãtus apud tãnaos podaliri⁹s arte medendi:
Automedon curru: tantus amator ero.
- P** oderis cum unico .r. & .i. latino scribitur: dicitur latine talaris: & a πωδων id est pedibus descendit.
- P** cean cû .ce. diphthogo scribitur: fuit pater Philoctetis. Vnde & ipse Philoctetes Pceati⁹ dicit⁹ è. Oui. i. v. tristitiæ Pene decem totis aluit pceanti⁹s annis:
Post serum tumido uirus ab angue datû. Nec cû .æ. scribitur: ut nõnulli forte putauerûnt credentes a πωτὶ cõ deduci: quod est ferio: cû ipse teste Homero in .ii. iliados: fuerit sagittandi peritissimus: sed patronymicum è deductum a patre: q semper (ut diximus) ab illis πωτὶ cõ scribitur.

- P**œantius cū. œ. diphthongo & t. exili: atq; i. latino scribitur: filius Pœantis dicit: hoc ē Philoctetes: ut i præcedente dictione uidim⁹: quæadmodum Amithaonius similiter Amithaonis filius dicitur: de quo satis in dictione Philoctetes uidimus.
- P**œna cum. œ. diphthongo scribit: & inde pœnitentia: ac pœnitet.
- P**œta cū. œ. diuisis syllabis: & t. exili scribit: uocabulū græcum ē q̄ latine factor dicit. Nā a ποιεω: quod est facio descendit. Et cū apud græcos prima sit diphthong⁹ oi: nos abiiciētes. i. retinem⁹. o. euphonia cā. Ne cōuersa i. œ. diphthongū q̄ apud nos sonū hz soli⁹. e. & cū similiter secūda sit. e. dissonātiā soni cōficere uideret.
- P**ogoma cū unico. m. scribit: dici pōt a nobis barbata. Nam genus est cometæ sic quoq; dicit a specie barbæ: dicente Plinio in. ii. naturalis historia: Idem Pogomas uocant. Cuius inferiore ex parte in specie barbæ longæ ponitur iuba. Nam πωγων barba dicitur.
- P**olemo cum unico. l. & e. absq; diphthongo scribit: fuit atheniēsis philosoph⁹ Philostrati fili⁹ pago acens oriundus. Hic adolescens adeo ipudicus erat: ut pecunias circūferret: quo esset ad oēs implendas uoluptates paratior: eas itidem in angiportis & uis occulebat. Sed cū semel ebrius & coronatus in scholam Xenocratis irrūperet: ille prætermissa oratione: quā inceperat: de pudicitia dicere coepit. Vel (ut alii ferunt) tunc forte apud illū de pudicitia sermo erat: quē uiso Polemone ardentius psecut⁹ ē. Quo secutus dicitur: ut impudens adolescens paulatim se colligeret: & ante egressum scholæ cōponere inciperet: ac de cætero studio: & industria adeo seipm̄ uinceret: ut Xenocrati in regenda scholā succederet.
- P**olyctetus cū. y. græco & c. atq; t. exilibus scribit: fuit teste Plinio in. xxxiii. naturalis histo. statuari⁹ sua ætate maximus: Hageladisq; discipulus. Fuitq; i eodē teste Quintiliano li. xii. de institutione oratoria diligētia ac decore supra ceteros. Cui q̄q; a plerisq; tribuit palma: tamē ne nihil detraha: de se pondus putat. Nā ut humanæ formæ decore addiderit supra uerū: ita nō expleuisse deoꝝ auctoritatē uideat. Qui ætate quoque grauiorē dicit refugisse nihil aufus ultra leues genas. Et q̄ Polycto defuerūt Phidias: atq; Alcameni dant. Nam & i ebore ut Phidias opatus est: dicente etiam Iuuenale i satyra Stemmata qd faciunt: Phidiacum uiebat ebur: necnon polycteti.
- P**olycrates cū. y. græco & c. ac. t. exilibus scribitur: fuit famius tyrānus: de quo Cicero de finib⁹ bonoꝝ & maloꝝ: Pliniusq; & diuersi græci auctores meminerūt. Hic adeo sibi fortunā obsequosam habuit: q̄ oīa desiderata p̄ficiebat. Ad moderandā igit fortunā iuidiā sumpto e manu anulō: quē p̄ciosissimū possidebat i mare iacit. Nōnulli uero casu decidisse dicūt: sed inopinatē illū repenteq; recuperauit. Nā post dies paucos a piscatorib⁹ piscis captus: q̄ anulū forbuerat tyrāno donat⁹ est. In cuius uentre cōpert⁹ anulū illi ueluti a Neptuno restitutus tradit. Qui sane anulū teste Plinio li. xxxvii. naturalis histo. romā delat⁹: dono Augusti in delubro Cōcordiæ cū aureis coronis est appensus. Sed de Polycrate tandē accidit: q̄ cuz aduersus Darium p̄sarū regē exercitū duceret: ab Oronte præfecto Darii acie fusus & capt⁹: in summo megalēsis mōtis uertice suspēdi iussus ē: ac reliq; aui⁹ lacerādus: ut q̄ ubiq; foelicissime i terra uixerat: i aere miserrime expiraret.
- P**olydamas cū. y. græco scribit: nomen fuit uiri p̄prium troiani compositum ex poly. i. multum: & δαμάζω domito. Fuit troianus q̄ cum Antenore & Aenea urbem troianam græcis tradidisse dicitur: & a Persio Polydamas p̄ tragœdia de Polydamante accipitur.
- P**olydectes cū. y. græco & c. t. exilibus scribit: fuit Magnetis filius: & rex insulæ seriphi. Hic p̄scū Iouis & Danaes filiū educauit. Cuius tandē ingenū uerit⁹: audaciāq; & foelicitatē: sub umbra æternæ gloriæ illū ad superandā Gorgonē Medusam compulit. Qua deuicta redeūti Perseo cū scmp detraheret: conuersus est ab illo in silicem monstrato capite medusæ: ut ostendit Ouidius in. v. metamorpho.
- P**olydorus cū. y. græco scribitur: interpretariq; ualet multū doni. Et fuit fili⁹ Priami ex Hecuba. De quo Euripides pulcherrimam tragœdiā scripsit: & ab illo Virgilius in. iii. ænei. & Ouidius in. xiii. metamor. plura transfulere: de quo in dictione Polymnestor aliqd̄ uidebimus.
- P**olydora eodē mō scribit: fuit teste Hesiodo in theogonia una ex nymphis filia Oceani & Tethyos.
- P**olygnotus cū. y. græco & t. exili scribit: fuit teste Quintiliano in. xii. de institutione oratoria pictor antiquissimus: de quo uidim⁹ in dictione Aglaophon. fuitq; atheniēsis. Et (ut dixit Theophrastus) teste Plinio in. vii. naturalis histo. prim⁹ picturā cōperit. Quod nō fuisse ueꝝ idē Plini⁹ in. xxxv. ostendere uidetur. Nā (ut ait) prius mulieres lucida ueste pinxit. Capita eaz; mitris uersicolorib⁹ operuit: plurimūq; picturæ primus cōtulit. Sigdem instituit os adaperire: dentes ostendere: uultum ab antiquo rigore uariare.
- P**olygonius secūda cū. y. græco: penultima cum. i. latino scribit. dici pōt angulosus.
- P**olymnestor cū. y. græco: & m. ante. n. in eadē syllaba scribit: fuit rex thracū tpe belli troiani: & regis Priami amicus. Ad quē Priamus iam dubitās de statu troiæ filiū Polydoꝝ cū magno auri pondere cōseruandū nutriendūq; misit: ut si cōtingeret troiā capi: ipse genus & urbē instaurare posset. Sed destructa troia auri cupiditate Polydoꝝ interemit. Quod cū cognouisset Hecuba: finxit se illi aliud auri pondus uelle secreto indicare: ut ipse illud p̄ filio acciperet. Quæ auarus rex uera esse credens: & in cōspectu Hecubæ ueniens: ab illa unguib⁹ occæcat⁹ fuit: ut eloquētissime p̄tractauit Euripides i ἐκάβη. & Oui. multa tetigit i. xiii. metamor.
- P**olymitus secūda cum. y. græco: sequens cum. i. latino: & ultima cū. t. exili scribit: nomen est adiectiuū. Et

id dicitur: quod uariis filis: hoc est diuersorum colorum est cōtextum. Nam uirōs filum dicit seu licium.
Vnde uestis illa dicitur polymita: quæ uariis in colore filis est contexta.

- P**olyminia secūda cū. y. græco: penultima cū. i. latino scribit̃: una ē ex musis quasi polyhymnia hoc ē plurimū cantās uel laudās. hymnos enī laus ē cū cantico. Vel (ut alii dicūt) multæ memoria: ita ut poly cōponat̃ cum *αὐμνία*: quæ ē memoria. Ouidi⁹ i. v. fastoy: Dissensere deæ: quæ polyhymnia cœpit Prima: silent aliz: di-
ctaq; mente notant: & Horatius in primo carminū: Si neq; tibias euterpe cohibet: nec polyhymnia lesbouz
refugit tendere barbiton.
- P**olyion cū. y. græco sequēte. i. latino diuisis syllabis scribit̃: & est nomē cōpositū ex poly: quod ē plurimū: &
iōn uiola: quasi plurima sit uiola. Nā herba ē teste Plinio i. xxi. naturalis histo. iclyta Musci: & Hesiodi lau-
dibus. Cuius folia (ut illi poetæ tradunt) mane candida: meridie purpurea: sole occidente cærulea aspiciunt̃
tur. Et a radice protinus nunq; palmo altiora.
- P**olyphem⁹ cū. y. græco & c. absq; diphthongo scribit̃: fuit teste Homero in odyssæa: filius Neptuni ex Thosa
filia Phorci. Et nomē ē cōpositū ex poly quod multū denotat & φημιος famæ: q̃si fuerit ualde famosus. Nā
dū Vlyxes uagus post excidiū troiæ forte siciliā (Homero referēte) puenisset: cū. xii. fotiis p̃scrutatū loca pre-
xit: tres optimi uini cados secū portātes: ubi uillosum conspexerūt hoīem staturæ giganteæ unīcū in fronte
oculū habentē ip̃o dicēte apud Ouidiū li. xiii. metamor. Vnū ē i media lumē mihi fronte: sed instar Ingētis
clypei: q; greges mūgebat: & solus ab antro lapidē tollebat: quē. xx. boū paria mouere nequiffent. ad quem
ingressus Vlyxes: seiscitabat̃ de ritu gentiū: & auxilia ob gratiā louis reuerter̃ postulabat. Ille sup̃be respō-
dēs dixit se nō timere louē & duos ex Vlyxis fotiis apprahēdēs ritu beluæ deuorauit: ac ceteros detinēs se-
quēti mane totidē absūpsit. Idēq; ueniēte fero cōfecit. Quod ulyxes p̃spiciēs & de se ac reliq; iā timēs: cadū
optimi uini: quod secū portauerat: illi obtulit misericordiā postulās. p̃misit Cyclops se illi misereri si uinū
iterū p̃pinaret: & sic tertio cū potasset effec̃ ebr̃⁹ in medio clausi antri se p̃strauit dormiēs: quē Vlyxes cū
fotiis acuto sup̃ite occæcauit. Tandē cū gregib⁹ aperire cogere pecudes oēs exeūtes palpabat. Vlyxes uero
cū fotiis assumptis pecudū pellib⁹: ei⁹ manus effugit. Et quēadmodū id illi prædictū fuit a Telemo i sua di-
ctōne uidebimus. Amauit hic Galatæa: ut late & pulcherrime narrauit Ouidi⁹ i præfato. xiii. metamor. lib.
S3 (ut scribit̃ Serui⁹ sup. iiii. anei.) Multi inq; polyphemū dicūt unū habuisse oculū. alii duos: alii tres. S3 to-
tū fabulosum est. Nā uir fuit prudentissimus: ob quod oculum in capite iuxta cerebrum habuisse dicūt: q̃a
prudentia plurimū uigebat. Verum Vlyxes eum prudentia superauit: & ob hoc cæcasse eum fingitur.
- P**olyptotes secūda cū. y. græco: sequens cū. ce. diphthongo: ultima cū. t. exili scribit̃: habetq; accentum i pe-
nultima. Fuit teste Homero in. xii. iliados: filius Priithoi & Hippodamiz.
- P**olytes cum. y. græco & t. exili scribitur: fuit regis Priami filius ex Hecuba uxore: cuius mortem in secundo
iliados Virgilius enarrauit.
- P**olyptoton cum. y. græco: & absq; aliqua aspiratione scribit̃. Id est quod multiplicē habet casum. poly enim
multiplex ē: & πρῶτος casus. Accipi tamen cōsueuit p̃ figura: qua diuersis casibus sententia uariat̃. ut Li-
tora litoribus cōtraria: fluctibus undas. Per sius: Ex nihilo nihil in nihilum nil posse reuerti.
- P**olypus cū. y. græco scribit̃: gen⁹ ē piscis multos pedes habēs. Nā cōponit̃ ex poly: quod multitudinē idicat:
& πῶς pes. Quare bene Ouidius in. iiii. metamorpho. inquit: Vtq; sub æquoribus depræhensum poly-
pus hostem continet: atq; omni dimissis parte flagellis.
- P**olysyntheton cū. y. græco in secūda & tertia: penultima cū. th. aspirato: ultima cū. t. exili scribit̃: dici potest
multipliciter cōiūctum. Nam componit̃ ex poly: quod multiplicatē idicat: & σύνθετον compositionem
Accipiturq; p̃ figura: qua locutio multis cōcatenatur cōiūctiōib⁹. Virgilius li. georgi. iiii. Te cūmq; larēq;
armaq; Amyclæumq; canem cressamq; pharetram.
- P**olitia cum. i. latino utrobiquē: & t. exili scribitur. Nec cōponit̃ a poly: quod est multum. Ideoq; nō scribitur
cum. y. græco. Sed deriuat̃ a polis cum. i. latino: quæ est ciuitas. Vnde latine ciuilitas: seu respublica interpre-
tatur: & inde deductum puto uerbum polio: quin & polities.
- P**olyxena cū. y. græco sequēte. x. cōsonante scribit̃: fuit Priami regis filia ex Hecuba cōiuge: quæ demū post
captam troiā iugulata fuit supra tumulū Achillis. Et nomen ē cōpositū ex poly: quod ē plurimum: & ξένη
admirāda: quasi plurimū fuerit amiranda: ob elegantīā scz formæ: & morū præstantiā. Habetq; apud poe-
tas nostros accētū i antepenultima: & nō i penultima: ut multi inepte p̃ferre cōsueuerūt. Iuue. in satyra Oib⁹
in terris: Cassandra inciperet scislaq; polyxena palla. & Ouidi⁹: Placet achilleos maçtata polyxena manes.
- P**olyxenus eodē modo scribit̃: & eundem accentū detinet. hūc Homerus in. ii. iliados cōnumerauit inter du-
ces græcos: q; ad troiam uenere: & filiū fuisse dicit præstrenui Augei: ac diuina pulchritudine præditum.
- P**olys cum. t. exili & y. græco scribit̃: fuit teste Plutarcho rex thracum: & in troico bello.
- P**ollux cum duplicato. l. scribit̃ a latinis: q; eius primā apud græcos naturaliter breuem p̃ducunt. At uero a
græcis cū unico. l. scribit̃. Et cum apud illos longo nomine dicat̃ τὸ λαδένκησ: apud nos breuiore dicitur
pollux. Nam teste Prisciano in. viii. Latini gaudentes breuitate plarūq; i dictionib⁹ græcis faciūt cōcisiones
ut quod illi διδο: nos do. Quod illi βόν λουαι: nos uolo dicimus. Item quod illi εἰ με: nos me: quod illi

Βοῦς: nos bos: **πῶς**: nos pes. Idemq; in nominibus litterarum: ut in primo hōz cōmētariōrum li. uidi^m
Et fuit Pollux filius Tyndari ex Leda: & frater Castoris: de quo in dictione Castor satis uidi^m.

Pompa græcū uocabulū ē: quod ad sacras res auctores nostri nōnunq; referūt: ut sacrificiorum pōpa: sed ut plurimū ad res alias. Cicero in Pisonem differens de triumpho: Quid tādē inq; habet iste currus? qd legati in equis: & tribuni? Quid clamor militum? quid tota illa pōpa? Inania sunt ista (mihi crede) delectamēta pene puerorum captare plausus: uehi per urbem: cōspici uelle. Lucan^o similiter de triumphātib;: Quā feriem rerū longa præcedere pompa: Quas potuit belli facies. Hæ aut facies simulachraq; uictoriarū: quæ in triumpho gestant: fercula dicunt. Cicero de officiis: Ne pomparū ferculis similes esse uideamur. Neque uero in lætis modo pompa dicit: uerū & in tristibus. Quintilianus: Quid sibi uelit ille funebriū longus ordo pomparum. Lilius: Consulares uero fauces & prætextam curulem nihil aliud q̄ pompam funeris putant claris insignibus uelut infulis uelatos ad mortem destinari.

Pontus cū. t. exili scribit. Et dicitur id mare quod a palude mæoridos usq; in tenedum p̄tendit. Sed iam mare illud angustū: quod a tenedo incipit post casum Helles: in illud hellepontū uocitātū fuit. Quin & quod ab ea strictura incipit: hoc est ab helleponto: & usq; in bosphorū thracium p̄tendit: p̄p̄ontis uocatur. & a bosphoro thracio usq; in paludē mæotidem pōtus dicit. Atq; alio noie mare euxinū: ut i ea dictione uidi^m. Iuxta quē locum loc^o ē tomos clarus Nasonis exilio: ut i sua dictione monstraui^m. & a pontus pontin^o pōtina pontinum deducitur.

Pontina palus cum. t. exili & i. latino scribit. Est teste Vibio uolscorū palus iuxta forum Appii haud longe a taracina: distatq; ab urbe uiginti milibus passuū. De qua Lucanus in. iii. Et qua pontinas uia diuidit uia paludes. Nec longe etiam circeis fuisse dixit Plinius in. iii. naturalis historia: quem fuisse olim locum. xiiii. urbium ex auctoritate Mutiani ter consulis p̄didit. Hanc latrūculorum olim fuisse sedem ostendit Iuuenalis in. iii. satyra cum ait: Interdum & ferro subitus grassator agit rem: Armato quotiens tuto custode tenentur Et pontina palus & gallinaria pinus.

Popisma cum. i. latino scribitur: sonus est cunni ex cōfricatione mentula. Vnde & cūnus ipse popa apud nōnullos antiquos dicebat. Martialis in. vii. Quis ridere potest fatui popismata cunni: Cum sonat hic cui non mentula mensq; cadit? Vnde & popisma p̄ coitu nōnunq; accipit. ut Iuue. in satyra Credo pudiciā: Frontemq; manumq; Præbebit uati crebrum popisma roganti idest coitum: in quo popisma ex crebritate agitationis innascitur.

Porphyrus secunda cū. y. græco: ultima cum. i. latino scribitur: insula est teste Plinio li. iiii. naturalis historia: in laconico mari sita a malca p̄montorio qnq; milibus passuū distans ancipiti mari p̄pter angustias. Eadē postea dicta fuit cythera tantum plurali numero: ob memorabile templum Veneri lacrum: quod in illa cōstructum fuit: ut in ea dictione uidi^m.

Porphyrus eodem modo uti superior: atq; cum. t. exili scribitur: dicit affirmante Plinio in. xxxvi. naturalis histo. marmor rubeum candidis interuenientibus punctis: qui in ægypto maxime comperit. Et nomen a similitudine porphyra: hoc est purpuræ accepisse creditur.

Porthmeus cum. th. aspirato: & eu. diphthongo in fine scribitur. Nam sic quoq; litteris græcis πορθηεύς dicitur: latine uero portitor uocatur. Virgilius in. iiii. georgicorum: Nec portitor orci Amplius obiectam patitur transire paludem. Sed eo græco uocabulo usus est Iuuen. in. iii. satyra cum ait: Iam sedet in ripa tremumq; nouissimus horret Porthmea. Et is dicitur qui traducit homines ac uehit nauigio: uel ad nauim de litore: uel de nauis ad litus: uel ad ulteriora fluminis: lacus: stagniue seu ripas: seu litus. Et licet sic quoq; frequentius dicatur: potest etiam accipi pro eo: qui portorium conduxit: idest qui fructus pecuniarios ex portu conduxit: & a uenientibus illos exigit. Et dicitur portorium uectigal portus uel fluminum: uel lacuum: uel stagnorum. Sane præter portorium & amatorium: ut plurimum neutra desinentia in orium locum significant: ubi aliquid fit: ut deambulatorium locus ubi deambulatur. Dormitorium ubi dormitur. Repositorium ubi quid reponitur. Tentorium ubi tendimus uela: aut siquid instar uelorum habet: Ver ipsa portus uela: siue uelamēta contra iniuriam cæli. Auditoriū locus ubi audimus præceptorem aut orationem in non uera causa: aut opus nouum recitantem: Aut siquid simile est uel ipsa turba: aut ipse cœtus auditorum Teatorium uero illinimētum est: & quasi pauimētum parietis atq; incrustatio.

Porsena cum unico. n. a græcis scribitur: & penultimā corripit. Quod apud nostros Martialis cōseruauit cū ait in epigramatibus: Hanc spectare manum porsena non potuit. At in Virgilio circa finem libri. viii. productam comperi: atq; ob id cum duplicato. n. necessario scriptam. ait enim: Necnon tarquinium eiectū porsenna iubebat Accipere. Vbi ait: Seruius unum. n. additur metri causa. Vnde & penultimæ datus accentus est: qui in prima esse debet.

Potnia cum unico. t. exili ante. n. & i. latino in penultima scribitur. Erat arcadiæ ciuitas: ex qua Glaucus fuit q cum Veneris sacra sperneret: Potmiades malis membra assumpsere quadrigæ. i. equæ: quas dicunt Glaucum ipsum a Venere continuisse: ut uelocius currerent: sed in furiam uersæ: eū cū currum ascendere uellet lacerasse dicunt. Et deducitur potnia a ποτνιος: qui est uenerabilis.

Praetius cū.c.&t.exilibus:&i.latinoscribit:fuit teste Homero ciuitas in ponto:quae troianis auxilia misit.
Praeneste prima cū.a.diphthongo post.r.alia sine diphthongo uel aspiratione scribuntur. Oppidum est Italiae super arretino monte positum urbi ppinquū decē & octo milium passuum: cōdit & nomiat (ut placuit Solino) a Praeneste Latini regis filio:& Vlyxis nepote (ut uero uoluit Virgilius) a Caeulo filio Vulcani:quem iuxta ignē forores digitioꝝ fortuitu cōpererunt: illo dicente in.vii.aeneidos:

Nec praenestinae fundator defuit urbis

Vulcano genitum pecora inter agrestia regem:

Inuentumq; focis:omnis quem credidit atas

Caeulus. Nam ut ait Seruius: Erat eo in loco pontifices & dii indigetes sicut etiā roma. Quin etiā & duo fratres q digitii appellabant. hōꝝ foror dū ad focū federet: dissiliēs scintilla eius uterū percussit. Vnde dicta ē cōcapisse: postea enixa puerū iuxta tēplū Iouis abiicit: quē uirgines aquatum euntes iuxta ignē inuentum sustulerūt: q̄a a fonte haud longe erat. Vnde Vulcani dictus ē filiꝝ:& Caeulus cognominatus: q̄a oculis minoribꝝ fuit. Hic postea collecta multitudine postq̄ diu latrocinatꝝ praenestina ciuitatē in montibus cōdidit. Et cum ad ludos populos uicinos iuitasset: cepit eos hortari: ut secū habitaret: & ꝑ gloria iactare se filium Vulcani. Quod cū illi nō crederēt: iuocato Vulcano: ut eū filium suū cōprobaret. Itaq; corā oīs multitudine coetu: flāma ē circūdatꝝ. Quo facto cōmoti oēs simul habitauerūt: & Vulcani filiū crediderūt. Ob qd̄ dixit Virgi. Omnis quē credidit atas. Sed quare dictū fuerit praeneste non ponit. Vnde dixerunt nonnulli a multitudine arborꝝ eius nominis: quā eo in loco frequēter nascuntꝝ cognominatū. fuitq; sitū in loco praeminenti: dicente Virgilio: Quiq; altū praeneste iuri. Ob quod & frigidū: dicēte Iuuenale in.iii. satyra: Quis timet aut timuit gelida praeneste ruina. Nā declinat teste Seruio hoc praeneste & haec praenestis. & ob id dixit gelida. Virgi. etiam: Cum primā aciem praeneste sub ipsa. Idem & Priscianus in.vii. confirmauit.

Pragmaticus cū.c.&t.exilibus scribitur: dicitꝝ a nostris negotiator: seu forensis. Nā a τῷ πᾶγι αὐτὸν οὐκ αἰ: qd̄ est negotior deriuatꝝ: Iuuenalis in satyra: Et spes & ratio: Inde cadunt partes in foedere pragmaticorū id est forensium: q negotia clientum conducunt.

Praxiteles cū.x.consonāte: sequente. i. latino: & t. exili: atq; unico. l. scribitꝝ: fuit iter marmoris statuarios gloria summus. Sculptitq; inter cetera Venerem cnidi: quā nō solū ibi teste Plinio in. xxxvi. naturalis historia: sed in toto orbe terrarū praecipua fuit. Quā ut uiderent multi nauigauerūt cnidū. Nam duas fecerat: quas simul uendere optabat. Alteram uelata specie: quā qdam pratulerūt optima: seuerū id atq; pudicum arbitantes. conditio erat cū eodē precio. Reliquā cnidii emerunt imēsa differentia famā. Voluit etiam postea a cnidiis mercari rex Nicomedes totum aes ciuitatis alienū: quod erat ingens dissolutū repromittens: oīa cnidii ꝑpeti maluerē. Nec in merito illo eni signo Praxiteles nobilitauerat cnidum. adicula eiꝝ tota aperitꝝ: ut cōspici possit undiq; effigies deā: fauente ipsa (ut credimus) facta. Nec minor ex quacūq; ꝑte amirata est. ferūt amore captum quēdam cū deliquisset noctū simulachro cohaesisse: eiusq; cupiditatis eē indicem maculam. Hāc Plinius. iuxta quā dixit noster Carolus arretinus:

Praxitelesq; cnidi rursus te marmore signet

Pulchra uenus: quo sit nobis ipsa cnidos.

Omnia mercurio cedere uisa meo. Quā aut illius signa romam portata fuerunt: ponit Plinius in praefato libro: quod q uoluerit cognoscere: ibidem legere poterit.

Praxaspes cū.x. consonāte post. a. uocalē: & ante. a. alterā scribitꝝ: fuit nobilis persae: q teste Herodoto li. histo. iii. Smerdim Cābyse fratrem iussu ipsius Cābyse psarum regis occidit. Deinde post cū mortē Cābyse ad persas redisset: interrogatꝝ ē a magis illis: q regnū occupauerāt: quēadmodū in dictioe Smerdis ostendimus: ut publice praedicaret Smerdim Cābyse fratrem uiuere. Et eū esse: quē Magus regē declarauerat: nec ab eo interfectū fuisse. Quod si faceret: facturū eū maximū inter psas. Et eo beneficio regē sibi ꝑpetuū deuiatꝝ. Qui cū facturū se oīa: quā illi uellent: abunde pollicitus esset. Suadentibꝝ illis turrim ascendit. Ex qua psis quā magi rogauerāt denūtiaturus uidebatꝝ. Ceterū nihil eorꝝ praedicauit. Sed potiꝝ magorꝝ fraudem aperuit. Nec eū Smerdim q regnaret esse Cābyse fratrem. Quinimo iādū ab eo cogente Cambysae fuisse interfectum. Sed aliū Smerdim magū a fratre dolo suppositū: ꝑpterea orare persas oēs: ut memores beneficiorū Cyri: & aliorꝝ regū nequaꝝq; sinerēt Magum hoīem externū ac aduenticiū persis ꝑperitare. his dictis ex turri praecipitem se deiecit: atq; ita diem obiit: ut haec oīa ex Herodoto in latinum interpretati sumus.

Prelbyter cum. y. græco & t. exili scribitur: dicitur latine senior.

Priamus cū. i. latio scribitꝝ: fuit Laomedontis troianorꝝ regis filiꝝ. Et nomē ipꝝ asserūt græci a uerbo τῷ πᾶγι αὐτὸν: quod ē redimo cōtraxisse. Nā puer ab Hercule captꝝ cū Hefioria forore ipse solus pecunia redimi potuit. Et ab Ioue originem traxisse dicunt: q̄a Dardanus Iouis fuit filius ex Electra Cuius filius fuit Erichthonius. Hic filium habuit Troem: qui regionem quā a dardano Dardania dicebatur: troiam a se dixit. Huius filii fuerunt Assaracus & Ilus: qui urbem ipsam Ilion a se uocauit. Hic filium habuit Laomedontem: qui pater fuit Priami. At Priamus ipse patre ab Hercule interfecto: & auro redemptꝝ: Ilion reformauit & exornauit. Habuitq; teste Cicerone in prio de quaestioibꝝ tusculanis filios gnquaginta: quorū decē & septē iusta uxore

sunt nati. At uero ex altero latere Assaracus Capim genuit. Ex quo Anchises: & ex illo Aeneas. Quam sano
genealogiam Ouidius in.iii. fastorum libro pulcherrime expressit cum ait:

Dardanon electra quis nescit atlantide natum?

Scilicet electra concubuisse Iouem.

Huius erichthonius: tros est generatus ab illo.

Assaracum creat hic: assaracusq; capim.

Proximus anchises cum quo comune parentis

Non dedignata est nomen habere uenus:

Hinc satus aeneas.

Priapus cū. i. latino scribitur: & habet accētum in penultima: fuit uir ex lampfaci urbe hellepontia: qua teste
Seruio super secundū georgi. ppter uirilis mēbri magnitudinē pulsus est: q̄a saepius cū illo delectabantur
scēminā. Hunc dixerunt grāci ob foecūditatē hortorum numen. Ideo dicebat ille apud Virgilium in buco
lico: Custos es pauperis horti. Et in.iii. georgi. ait Virgilius: Et custos furū atq; auū cū falce saligna Helle
spontiāci feruet tutela priapi. Huic erat asellus uictima: q̄a (ut ait Ouidius in. i. fastorum) cum diū oēs ad fe
stum matris deum cōuenissent: & epulis faciati essent: noctem ludis ducebāt: Lotidam uero nymphā Som
nus arripuit. Cuius pudiciā Priapus ipse insidiabat: sed rudente asello: quo Silenus uehebat: excitata est
& Priapus desiderio frustratus. In cuius uindictam lampfaceni asellum illi litare statuerunt.

Prymno cū. y. grāco & m. ante. n. scribitur: fuit teste Hesiodo nymp̄ha Oceani & Tethyos filia.

Problema cum unico. m. scribitur. Est propositio interrogationem detinens annexam cum $\alpha\iota\alpha\tau\iota$ id est quare
ut est apud Aristotelem.

Probatica cum. c. & t. exilibus atque. i. latino scribitur: dici potest ouilis. Nam a $\rho\rho\beta\alpha\tau\omega\nu$: quod est ouis
 $\rho\rho\beta\alpha\tau\iota\kappa\iota$ descendit. Vnde & piscina: in qua oues lauabantur: pbatica dicta est.

Proceleumaticus absq; aliqua aspiratione: & cum unico. l. atq; i. latino scribitur: pes est constans ex q̄ttuor bre
uibus: ut Tytire pascentes a flumine reice capellas. Nam in. v. pede p̄celeumaticū posuit. p̄ dactylo. Et dicit
quasi primitus iussus: eo quod in sacris Mineruā prius eius pedis uersus pronuntari iubebantur. $\rho\rho\phi\epsilon\eta$ enī
ante designat: & $\kappa\epsilon\lambda\epsilon\upsilon\omega$ iubeo.

Procyon cū. c. exili & y. grāco scribitur: stella est: quā ante canem: q̄ sirius dicitur: exoriri conspiciat. Nam ex pro
quod est ante: & $\kappa\upsilon\omega\nu$ canis cōpositum uocabulū est. Vnde Cicero in. ii. de natura deorum referens uersus
arateos inquit: Anticanem procyon graio q̄ nomine fertur. & Horatius in libro carminū tertio ait:

Iam clarus occultum andromedae pater

Ostendit ignem: iam procyon furit:

Et stella uesani leonis

Sole dies referente siccos.

Proconessus cum. c. exili: & duplicato. s. scribitur. Ciuitas fuit in minori asia.

Prochyta cum. ch. aspirato sequēte. y. grāco: & t. exili scribitur. Insula ē i tusco mari sinu campano sita: una ex
aoliis: de qua Virgilius in. ix. aeneidos: Tum sonitu p̄chyta alta tremit. Et Ouidius in. xiii. metamor. descri
bens Aeneā nauigationē dixit: In arimen p̄chytaq; legit. Vnde ait Plinius in libro naturalis historiae: Ina
rimes mons fuit: qui terramotum passus: alteram fudit insulam: quā prochyta ab effusione dicta est. Nam
 $\rho\rho\chi\epsilon\omega$ effundo a nostris dicitur: & $\rho\rho\chi\upsilon\tau\iota\pi\omega\nu$ insularium.

Proceris cū. c. exili & i. latino scribitur: fuit Erithei Athenarum regis filia & Cephalī uenatoris uxor: ut in ea di
ctōne uidimus. Quam Homerus in. xi. odyssae: dixit Vlyxem apud inferos comperisse.

Proetus cum. ce. diphthongo: & t. exili scribitur: fuit Abantis argiuorum regis fili: cui successit in regno. Hic
teste Homero in. xi. odyssae: Antiam habuit uxorem: ex qua quattuor filias genuit Maram: Euryalem: Ly
sippē: & Iphianassam: quā cū teste Pherecyde i forma seu pulchritudine se Iunoni prætulissent: offensa dea
eis furorem talem imisit: ut uaccas se esse arbitrarent: & aratra timentes siluas peterent: dicente Virgilio in
Sileno: Proetides impleunt falsis mugitibus agros. Ouidius uero inquit in. x. metamorpho. Illas ob spre
tam uenerem ira numinis prius in uaccas: mox in lapides cōmutatas dixit. Sed ut grāci ferūt Pherecydis hi
stōriam prosequentes p̄posuit Proetus regni partem: & quam ex eis mallet in coniugem si quis eas in pristi
num mentis statum restituisset. Cuius primi cupiditate tractus Melāpus uates ac mātēs peritissim: (ut dixit
Homerus) illas suo artificio liberauit. & ut dixit Seruius helleboro. Ac deinde Iphianassaz uxorem sibi ele
git. Ex qua teste Homero in. xv. odyssae li. Antiphaté & Mantium p̄creauit: Antiphates Oideum. Vitruui
uero de architectura dixit illas a Melampo conductas apud elitorum arcadiae oppidum: ut ab ebriositate
liberarentur. Nam ibi speluncam esse: dixit limpidissimam aquā p̄fluentem: quā pota facit hauriētes odisse
uinum. Ob quod super eius fornice grācis litteris scriptum rettulit: aquā illam non esse potabile & uitib
mimicam. Quod Ouidius tetigit in. xv. metamorphoseon cum ait:

Clitorio quicūq; sitim de fonte leuauit:

Vina fugit: gaudetq; abstemiis undis.

Progymnasmata secunda cum .y. græco: sequens cum .m. ante .n. ultima cum .t. exili scribitur. Et latine inter-
 prætatur præexercitantia. Idem & proagonastica designat.

Prologus cum unico .l. scribitur. Et dicitur a nobis præfatio siue ploquiū. Nam re in toto libro narranda ppo-
 nit: licet Terentius plogis abusus sit. Et in prologis scribēdis opera abutitur. Non q argumētum narret: sed
 q maledictis ueteris poetæ respondeat. Et cū rem de qua tractare intēdunt pposuerint: solent latini poetæ
 inuocare: deinde narrare. Quod modo cōtrario fit a græcis. Nam cū primo inuocauerint: quæ tractaturi
 sunt: deinde pponunt: enarrantq; deinde. Satyrici uero nec inuocant: nec breuiter quicq; primit⁹ dicēdum
 pponunt. Sed ex abrupto incipientes: a reprehensione sui (qua se primū expurgare posse putant) exordiz-
 untur. Ac se mixtim cū aliis reprehēdētes: de qb⁹ locuturi sunt: longiori pcessu pponūt. Ob quod nō mi-
 nus plogo: q; Terenti⁹ ipse fecerit: abutitur. At uero q apud græcos atiquā comœdiā in morē nostræ satyræ
 conscripserūt: ut Aristophanes: Cratinus & Eupolis magis etiam q; nostri a re ipsa pcesserunt. Hoc differen-
 tes ac comœdiæ retinētes: q; nō se ipsos ipsimet: sed alium inducūt ex abrupto alteruz reprehēdētē: ut ex
 Aristophane libet latine uersiculos aliquos referre: quos Leonardus arretiuus delitiaz nostræ mecū olim lu-
 dens interpretatus ē. Nam in prima comœdia inducit Aristophanes Chremetē uirum bonū: ceterū inope:
 q cum paupertate offenderet: ad oraculū Apollinis pfect⁹ quæsiuit. Num præstaret mutare mores & aliter
 uiuere. Respondit Apollo: cui primū obuius fieret de tēplo exiens: euz sequeret: ac domū suam adduceret
 Ille aut accipio responso cæcū sequebat. Nam is primū sibi obuius fuerat. Carinus aut seru⁹ q cum Chre-
 mete uenerat: ignarus huius responfi mirabat dominū factū: & insanisse illum existimabat. Itaq; cū pluries
 eum ab illius cæci insecutione uerbis reuocare tentaret. Et nihil Chremes penitus responderet. Insaniā do-
 mini ac fortunam suam conquerens: talia loqui occipit:

Vt permolesta res esto zēu & dei
 Seruum fieri decipientis domini.
 Si recta sint enim illa: quæ seruus monet:
 Placeat tamen domino nequaq; sic agere:
 Necessum habet seruus eisdem esse in malis.
 Corporis enim fortuna non ipm sui
 Sinit esse compotem. sed eum q possidet.
 Et ista quidem ista nempe ego obliquo deo
 Responfa: qui dat ex tripode intorquens aureo
 Iustam querelam cōqueror succensens: quia
 Cum augur sit & medicus (ut aiunt) optimus:
 Herum tamen remisit insanum meum.
 Qui nunc sequatur cæcum hoiem contra faciens
 Quam oporteat facere. uidens enim solet
 Dux esse cæco: at iste post cæcum uadit:
 Meq; una trahit: ac nihil responderi dum peto.
 Ego igitur nihil est: cur feram nunc etiam amplius:
 Ni mihi respondeas here: cur istum sequeris:
 Tibi molestus esse non desistam ego.
 Non herele me pulsabis coronatum quidem
 Nequaq; .at enim dempta tibi corona prius
 Quo magis doleas Nugæ eqdem non desistam
 Prius q; mihi dicas: quid est. nāq; hoc fides
 Te erga mea facit: ut adeo de te petam.
 Et reliqua. Vbi absq; aliquo plogo ad rem ipam subito decurrit. Satyrici etiā nostri poetæ a reprehēsiōe
 sua incipiūt: ut id ipm: quod in se reprehēdūt: in alios ueri⁹ psequātur. Quāobrem uehementē aberrat: q
 Persū mundissimū satyrū exponere uolētes: dicūt illum in .i. satyra uoluisse eos reprehēdere poetas: q euz
 indocti sint & arrogātes: quadam uerboꝝ ineptia se ipsos claros ostendere conant: quod a musis in parnafo
 deportati heliconē degustarūt: & diuinorū poetarū aīas intra se susceperunt: q eū sint pica & corui: merito
 ueniunt reprehēdēdi. Sed longe ali⁹ ē eius poetæ sensus: se ipsū enim reprehēdit: q repente & festin⁹ ni-
 mium poeta pdiit: nec unq; aquas heliconis depotasse meminerit: aut p somnū qd unq; magnū uiderit: qui
 bus q;ocysime poeta fieri potuerit: ut Hesiodo cōtingit & Ennio. Nā (ut in sua dictione uidimus) eū Hesi-
 dus iuxta pnafum patris oues depasceret: a musis rap⁹: & ad heliconē deduc⁹: sacrifq; ags epor⁹: & hedra
 coronat⁹: repēte poeta apparuit. Enni⁹ similiter cū somniasset Homeri aiām i eū itrasse: q; primū se poetam
 egregiū māifestare ualuit: ut i dictōe Pythagoras ostēdim⁹. At cū nil tale mihi cōtingeret inqt Persi⁹: S; pot⁹
 rustico sim fonte pot⁹: & musas locaq; q; inhabitāt illis reliqueri: quoꝝ imagines sequaces ipsa hedera: labāt
 merito reprehēdēdus uenio: si ad sacra uatū: & illorū certamina poemā aliquod afferō. Sed fame cōpulsus

& spe lucri: quæ duo ne dicā hoīes: sed muta quoq; aīalia uerba cogunt humana confingere: eoact^o sum id
 quoq; efficere: & ob id forsitan excusari potero. Vt p̄ hæc sane & illos repræhēdere ualeat: q̄ cū talia quoti
 die se potasse & somniasse cōfingāt sola spe lucri iēptissima quæq; poemata ad sacra uatū adferre nō uerē
 Vnde ait Persius: Nec prolui: quod est p̄pe & luo compositum puto: hoc est bibēdo attingi: uel etiā immerſi
 labra: quæ nō tantū hoīum: sed aliorum sunt aīalium: ut Luue. in. iiii. satyra: Et elixi ueruecis labra comedit.
 Quin & terræ margines: unde labruscam dictā uoluit Seruius. Fonte caballino: p̄ducto. s. a pegaso allato
 caballo: ut in dictione pegasus ostendimus: iuxta id: Vectanti ad rura caballo. Vt sic repente: hoc est per euz
 modum: quo Hesiodus & Ennius poeta p̄drem. & heliconidas. i. musas patronymicū est scēminuz dedu
 ctum a græco. Et pallidam pyrenē: quæ uallis est inter duos parnali colles musis sacra: ut dixim^o in dictione
 parnatus: quæ ab effectu pallida dicta est: quæ se incolentes hoc est poetas: ob speculationes pallidos reddat:
 ut infra idem dixit poeta: En pallor seniūq;. Et Luue. de poetis tēpore Mœcenatis: Time utile multis Pallere
 & toto uinum nescire decēbri. Musas ergo & eoz loca illis relinquo: quorum imagines ex gypso uel mar
 more deductæ habent: ut Luue. Qui facis in parua sublimia carmina cella: Vt dignus uenias hederis & ima
 gine macra. Quas & ipi sibi met quādoq; apponere consueuerant: dicente Plinio in. xxxiiii. naturalis histo.
 Notatum est ab auctorib^o. L. Actium poetā in camenaruz æde maxima forma statuā sibi posuisse: cū breuis
 admodū ipse fuisset. Hederæq; sequaces: hoc est poetarum studia cōsequētes. Virgi. in. ix. Flāmisq; sequaci
 bus iras Lambunt: hoc est leniter contingūt. Cum ego ipse ego semipagan^o sim: hoc est rustico fonte pot^o
 de quo in dictione pegasus uidim^o. Affero ad sacra uatum. i. poetarū certamina. de quib^o late uidim^o in di
 ctione hēdera. Carmen: hoc ē poema nostrū. Quēadmodū Virgil. in Daphn. Cū plures Mopsus cecinisset
 uersus inquit: Tale tuū carmen nobis diuine poeta: & reliqua. Et p̄sequitur cām Persi^o quare ad hoc cogit^o
 sub similitudine p̄fitaci & picæ dicens: Quis expedit. i. docuit expedite p̄ferre ac dearticulate. P̄fitaco su
 um chære: quod græcū ē & tantūdem ac salue: ut in ea dictione uidim^o: & exponit nōnulli suum. i. natu
 rale: quod falsum esse: cū experiētia: tum ex sensu poetæ apparet. Sed ideo suū dixit: uel quia illi consuetū fue
 rat: & usitatum addiscere: ut Virgi. in Palæmone: Sua semper apud me Munera sunt lauri. Vel quia ita de ar
 ticulate illud effert: ut sibi naturale uideat. Quēadmodum in. ii. georgicorū ait Virgili^o Quæq; suo uiridi
 semper se gramine uescit. Quis docuit picas uerba nostra conari: hoc est cum conatu effingere: ac deinde ex
 primere. Ad quod ipse Persius respondet: Venter magister artis & ingenii largitor: ut Virgi. in primo geor
 gicorum. Labor omnia uincit Improbus: & duris urgens in rebus egestas. Qui utiq; uenter artifex est seq
 negatas uoces. s. a natura. Quin & idem ex eo confirmat. Quod si refulserit: & manifesta fiat Spes dolosi
 nummi idest ob quē mille fraudes & doli nascuntur. de quo late uidimus in dictione numisma. Videbis scz
 Coruos poetas. Nam (ut scribit Macrobius libro saturnalium) Redeunti Augusto ex actiaco bello cum in
 genti gloria quidam romæ obuiū se illi cum Coruo dedit: q̄ ad imperatorē ait: Aue imperator inuidē: quo
 delectatus Augustus: uiginti milibus nummis emit. Cuius exēplo alter excitus: simile coruum edocuit: quē
 cū audisset Augustus: Taliū inquit saluatorum fatis domi habeo. Refert etiā Plinius in. x. naturalis historię
 Quod iperante Tiberio coru^o qdā affuefact^o oībus matutinis in foz uolabat: & rostra ubi primo Tiberiuz
 deinde Germanicū & Drusum Cæsares noiatim: mox transeuntē romanū populū salutabat: postea remeās
 ad tabernā plurib^o officio mirus fuit. Quē ut postea subita iracundia mēceps qdaz examinauit: quæ extremē
 tis ei^o calciamēta fœdauerat: summe populus honorauit. Nā primo pulsus ēreus: mox iterēpt^o: funusq; ali
 tis memorabiliter celebratū fuit: quippe cōstrat^o leat^o super duos: athiopū humeros precedēte tibicine & co
 ronis oīum genege usq; ad rogū: q̄ construct^o ē dextera uia: appia ad secūdū lapidē in cāpo ridiculi apellato
 Et poetridas. Formas p̄ modū patronymici: & dicit^o poetris hui^o poetridis. Pegaseū. i. poeticū: metaphora a
 fonte sacro musis: ut uidim^o in dictione musa. Melos canticū siue carmē dulce: hoc ē suaue. Simili mō & se
 repræhensione dignum uideri ostendere uult Luuenalis in initio sui poematis: q̄ semper tantū auditor fue
 rit: q̄ talium sane poetaruz: a quib^o quicquid dixerant: merito habuisse poterat. & nihil aliud a sonno mi
 nimoque poeta (præter ea quæ audiuerat) scribi consuetum sit: & nec ipse aliquid scribat: sed semper audi
 at. Itaque repræhensione dignum se indicat. Et licet proprie prima satyra prologus dici non possit: prolo
 gi tamen quippiam detinet: quia & in illa etiam quid in operis residuo dicturus ē: proponit cū dixit: Quic
 quid agunt homines uotum: timor: ira: uoluptas. Gaudia: discursus nostri est farrago libelli. Et causas q̄re
 potius satyram q̄ aliud poema & plura alia: quæ ad materiam prologi spectare possunt: ut in sequentibus
 ostendemus. Nec inter poetas dicacissimos: atq; acriter mordentes a iuniorib^o nostris Luuenalis ipse loquat^o.
 Neq; eam detinet libertatem: quam prisca comœdia habuit: dicente Horatio: Eupolis atq; cratinus aristo
 phanesq; poetæ: Atque alii quorum comœdia prisca uirorum est.
 Siquis erat dignus describi: quod malus: aut fur:
 Quod mœchus foret: aut sicarius: aut alioquin
 Famosus: multa cum libertate notabant.
 Quin & ostendit deinde quomodo illos secutus est apud nostros Lucilius dicens:
 Hinc omnis pendet Lucilius hosce secutus:

Mutatis tantum pedibus numerisque facetus.

Cuius sane Lucilii seueritatē & libertatem Iuue. ipse in fine primæ satyræ tetigit cum ait:

Ense uelut stricto quotiens Lucilius ardens

Infremuit, rubet auditor: cui frigida mens est

Criminibus. Ob quā sane rem & maledicentiā nimiamque libertatem fuit hoc comœdiarum genus romæ lege prohibutum: ne potēiores urbis aliquādo offendi cōtingeret: quibus tacita sudant præcordia culpa. Quare dicebat idem poeta: Vnde illa priorum scribendi quacūque aīo flagrante liberet Simplicitas? cuius non audeo dicere nomen. s. libertatis: quæ adeo a suæ ætatis tyrāno suppressa fuerat: ut ne illius quidē nomē proferre liceret. Nā teste Suetonio Domitianus: sub cuius imperio Iuue. florere ac scribere contigit: scripta famosa uulgoque edita: quibus primores uiri ac scēminæ notabant: aboleuit non sine auctōrū ignominia. Quā ob cām testatur ipse Iuue. nolle se uiuos reprehendere: cum statim adesset accusator: qui nulla alia in re euz criminari curaret: quā quod uerum dixerit. Sed (ut ait) Experiar quod concedatur in illos. Quorum flaminia tegit cinis: atque latina. Quæ. s. uia erant romæ: in quibus mortuorum cineres in sepulchris cum suis titulis plurimū locabantur. Sed (ut mihi certissimum liquet) usus fuit lepidissimus poeta præoccupatiōe: qua quod tacere permittit: pulcherrimo pandit artificio. Nam (ut cætera facilius ostendamus) constat eum temporibus fuisse Domitiani principis: quem sub nomine Neronis manifestissime ille nonnunquam acriter insecutus est: ut in satyra Crispini. Contra quem & Domitianum de luxuria & ingluuie aperte inuehit: licet sub cognomine Neronis principem exprimat: quādo ait: Cū iam semianimē laceraret flauius orbem Vltimus & caluo seruiret roma neroni. De Domitiano locutus est: quem constat ex domo flauia & caluus fuisse. Et (ut longos pœsius omittamus) hæc pauca: quæ infert Suetonius in uita Vespasiani id cōprobet. Ait enim: Rebellionē trium principum: & cæde incertū diu: & quasi uagum imperiū suscepit: firmavitque tandem gens flauia obscura illa quædam ac sine ullis maiorum imaginibus: tamen reipublicæ nequaquam penitenda: licet constet Domitianū cupiditatis ac scēuitiæ merito pœnas luisse. Ex quo de Domitiano loquens Martialis li. epigramatū. ix. inquit

Cum ianus hyemes domitianus autūnos:

Augustus annis commodabit æstates:

Manebit altum flauia gentis decus.

Nam teste Suetonio mensem octobris de suo nomine Domitianū cognominari edixit. Fuit ergo Flauius Domitianus: hoc est de gente flauia. Quin & ipse idem Caluus Nero. Nam cū ipsius Domitiani staturam idem Suetonius explicaret: & eū toto corpore decetem fuisse: ac pulchrum ostendisset subdit: Postea quoque caluitio deformis erat. Et ut parum infra pergit: Caluitio ita offendebat: ut cōtumeliam suā traheret sicui alii ioco uel iurgio obiectaret. At manifeste constat: Neronem illum sextum imperatōrē non fuisse de domo flauia: nec caluum extitisse: sed teste Suetonio sufflauo capillo: ita ut nec mimma in eo caluities annotetur. At uero Neronem eum uocauit Iuuenalis: uel ex similitudine morum: uel per ironiam: cum Nero egregiam præstantemque fortitudinem indicet: & ille teste Suetonio laboris fuisse impatiens: nec pedibus per urbem temere ambulasset. Nam nec Nero sextus ille imperator: sed Domitius nomine proprio dictus fuit: quæ Claudius Neronem uocitauit: postea quæ eum in filium adoptauit. Itaque teste Gellio libro. xiii. notūm atticarum Ex Claudis (quos a sabinis oriundos accapimus) quæ orat egregia atque præstanti fortitudine Nero appellatur est. Sed id sabinus accipisse a græcis uident: qui uincula & firmamenta membrorum dicunt. Vnde nos quoque latine neruos appellamus. Non igitur in Neronem sextum imperatōrē: sed in domitianū Iuuenalis suo tempore regnantē inuexit. Sed ut rem ipsam satyricis uelamētis occultare: & solis eruditis pparare possit: pulcherrimo artificio in fine satyræ: nonnulla de Nerone & illius morte subtexit. Nam cū Montanus de rumbo sententiā coram Domitiano dixisset: suam subinfert poeta noster: Vicit digna uiro sententiā. nouerat ille Luxuriam imperii ueterē. Nec dixit imperatoris: sed imperii. Et superaddēs ueterem a Domitiano ad Neronem rem transfudit. Quod & melius per id quoque declarat: quod deinde subnectit: Noctesque neronis iam medias. Nāque (ut ipse Suetonius refert) Nero epulas a medio die usque ad mediam noctē ptrahebat. Et in uita Domitiani circa libri finē: Cōuiuabat inquit Domitianus frequēter ac large: sed pene raptim certe non ultra solis occasum. Ex quo constat non illū tūc quoque de Domitiano: sed de Nerone fuisse locutū. Sed rursus ut Domitiani cōcilium dissoluere ualeat: & de quo uoluerit intelligere subocculte ostēdat subdit: Surgat & misso pperes exire iubentur. cōsilio. & reliqua: usque dum rem magis occultare intendens: ad Neronē ipm rediisse potuit: quādo ait: Atque utinam his poti⁹ nudis tota illa dedisset Tempora scēuitiæ claras quibus abstulit urbi Illustresque aīas impune & uindice nullo. Quāque & id idem de Domitiano intelligi ualeat: ut ex Suetonio haberi potest. Et (ut quod pmiserat) de mortuis se poti⁹ psecuturum confecisse ostendat: subnectit Neronis mortem dicens: Sed periit postquam cerdonibus esse timēdus Cœperat: hoc ē uilibus psonis: ut idē in satyra Stemmata quid faciunt: At uos troiugenæ uobis ignoscitis: & quæ Turpia cerdoni uolesos brutumque decebant. Idem & in. iii. satyra. Quis tecū scētile porrum Sutor: & elixi ueruecis labra comedit. Accapit enim sutores per quauis psona uili. Nam (ut ostendit Cornelius Tacitus) plæbeios quoque psecutus est: quæ urbis incendiū ab illo iussum affirmassent: quoniam & crudelibus illos afficiebat pœnis: quibus cū sic timendus esse cœperit captata

opportunitate

opportunitate nobiles in euz iurauerunt. Namq; cum a plæbeis ob ludos & ioculationes prius plurimum amaret: timebant nobiles in eum aliqd attentare. Sed in Domitianū pseuerauit plæbis amor & desiderium etiā post illi⁹ peractam mortē dicente Suetonio circa operis sui finē: Occisum domitianū populus indifferēter & miles grauissime tulit: statimq; diuū appellare conatus ē: parat⁹ & uleisci duces. Quāobrem de Domitiano intelligere non potuit Iuue. Et hæc hæctenus de Domitiano. Sed qd iam dicemus de Crispino. Et certe eodem tpe cū Iuuenale fuit & Martiale: in quē tamen ille nomināter & pbrose inuere non formidauit q̄q; & potentissimus cēt in aula Domitiani. Quid enī mordaci⁹ de illo dicere potuit: q̄q; q̄ mōstrū nulla uirtute redēptum A uitis: æger solaq; libidine fortis. Nemo malus sc̄elix minime corruptor & idem Incastus: cum quo nuper uittata iacebat: Sanguine adhuc uiuo terrā subitura sacerdos. & reliqua. Ad quem tamen Martialis (qa ex primoribus erat) benignissime scribit dicens in li. epigrāmatum.

Sic placidum uideas semper crispine tonantem.

Nec te roma minus: q̄ tua memphis amet.

Carmina parrhasia si nostra legentur in aula:

Nāq; solent sacra cæsaris aure frui:

Dicere de nobis: ut lector candidus aude:

Temporibus præstat: non nihil iste tuis.

Nec marso nimium minor est doctōq; catullo:

Hoc satis est. ipsi cætera mando deo.

De illo uero in prima satyra Iuuenalis dicere nō curauit: Cum ps niliacæ plæbis cū uerna canopi Crispinus de quo nos late in dictione creta p terra diximus. Qui & si de illo uera forsitan dixerit Iuue. cōtra leges tamen principis ægerat: q (ut uidimus) hæc de primoribus uiris ac sc̄eminis dici phibuerat. Vnde secreto illuz has satyras scripsisse coniectō: nec nisi amicis qbusdam eo tpe ostendisse: ut Quintiliano: Martiali: Vmbritio: & aliis nōnullis: in qbus se posse cōfidere iudicabat. Ob quam sane eām cum de poetis satyricis Quintilianus ipse in. vii. de institutione oratoria loqueret: nomen Iuuenalis poetæ suppressit: de quo tamen itelligens inquit: Sunt clari hodie: & q olim nominabunt. Ostendisse etiā satyras Martiali: id epigrāma idicare uidetur: quod ad Iuuenalem ille idem Martialis li. xii. scripsit: ubi de primorum factis & dictis curiosuz cū fuisse ostendit: quod sane tale est.

Cum tu forsitan inquietus erras

Clamosa iuuenalis in subura:

Aut collem dominae teris dianæ

Dum per limina te potentiorum

Subdatix toga uentilat: uagumq;

Maior cælius & minor fatigant.

Me multos repetitas post decembres

Accipit mea: rusticumq; fecit:

Auro bilbilis & superba ferro. Et reliqua. Quæ in eodē epigrāmate idem auctor prosequitur. Et i libro se- primo: ad eundem Iuuenalem alio in epigrammate: quod tale est dixit:

De nostro facunde tibi iuuenalis agello

Saturnalicias mittimus ecce nuce:

De Vmbritio uero: q; satyras uiderit dubiū nō uidef. Immo & in nōnullis coadiutorē eum habuisse Iuuenalis ipse ostendit in fine tertiæ satyræ. Vbi post ea ipsa quæ in tota satyra Vmbritius locutus est: hæc quoq; ad Iuuenalem iam ab eo discedens subdit:

Ergo uale nostri memor. & quotiens te

Roma tuo refici properantem reddet aquino:

Me quoq; ad eluinam cererem: uestramq; dianam:

Conuelle a cumis. satyrarum ego (ni pudet illas)

Adiutor gelidos ueniā caligatus in agros. Nec his solū: sed & aliis qbusdam satyras suas ostendisse uerisimile est: qbus nōnullos fallaces: atq; pditores illum habuisse dicunt: q ut a Paride Pantomimo potentissimo in aula Domitiani (in quē Iuue. inuexerat) gratiam captare possent: eos uersus illi ostēdere non sunt ueriti.

Quos in satyra: quæ incipit Et spes & ratio: huiusmodi inscripsit:

Curritur ad uocem iocundam & carmen amicæ.

Thebaidos lætam quæ fecit stadius urbem.

Promisitq; diem. tanta dulcedine captos

Afficit ille animos: tantaq; libidine uulgi

Auditur. sed cum fragit subfellia uersus

Esurit intactam paridi: ni uendat aguem.

Ille & militiæ multis largitur honorem.

Mutatis tantum pedibus numerisque factus.

Cuius sane Lucilii seueritatē & libertatem Iuue. ipse in fine primæ satyræ tetigit cum ait:

Ense uelut stricto quotiens lucilius ardens

Infremuit. rubet auditor: cui frigida mens est

Criminibus. Ob quā sane rem & maledicentiā nimiamque libertatem fuit hoc comædiarum genus romæ lege phibitum: ne potētiores urbis aliquādo offendi cōtingeret: quibus tacita sudant præcordia culpa. Quare dicebat idem poeta: Vnde illa priorum scribendi quæcūque aīo flagrante liberet Simplicitas? cuius non aūdeo dicere nomen. s. libertatis: quæ adeo a suæ ætatis tyrāno suppressa fuerat: ut ne illius quidē nomē proferre liceret. Nā teste Suetonio Domitianus: sub cuius imperio Iuue. florere ac scribere contigit: scripta famosa uulgoque edita: quibus primores uiri ac scemina notabant: aboleuit non sine auctōrū ignominia. Quā ob cām testatur ipse Iuue. nolle se uiuos reprehendere: cum statim adesset accusator: qui nulla alia in re euz criminari curaret: quæ uerum dixerit. Sed (ut ait) Experiar quod concedatur in illos. Quorum flaminia tegit cinis: atque latina. Quæ. s. uia erant romæ: in quibus mortuorum cineres in sepulchris cum suis titulis plurimū locabantur. Sed (ut mihi certissimum liquet) uisus fuit lepidissimus poeta præoccupatiōe: qua quod tacere pmittit: pulcherrimo pandit artificio. Nam (ut cætera facilius ostendamus) constat. eum temporibus fuisse Domitiani principis: quem sub nomine Neronis manifestissime ille nōnunquam acriter insecutus est: ut in satyra Crispini. Contra quem & Domitianum de luxuria & ingluuie aperte inuehit: licet sub cognomine Neronis principem exprimat: quādo ait: Cū iam semianimē laceraret flauius orbem Vltimus & caluo seruiret roma neroni. De Domitiano locutus est: quem constat ex domo flauia & caluuz fuisse. Et (ut longos pcesus omittamus) hæc pauca: quæ infert Suetonius in uita Vespassiani id cōprobēt. Ait enim: Rebellionē trium principum: & cæde incertū diu: & quasi uagum imperiū suscepit: firmavitque tandem gens flauia obscura illa quædam ac sine ullis maiorum imaginibus: tamen reipublica nequaquam pœnitenda: licet constet Domitianū cupiditatis ac seuitiæ merito pœnas fuisse. Ex quo de Domitiano loquens Martialis li. epigramatū. ix. inquit

Cum janus hyemes domitianus autūnos:

Augustus annis commodabit ætates:

Manebit altum flauia gentis decus.

Nam teste Suetonio mēsem octobris de suo nomine Domitianuz cognominari edixit. Fuit ergo Flauus Domitianus: hoc est de gente flauia. Quin & ipse idem Caluus Nero. Nam cū ipsius Domitiani staturam idem Suetonius explicaret: & cū toto corpore decetem fuisse: ac pulchrum ostendisset subdit: Postea quoque caluitio deformis erat. Et ut parum infra pergit: Caluitio ita offendebat: ut cōtumeliam suā traheret sicui alii ioco uel iurgio obiectare. At manifeste constat: Neronē illum sextum imperatōrē non fuisse de domo flauia: nec caluum extitisse: sed teste Suetonio sufflauo capillo: ita ut nec minima in eo caluities annotetur. At uero Neronem eum uocauit Iuuenalis: uel ex similitudine morum: uel per ironiam: cum Nero egregiam præstātemque fortitudinem indicet: & ille teste Suetonio laboris fuisset impatiens: nec pedibus per urbem temere ambulasset. Nam nec Nero sextus ille imperator: sed Domitius nomine proprio dictus fuit: quē Claudius Neronem uocitauit: postea quē eum in filium adoptauit. Itaque teste Gellio libro. xiii. noctūm atticarum Ex Claudius (quos a fabinis oriundos accepimus) quæ orat egregia atque præstanti fortitudine Nero appellatus est. Sed id fabini accepisse a grecis uident: qui uincula & firmamenta membrorum dicunt. Vnde nos quoque latine neruos appellamus. Non igitur in Neronem sextum imperatōrē: sed in domitianū Iuuenalis suo tempore regnantē inuexit. Sed ut rem ipsam satyricis uelamētis occultare: & solis eruditus pparare posset: pulcherrimo artificio in fine satyræ: nōnulla de Nerone & illius morte subtexit. Nam cū Montanus de rubo sententiā coram Domitiano dixisset: suaz subinfert poeta noster: Vicit digna uiro sententiā. nouerat ille Luxuriam imperii ueterē. Nec dixit iperitoris: sed imperii. Et superaddēs ueterem a Domitiano ad Neronem roma transfuit. Quod & melius per id quoque declarat: quod deinde subnectit: Noctesque neronis iam medias. Nāque (ut ipse Suetonius refert) Nero epulas a medio die usque ad mediam noctē ptrahebat. Et in uita Domitiani circa libri finē: Cōuiuabat inquit Domitianus frequēter ac large: sed pene raptim certe nō ultra solis occasum. Ex quo constat non illū tūc quoque de Domitiano: sed de Nerone fuisse locutū. Sed rursus ut Domitiani cōcilium dissoluere ualeat: & de quo uoluerit intelligere subocculte ostēdat subdit: Surgit & missio pceres exire iubentur. cōsilio. & reliqua: usque dum rem magis occultare intendens: ad Neronē ipm rediisse potuit: quādo ait: Atque utinam his potius nudis tota illa dedisset Tempora seuitiæ claras quibus abstulit urbi illustresque aias impune & uindice nullo. Quæque & id idem de Domitiano intelligi ualeat: ut ex Suetonio haberi potest. Et (ut quod pmiserat) de mortuis se potius psecuturum confecisse ostendat: subnectit Neronis mortem dicens: Sed perit postquam cerdonibus esse timēdus Cœperat: hoc ē uilibus psonis: ut idē in satyra Stemmata quid faciunt: At uos troiugenæ uobis ignoscitis: & quæ Turpia cerdoni uolesos brutumque decebant. Idem & in. iii. satyra. Quis tecū lectile porrum Sutor: & elixi ueruecis labra comedit. Accipit enim sutores per quauis psona uili. Nam (ut ostendit Cornelius Tacitus) plæbeios quosque psecutus est: quæ urbis incendiū ab illo iussum affirmasset: quæ & crudelibus illos afficiebat pœnis: quibus cū sic timendus esse cœperat: caperat: opportunitate

opportunitate nobiles in euz iurauerunt. Namq; cum a plæbis ob ludos & ioculationes prius plurimum amaret: timebant nobiles in eum aliqd attentare. Sed in Domitianū pseueravit plæbis amor & desiderium etiā post illi⁹ peractam mortē dicente Suetonio circa operis sui finē: Occisum domitianū populus indifferēter & miles grauissime tulit: statimq; diuū appellare conatus ē: parat⁹ & ulcisci duces. Quāobrem de Domitiano intelligere non potuit Iuue. Et hæc hæctenus de Domitiano. Sed qd iam dicemus de Crispino. Et certe eodem tpe cū Iuuenale fuit & Martiale: in quē tamen ille nomināter & pbrose inuere non formidauit q̄q; & potentissimus cēt in aula Domitiani. Quid enī mordaci⁹ de illo dicere potuit: q̄ q; mōstrū nulla uirtute redēptum A uitis: æger folaq; libidine fortis. Nemo malus sc̄elix minime corruptor & idem Incastus: cum quo nuper uittata iacebat: Sanguine adhuc uiuo terrā subitura sacerdos. & reliqua. Ad quem tamen Martialis (qa ex primoribus erat) benignissime scribit dicens in li. epigramatum.

Sic placidum uideas semper crispine tonantem.

Nec te roma minus: q̄ tua memphis amet.

Carmina parrhasia si nostra legentur in aula:

Nāq; solent sacra cæsaris aure frui:

Dicere de nobis: ut lector candidus aude:

Temporibus præstat: non nihil ille tuis.

Nec marso nimium minor est doctosq; catullo:

Hoc satis est. ipsi cætera mando deo.

De illo uero in prima satyra Iuuenalis dicere nō curauit: Cum ps niliacæ plæbis cū uerna canopi Crispinus de quo nos late in dictione creta p terra diximus. Qui & si de illo uera forsitan dixerit Iuue. cōtra leges tamen principis ægerat: q (ut uidimus) hæc de primoribus uiris ac sc̄eminis dici phibuerat. Vnde secreto illuz has satyras scripsisse coniector: nec nisi amicis qbusdam eo tpe ostendisse: ut Quintiliano: Martiali: Vmbritio: & aliis nōnullis: in qbus se posse cōfidere iudicabat. Ob quam sane cām cum de poetis satyricis Quintilianus ipse in. vii. de institutione oratoria loqueret: nomen Iuuenalis poetæ suppressit: de quo tamen itelligens inquit: Sunt elari hodie: & q olim nominabunt. Ostendisse etiā satyras Martiali: id epigramā idicare uidetur: quod ad Iuuenalem ille idem Martialis li. xii. scripsit: ubi de primorum factis & dictis curiosuz cū fuisse ostendit: quod sane tale est.

Cum tu forsitan inquietus erras

Clamofa iuuenalis in subura:

Aut collem dominae teris dianæ

Dum per limina te potentiorum

Subdatrix toga uentilat: uagumq;

Maior cælius & minor fatigant.

Me multos repetitas post decembres

Accapit mea: rusticumq; fecit:

Auro bilbilis & superba ferro. Et reliqua. Quæ in eodē epigramate idem auctor prosequitur. Et i libro septimo: ad eundem Iuuenalem alio in epigrammate: quod tale est dixit:

De nostro facunde tibi iuuenalis agello

Saturnalicias mittimus ecce nuces:

De Vmbritio uero: q; satyras uiderit dubiū nō uideat. Immo & in nōnullis coadiutorē eum habuisse Iuuenalis ipse ostendit in fine tertiæ satyræ. Vbi post ea ipsa quæ in tota satyra Vmbritius locutus est: hæc quoq; ad Iuuenalem iam ab eo discedens subdit:

Ergo uale nostri memor. & quotiens te

Roma tuo refici properantem reddet aquino:

Me quoq; ad eluinam cererem: uestramq; dianam:

Conuelle a cumis. satyrarum ego (ni pudet illas)

Adiutor gelidos ueniā caligatus in agros. Nec his solū: sed & aliis qbusdam satyras suas ostendisse uerisimile est: qbus nōnullos fallaces: atq; pditores illum habuisse dicunt: q ut a Paride Pantomimo potentissimo in aula Domitiani (in quē Iuue. inuexerat) gratiam captare possent: eos uersus illi ostendere non sunt ueriti.

Quos in satyra: quæ incipit Et spes & ratio: huiusmodi inscripsit:

Curritur ad uocem iocundam & carmen amicæ.

Thebaidos lætam quem fecit stadius urbem.

Promisitq; diem. tanta dulcedine captos

Afficit ille animos: tantaq; libidine uulgi

Auditur. sed cum fragit subfellia uersus:

Esurit intactam paridi: ni uendat agauen.

Ille & militia multis largitur honorem.

Semestri uatum digitos circūligat auro.
Quod non dant pcceres: dabit iltrio. tu camerinos.
Et bareas: tu nobilium magna atria curas.
Præfectos pelopea facit philomena tribunos.
Haud tamen inuideas uati: quem pulpita pascunt.

Quos uersus cum legisset Paris dolore intrinsecus concepto: curauit Iuuenalem sub nomine dignitatis ab urbe depellere. Et nihil de satyra se legisse ostendens: præfecturâ illi militû in ægyptû a Domitiano dari curauit. Qua saine adepta: & corruptâ militarem oëm disciplinâ conspiciens: se cōtinere non ualuit: quin in castrensibus ante discessum e roma (ut nōnulli ferūt) puam satyrâ inscriberet quæ incipit: Quis numerare queat scelicis premia galle Militiæ. In ægyptum deinde p̄gens: aliam de superstitionibus ægyptiorû ibidē scripsisse constat: quæ incipit: Quis nescit uolusi bithynice. Sed statim artificio Paridis a dignitate deiecit: rem ipsâz dinoscens: ac decaptum se t̄dens: molestiis deuietus interit. Post quem paucis admodum diebus Paridem romæ decessisse dicunt: Cui epitaphium hoc Martialis inscripsit.

Quisq; flamineam teris uiator:
Noli nobile præterire marmor:
Verbis delitiæ: saleq; nili:

Ars & gratia: risus & uoluptas:
Romani decus ac honor theatri:
Atq; omnes ueneres cupidinesq;

Hoc sunt cōdita quo paris sepulchro. Quis ergo non uideat Iuuenalem homines suo tempore uiuentes ex industria inuallisse? & nec potētioribus pepercisse. Quin & ex minoribus sigs diligēter inspicere uelit: nemi nem insequi aut aliū quēuis mō aliquo nominare: in quē & Martialis ipse nō scripserit: uel de illo uel aliquo in loco meminerit. Nā summouet Iuuenalis ad scribēdum satyrā: Quod me uia tuscū Figat aprum: nuda teneat uenabula māma. ad quam Martialis li. iiii. Dum nō uis leporē: dū nō uis carpere mullos: Et plusq; patri me uia parcis apro. Et reliqua. Non pōt etiā tam patiens eē Iuuenalis nō tam ferreus: ut ab scribēdo satyrā teneat se: Causidici noua cū ueniat lectica mathonis Plena ip̄o: hoc est uel nouiter facta: q̄a ex turpi ter uitio iam tū ad causidicandū se contulerat: uel admirabilis & egregia. ut Virgilius i bucolico: Pollio & ipse facit noua carmina. i. eximia & admiranda. Ad quē & Martialis in. x. epigrāmatum li. sic inq̄t: Oia uis belle matho dicere dic aliquādo Et bene: dic neutrū: dic aliquādo male. Et li. xi. ad eundem ait: Parua rogas magnos: sed nō dant hæc quoq; magni: Vt pudeat leuius tu matho magna roga. Quid q̄ nomē delatoris seu accusatoris cuiusdam magni amici ipse Iuuenalis subicit: & illū ex nominib; eorum quos etiā accusauit cognoscēdum ostendit hominib; eius t̄pis. Et ut qdam ferunt fuit Heliodoros Domitiani libertus: q̄ cum cito rapturus eēt q̄quid supererat de nobilitate iam ab aliis uorata libertis timebat a Massa: & munere palpabatur a Caro similiter uiro nobili: ad quem iam p̄scriptū Martialis scribēs ait: Care parectonia latias non rite p̄ urbes Nobilis: & centū dux memorande uiris. Et reliqua plura: quib; ostendit eū iam exulem esse: & bona p̄didisse. Nam ait Plinius circa finē libri. xxxv. Iam non ē enumerare libertos ex sanguine q̄ritū: & p̄scriptionum licētia iam ditatos: ut late uidimus in dictiōe creta. Quid q̄ a nōnullis ob timorē uxor illi sum mittebat. Et ne uero nomē oppressorū ignominiam Iuue. exprimat: fictis nominib; ioculatorū quorūdam seu derisorū id triumphis rem illā ipse p̄dit cū ait: Et a trepido timele summissa latino. Sed de uero Latino & uera Timele ait Martialis ad Domitianū in quodam epigrāmate: Consueuere iocos uestri quoq; ferre triumpho Materiam dictis nec pudet eē ducē: Quam timelem spectas derisorēq; latinū: Illa fronte p̄cor carmina nostra legas. Quin & eadem figura usus ē in satyra Stēmata qd faciunt: cum dixit: Morte sic quisq; exhorruit: q̄s ita mortem ut sit uxoris zelotypus: & sic similis stupido latino. hoc ē uiro ita mortē timenti ut uxorem quā summe amare contigerat: p̄ euadenda morte Heliodoro: aut cuius alii summittere nō curaret q̄si dicat poti; mortem eligere debes: q̄ rem adeo turpē p̄petrare. Sed nec id quoq; sibi p̄fuit. Nec p̄fuit Posthumū uirū alium pessimū totiens sub cista locare: ut eo inscio uxorem Timele audire uideret. Quin tandem ab illo uel quouis alio ob suas diuitias accusatus & p̄script; fuerit: dicte eodez Iuuenale ad Posthumū in satyra Credo pudiciam: Quem toties textit perituri cista latini. hoc ē q̄a nec illi sua cista p̄fuit. At ad Posthumū ait Martialis in principio epigrāmatum. iiii. Occurris quocūq; loco mihi posthume clamas Protin; & prima ē uox tua: dic qd agis? Hoc si me decies una cōueneris hora Dicis habes puto nil posthu tunc quid agas. Verū & ipsa eadem qua diximus figura: iterum Iuue. in eadem prima satyra usus ē: qd de Galla loquit Nā cum se prius submoueri dixerit: ab his q̄ testamenta merent; nocib;: & ab his quos in cælu; cuehit optima summi Nūc uia p̄cessus uetula uesica beata. i. illius aulicæ Neronis libertæ de qua uidimus in dictiōe patiens: quæ ob id quoq; initia dedit Othoni p̄gredi ad imperiū: ut ibidē late declarauimus. Ira deinde excā deficit in quēdam pupilli spoliatorem: cui; nomen & p̄p̄iam historiaz ob deperditā antiqua uolumina nōdum cōperire ualui. Et frui illum iratis diis p̄ comparationē Marii ostendit: eo q̄ sola infamia notat; fuerat & sic dānatus inani iudicio: Quid eū saluis infamia nūmis? Nāq; ueluti Marius t̄pe Syllæ deductus anteq;

ab Hiemfale numidarum rege (ut tetigimus in dictione minturnæ) auxilia in patriam colligere posset: uo-
 luptatibus frena laxauit. & ab octaua diei hora: cōtra romanā consuetudinē: iuxta numidarum ritum, p libi-
 to bibebat & epulabatur: atq; ita quoq; iratis diis fruebat: ut apud Senecam in Hercule furente: q a Iunone
 coact⁹ ad domitāda p orbem monstra: ex quibus semper gloriā reportabat: ut illa inquit: Itaq; nostra fruiē.
 In laudes suas mea uertit odia: dū nimis fæua impero. Sic spoliator ille ac pstrator pupilli notatus saluis in-
 famia nūmis diis iratis ob eam notam fruebat: q a pecuniis saluis in uoluptates p libito laxabat: & p urbem
 gradens feruorum gregib⁹ populū comprimebat. Et alia cū narrauerit: quæ in diuersis dictionib⁹ explica-
 uimus ad illum deinde conuertit: q densissima lectica: uel ex lignoru; strue & compagine: uel feruorū mul-
 titudine uxorem pregnātem: uel lāguidam circūducebat: ac quadrantes centū p illius impensis medicatim
 postulabat. Est enim quadrans quarta pars assis idest romanæ libræ: ut uidebimus in dictione talentū. Et ad
 illum similiter q ostendens uacuam & clausam p coniuge sellaz: Galla mea ē inquit. Et sic priori figura uti-
 tur: ut nomine uilis mulieris illos quoscūq; repræhendere possit: q similia cū uxoribus ppetrabant. De Gal-
 la uero & Martialis ipse meminit in. ix. epigramatum li. cū ait: Funera post septem nupsit tibi galla uirorum
 Picentine sequi uult galla uiros. Et in eodem li. de eadem: Auriolis futui cum possit galla duobus: Et
 plusq; futui: si totidem addideris. Aureolos a te cur accipit æschyle denos? Et reliqua: quæ psequit. Sed ne
 nimium digrediar: libet ad hui⁹ primæ satyræ introductionem redire. Cui⁹ sensus præ cæteris difficillim⁹
 esse uidet: & mētem lepidissimi poetæ indicare curabo: ac nonnulla illius uariis in locis obscurissima cōtin-
 gam: quæ in aliis horū cōmentariorū libris non tetigimus: quæ p posse explanare curabo. Incedit igit hæc
 uia in ipsa prima satyra Iuue. primo se aliqd debere scribere ostendit: & cum hucusq; nil scripserit: dignum
 esse repræhensioē. Qui tæcti uere sit disciplina ignorās: necessum tamē est ea optime nouisse: quæ a maxio
 minimoq; poeta feruntur: cū ea quoq; & semper audiuerit: & nec aliis aliud scribere tētauerit: qre repræhen-
 dendus uenit: quod semper auditor fuerit: & nunq; scriptor. Quāobrem iam aliqd scribere intendēs: ostē-
 dit secūdo se ex multis concitū malle satyrā q; aliud poema describere: & illo decurrere campo: p quē ma-
 gnus equos aruncæ flexit alūnus. i. Lucilius: q fuit ex arunca: & primus apud latinos satyrā scripsit. Et cū cō-
 citantia rettulit: pbat tertio ea magis uenustina digna lucerna: hoc est studiis & laboribus ac uigiliis Hora-
 tii: q; alia poemata: quæ ab aliis passim scribunt: & maxime cum suæ uxoris marit⁹ sit leno: & solus accipiat
 moechi bona: nec sit accipiendi ius ullum uxori: & alia quæ elegantissime psequit adeo turpia. Quod si na-
 tura negat: facit indignatio uersum. Quarto ostendit quanam esse debeat aut possit satyræ suæ materia.
 Quinto materiā ipsam satyræ copiosiore suo tpe esse ostendit: q; retroactō fuerit tpe. Quod cū multis ex-
 emplis monstraerit: ostendit subsequēter nil futurū esse. Quod nostris moribus addat Posteritas: & quod
 omne uitium ad summū uenit: nec amplius ascendere ualeat: & quod eadez facient cupientq; minores. Se-
 xto modū ostendit quem in sua satyra conscribenda obseruare poterit etiā si aliquis dicat: Hic forsitan un-
 de ingeniū par materiæ ē. Sed hoc ueluti dissolutum reliquit: q a facit indignatio uersum Qualēcūq; potest
 Et si quis iterum dicat: Vnde illa priorum poetarum satyricorū scribendi quodcūq; animo flagrāte liberet
 Simplicitas? Respondet idem illam non esse: sed dimissurum se uiuentes & potētes: ac experiri uelle: Quid
 concedat in illos: Quorum flamma tegit cinis atq; latina. Et præoccupatione usus in uiuentes ac urbis pri-
 mores inuehit: ut ostendimus. Dicit ergo interrogatiue primū contra seipm inuehēs: Semper ego auditor
 tantum. hoc ē ne ego unq; cessabo audire? Nunq; ne reponā. hoc est nunq; ne aliqd scribam? uel ea quæ au-
 diui uel alia? Vexatus totiens rauci rheseide codri. Sane in uerbo repono uim græcāz obseruauit: ut Home-
 rus: ἐπι γόν κροσι δῆκα idest posui: hoc est scripsi. Nam sic quoq; apud poetas græcos id uerbu; significat.
 Quod & nostri poetæ similiter obseruauerunt. Persius i prima satyra: Ecce modo heroas sensus afferre uide-
 mus: Nugari solitos græce nec ponere lucum Artifices. i. scribere Simili modo repono. ut Martialis ad Iu-
 uenalem libro. xii. epigramatum: Et totum mihi nūc repono qquid tardos euigilaueram p ānos. Repono
 dixit p scribo. Horatius in poetria: Aut famam sequere: aut sibi cōuenientia finge Scriptor honoratū si for-
 te reponis achillem. i. scribis. Nec id solum designare depræhendimus. ut Virgilius in li. georgicorum. iii.
 Non illis epulæ nocuere repostæ. i. delicatæ seu seruata: ut exponit Seruius. Et primo æneidos: Manet alta
 mente repostum. i. infixum & collocatum iudicium Paridis. Et in. iiii. Stratifq; reponūt. i. collocant. Et i eo-
 dem libro: Arifq; reponimus ignem. i. iterum ponimus. At uero impono idem est quod decipio: ut quis se
 deo putet posse imponere. i. deum decipere. Et subdit postea nosser: Totiens uexatus. i. totiens audiēdo re-
 percussus. de quo uerbo Gellius & Macrobius plura dixerunt. Theseide. i. fabula de Theseo recitata: quæ in
 dictione Theseus explicabimus. Rauci codri. i. poetæ illius: qui ob assiduam recitationē raucus effect⁹ erat.
 Ouidius circa finem libri quarti metamorphoseon: Raucaq; garrulitas studiūq; immane loquēdi. Erat autē
 Codrus poeta pauperculus: quem pulpita pascebant. Iuue. in. iii. satyra.
 Lectus erat codro procula minor urceoli sex
 Ornamentum abaci. necnon & paruulus infra
 Cantarus: & recubans sub eodem marmore chiron:
 Iamq; uetus græcos seruabat cista libellos.

Et diuina opici rodebant carmina mures.
Et Martialis libro epigramatum quarto:
Plus credat nemo q̄ tota codrus in urbe
Cum sit tam pauper: quomodo cæcus habet.
Et sublegetur Iuuenalis dicens:

Impune ergo mihi recitauerit ille togatas. hoc ē sine aliquo effectu recitauerit mihi ille togatas? ut nec ali-
qd̄ hausisse uidear: cū non similiter ego aliqd̄ scribā. Nam impune quoq; commune est uocabulū: nec tan-
tum ad hoc quod est sine pœna: quātum ad omnem effectum referri consueuerat: ut est illud Apulegii: Im-
pune capitolium ascendi cum nemo esset: q̄ sententiam diceret. Et est togata comœdiæ genus: qua solum ro-
manorum uilia & communia narrabant. In quib; teste Quintiliano Afrani; excelluit: q̄ (ut ait) utinam non
inquinaſſet argumenta puerorū fœdis amorib; mores suos fassus. Nec hoc loco ait Iuuenalis mihi: ut ex cō-
memoratione personæ propriæ rem faciat gratiorem: quæ plurib; competere poterat. ut Virgili; libro ge-
orgicorum primo: Non illa quisq; me nocte per altum Ire aut a terra moneat conuellere funem. Sed ad se-
ipm̄ specialiter tale quid refert poeta: ut ostendimus. Et subdit Hic elegos. de quib; uidimus in dictione ele-
gia. Impune diem consumpserit ingens Telephus. hoc est sine aliquo effectu: ut scilicet ego nihil didicerim
& propter hoc nihil scribere debeam. Ille alius recitauerit mihi grande poema de Telepho: in cui; recitatio-
ne diem consumpserit. de quo in dictiōe Telephus ostendem;. Quid quod nec minus ingentia recitant de
Oreste poemata: & nihil ego scribere audeam. Et tamen resert de illo plura cū Script; & in tergo nec dū
finitus orestes. Nam ut uidimus in dictione Orestes: præbebat ille materiam omnib; scribere aliquid uolen-
tibus. Ideo ait Virgili; in.iiii. aneidos: Aut Agamemnoni; scænis agitatatus orestes. Et dixit tergo: hoc est ex-
teriori parte membrana. Nam consueuerūt ut plurimum antiqui poemata aut orationes: quas aliis recita-
re uolebant: in rotulis deferre. ut idem Iuuenalis: Duo cæsaris anticatonēs. & hoc q̄a facile & sine temporis
interruptiōe illos explicabant & replicabant. Vnde & uolumina dicta puto. Tergū autem erat pars exterior
ipsi; membrana: ut Virgili; in.iii. georgicorū: Vndaq; iam tergo ferratos sustinet orbes. In qua & Orestes
etiam scriptus erat: cum ab interiori capi non potuisset. Sed in ipsa exteriori etiam descriptus nondum fini-
tus erat. Accipit & nōnunq; tergum pro toto animalis corio: ut Virgili; in primo aneidos: Taurino q̄: tum
posset circūdare tergo. Et in primo georgicorū pro ultima rei alicui; parte idem poeta expressit cum dixit:
Striuāq; quæ currus a tergo torqueat imos. Cum ergo tanta audiuerim: & tanto tempore: q̄ uerisimile sit
me ea optime accepisse & nosse: ita ut nulli magis sit sua nota domus: q̄ hæc ipsa mihi. & nihil ego scribo:
uenio merito reprehendendus. ideo ait: Nota magis nulli domus est sua q̄ mihi lucus Martis. & reliqua.
Sane hūc locum omnes quos legi ineptissime exponūt: dicentes ipsum Iuuenalem profiteri se utraq; phi-
losophiam naturalem scilicet & moralem: tartari; & occultarum rerum noticiam dilucide adeptū fuisse
Cum Vulcani antrum & uentorum qualitates ac pœnarū apud tartareos differentias se scire proponat. Et
sic quod ille ad fabulas: hi ad altam perſcrutationem & sapientiam referunt. Quod utiq; ineptissimum est:
& contra intentionem ei;: ac satyricum morem: manifestissime comprobat. Neq; enī poetas quosdā alios
de ineptia & arrogantia occulte damnās: in hac eadem uitia ipse incidisset. Nec se sane sapientem: sed potū;
ignorantem declarare intendit cum dicat: Si natura negat: facit indignatio uersum. Qualemq; potest.
Similiter Persi;: Nec fonte labra prolui caballino. Nec in bicipiti somniasse parnaſo Memini meruit sic re-
pente poeta & doctus & indoct; scribat: & ea solum quæ iam iā mihi ita innotescunt: ut nulli alii nota sit ma-
gis domus sua. Cur & non ego etiam (tametsi indoctus sim) aliquid: quāuis perituum scribā? magis q̄ sem-
per audire debeam? Quod uero illa quæ quotidie poetæ illi proclamant sibi nota esse debeant: hæc cōpro-
bat ratione: quæ omnem abiicit arrogantiam Platani Frontonis: hoc est quæ in domib; sunt Frontonis. nec
non & eiusdem domus columnæ crebra recitatione confracta: eius nomini omnia referunt & reclamāt: qn̄
& marmorea sedilia mea assidua sessione conuulsa: id idem retūdunt. Ac ipsa eadem: quæ illi dicunt se scire
designant. Cur & non ego q̄ semper auditor fui: ista etiam optime pernoscere debeam? Rursus & quod iter
poetas indoctos: & non inter doctos: cōnumerari habeat: duabus rationib; explicat. Prima q̄a manum feru-
læ subduximus: hoc est ueræ disciplinæ subtraxit. Nam sic poetæ frequenter pro disciplina ferulam assump-
ſere ut ostendimus. Secūda est causa quia consilium ipse dedit Syllæ: priuatus ut altum dormiret. De quo
Cæsar teste Suetonio nesciuisse illum litteras dixit: q̄a dictaturam deposuit. Sed q̄a id multo fortius de illo
intelligi debuit: qui ei ignauum hoc consilium præstitit: ut aliquid prouerbium ferre uidebat. quare si Iu-
uenalis eiusmodi illi consilium dedit: longe magis & inter indoctos uidebatur cōnumerandus: q̄ ipse Sylla
indoct; dici debuit. Cū ergo ea solū quæ optie cognoscere potuit: a summo minimoq; poeta scribant: stul-
tū uideſ ob id se ab scribēdo cōtinere: quia periturū quod scriberet esset op;: cū nullū eo tpe scriberet opus
quod nō utiq; periturū eēt. Ait ergo sic poeta lepidissim;: Nota magis nulli dom; est sua: q̄ mihi luc; Mar-
tis: hoc est Marti roma; consecratus. q̄a teste Iuliano in ultimo suorum epitomatum libro in illo Rhea numi-
toris filia duos pueros (incertum stupro an Marte conceptos) enixa est. Cū ergo luc; ipse quotidie a poetis
agigaretur: & illorum ipse poeta noster semper auditor fuerit: consequens erat (ut probabit) id quoq; pfecte

fibi innotescere. Quin & Aeoliis uicinum rupibus antrum Vulcani: scilicet & ei notum. Nam ab aetna monte per subterraneos specus usque in hieram insulam antrum esse perhibetur: quod Vulcano sacrum dicitur.

Virgilius in. viii. aeneidos:

Insula sicani iuxta latus aoliamque

Erigitur liparem: fumantibus ardua saxis:

Quam subter specus: & cyclosum exesa caminis

Antra aetnea tonant: ualidisque incudibus ictus.

Ideo ait antrum illud uicinum rupibus aolii: quia est ab aetna in hieram insulam iuxta latus sicani & iuxta liparem atque strongylem: ubi regnum fuit Aeoli: ut late uidimus in dictione aolia: & in aliis dictionibus. Nulli ergo est ita nota domus sua: ut mihi antrum Vulcani: hoc est omnes fabulae: quae de antro Vulcani ab hisce poetis recitantur. Quicquid agunt uenti: hoc est uel ab Aeolo compressi: uel ad aliquid exequendum iussi. ut hi: scilicet poetae fabulantur: mihi cognitum est: Quas torqueat umbras aacus: qui Iouis fuit filius ex Aegina. & apud inferos cum Rhadamanto & Minoe constitutus iudex dicitur: ut in sua dictione uidimus. Vnde alius furtiue deuehat aurum Pelliculae: hoc est omnes Iasonis fabulae: quae illum pelliculam auream ex colchide deduxisse loquuntur mihi probe innotescunt. Quin & quantas iaculetur monychus ornos: ut in ea dictione uidimus. Sed quod haec omnia ipse scire desciderat: per rationem a minori sumptam comprobatur. Nam sic haec ipsa Frontonis Platani conuulsaque marmora clamant semper: & proloquuntur. Et assiduo ruptae lectore columna: ut Virgilius in quarto georgicorum: Et cantu querulae rumpunt arbuscula cicadae. Quid ego obtusior ne sum marmoribus? Et platani? quasi dicat: & si talia haec ipsa sciunt: multo magis & ego rationis capax: & simili modo semper auditor eadem scire debeo. Nec intelligere uoluit Iuuenalis: ut omnes exponere consueuerunt: Frontonem illum eundem fuisse poetam: qui in propria & tam egregia domo eius modi poemata recitasset: cum in sequentibus ostendat sui temporis poetas pauperrimos esse: nec similes habere domos: in quibus sunt porticus columnae & platani. Sed (ut idem ostendit in satyra quae incipit Et spes & ratio) Romani diuites cum iam nihil prorsus poetis conferrent: aedes tamen commodare solebant: ut in illis saltem recitare poemata possent: ut in ea satyra ad Telefinum pauperem & egregium poetam inquit:

Didicit iam diues auarus:

Tantum admirari tantum laudare disertos:

Vt pueri iunonis auem. & subdit: At si dulcedine famae

Succensus recites: maculosus commodat aedes: Ac longe ferrata domus seruire iubet. In qua sollicitas imitatur ianua portas. Et reliqua: quae profequitur. Vnde simili modo nobilis hic Fronto poetis egregias domos pro poematum recitatione praestabat. Ad quem Martialis in epigramatibus scribit dicens: Vota tui breuiter si uis cognoscere marci: Clarum militiae fronto togaeque decus. Cum ergo non alia poemata a docto uel indocto poeta scribantur: quae rettulimus: & in his omnes diuersentur. Nam (ut inquit) Expectes eadem a summo minimoque poeta: quid amplius restat: nisi quod & ego aliquid scribere debeam? quod indoctus sum & ignorans. Quod ex hoc comprobatur dicens: Et nos ergo manus ferulae subduximus: hoc est quonam pacto doctus esse ualeo: qui manum a ferula: hoc est disciplina subtraxi. & potius praefatas nugas & fabulas audire uolumus: quam sub ferula persistere. Nam translationem duxit ab eo: qui cum manum ferulae praebet: se disciplinae subiectum ostendit. Est enim ferula flagelli genus quo puerorum manus uapulare consueuerunt. Horatius in sermonibus: Nam ut ferula caedat meritum maiora subire. Sed hic pro disciplina accipit: ut similitudine obseruauit: ac intellexit noster Carolus arretinus cum ait ad Cyriacum: Ignorant docti causas: queruntque frequenter: Vnde tibi eloquium copia tanta tibi est?

Nec certe immerito: cum nil didicisse magistro.

Dicas & ferulae surripuisse manum. Probat & alia ratione Iuuenalis se inter indoctos connumeratum esse cum ait. Et nos consilium dedimus syllae priuatus ut altum Dormiret: hoc est ut absque grauibus dictaturae curis quiesceret. Virgilius in. iii. georgicorum: Nec somnos abrumpit cura quietos. At quia ob hoc quod dictaturae renuntiauit: dictus fuit nescisse litteras: multo magis ego qui id quoque illi consilium dedi nescire litteras dici mereor. Et haec dicta quidem sufficiant pro explanatione difficillimi loci: & introductione ad primam satyram nobilis poetae Iuuenalis. Caetera uero quae difficilia uidentur diuersis in dictionibus horum commentariorum pro nostra facultate explanare conabimur. Nec id sane formido quod nonnulli uaticinari uidentur futuros quosdam: qui commentariola quaedam ex his nostris commentariis diuersos in poetas sine honore nostro traducere: ac quae nostra sunt sibi arrogare non uerebuntur. Ego enim quosque similes parui pendendo. suo enim illi mendacio & furto detecti erubescant: modo amicis pro mea uirili satisfaciam. haec haec tenus. Verum & nonnulla in hac satyra restant: ac in aliis quibusdam deinceps satyris: quae ex amissorum librorum defectu nunquam plene intelligere ualui: ut quis ille fuerit de quo supra meminimus: qui pupillum expoliuit: & profuit. Quis ille qui bona dedit praesepibus: & caret omni maiorum censu: dum peruolat axe citato flamineam. Ac ille qui se lautum ac beatum exiguis tabulis: & gemma fecerat uda: licet quidam

fuisse Mathonem putent: quod mihi non constat. Quis etiam ille qui dedit tribus patris aconita. Et licet hæc nonnullis forsitan parua esse uideantur: nobis tamen sic iucunditatem & lepiditatem (ut decet) poetæ captare cupimus: necessaria prorsus apparent. Sed quod non ualeamus: prætermittere libet. Et ad aliqua in secunda satyra transeamus: quæ obscure a poeta tractari uidentur. Mittamus quædam socraticos cinædos: quos in dictione cinædus explicauimus. Quin & illos quibus podice leui Cædunt tumida medico ridete mariscæ id est tumores illi difficiles: qui ex confricatione podicis puerorū oriri dicuntur: & a medico scilicet ridente ob id quia turpem causam recognouit inciduntur in podice leui: id est sine pilis: ut ætatem monstret: Virgilius in Sileno de filia Proeti:

Quamnis collo tumuisset aratrum:

Et saepe in leui quæfisset cornua fronte: id est absq; pilis.

Martialis in ultimo epigrammatum:

Sit nobis ætate puer non pumice leuis:

Propter quem placeat nulla puella mihi.

Sed uerius & magis ingenue Peribonius: qui uultu morbum incessuque fatetur. De quo Martialis ait:

Quid quod ad sextum fictum philosophum & uirum obscenum Infamis uarillus ait: ego te ceuentem sexte uerebor: id est dum pedicaris apte te mouentem. Nam ceuere quidem est masculorū: hoc est se apte motare dum pædicantur. Martialis in tertio:

Sed pædicaris sed pulchre neuole ceues.

Iam iam tu prior es: neuole uincis: aue.

Crissare uero est mulierum apte scilicet se similiter motantium dum futuuntur. Iuuenalis in satyra Credo pudiciam: de Laufella loquens: quæ præmia proponebat illis mulierib; quæ meli⁹ id agitabāt inquit: Frictum crissantis adorat. Martialis similiter:

Scire cupis quo casta modo matrona loquaris:

Nunquid cum crissas blandior esse potes?

At de eodem Sexto meminit idem Martialis i libro septimo epigrammatum cum inquit:

Ad natalitias daptes uocabar:

Essem cum tibi sexte non amicus. Et subdit:

Sed causam scio nulla uenit a me:

Argenti tibi libra postulanti:

Nec leuis toga nec rudes lacernæ:

Non est sportula quæ negotiatur.

Poscis munera sexte non amicos.

Et subdit deinde Iuuenalis:

Quis cælum terris non misceat: & mare cælo

Si fuit displiceat uerri:

Prolepsis ultima cum. p. ante. s. & .i. latino scribitur: dici potest præceptio. Nam componitur ex pro quod est ante & ληψις acceptio. Et est figura teste Seruio super quarto georgicorum ex persona poetæ: quæ tunc quoq; fit: cum aliquid præ accipit ad qualitatem quæ subsequitur: ut Virgilius cum dixisset Panceiam tellurem fleuisse: Eurydicem uxorem Orphei dixit: Panceia rhesi: mauortia tellus: quam se; longe postea quæ fuit Orpheus ille tenuit.

Prometheus cum. th. aspirato scribitur: fuit teste Ouidio in primo metamorphoseos: Iapeti filius ex Asia nympha coniuge: Quam satus iapeto mixtam fluuiialibus undis Finxit in effigiem moderantum cuncta deorum: & reliqua: de quo fere oēs poetæ loquuntur. Ex quo Promethides cum. i. p. ducta ante des deducit. Ouidio li. i. metamorphoseos: Vnde Promethides placidis epimethida dicitis.

Proœmium cum. ce. diphthongo in secunda secundum græcam litteraturam scribitur: quam sane latini nostri iam non obseruant: sed sine diphthongo ne eiusdem litteræ fiat inculcatio proœmium scribunt: dicitur latine initium uel exordium: & (ut dixit Quintilianus circa initium libri quarti) Maiori quadam ratione græci uidentur proœmium nominasse: quo a nostris initium modo significatur. Illi partem hæc esse ante ingressum rei: de qua dicendum sit ostendunt. Nam siue propterea quod οἰων cantus est: & citharœdi pauca illa quæ antequam legitimum certamē inchoent emergendi fauoris gratia canunt proœmium cognominarunt Oratores quoque ea quæ prius quæ causam exordiantur: ad conciliandos sibi iudicum animos proloquuntur eadem appellatione signarunt: siue quod δῖων: id quod ante ingressæ rei ponitur: sic uocare est institutum: idem græci uiam appellant.

Propylæa secunda cum. y. græco sequens cum. æ. diphthongo scribitur: dicitur latine uestibulum uel porticus: sed de uestibulo plura locutus est Gellius: quæ qui uoluerit in libro decimosexto noctium atticarum:

legere poterit.

- P**ropina cum. i. latino scribitur: apud graecos uero. ei. diphthongus: cuius abiecta. e. retinemus. i. & iuxta compositionem graecam dici potest ante famem. Nam componitur ex pro quod apud nos dicit ante: & πείνη famem. Et (ut nonnulli asserunt) locus erat iuxta thermas & balnea publica: ubi post lauacrum a fame & siti reficiebantur: unde & alii quidam ex latina praepositione pro: & dictione graeca compositum potius uolunt quam ex ambabus graecis: ita ut id quod datur pro esurire indicet siue esculenta sint: siue poculenta: unde uerbum propino deducitur: quod indicat esculentum tibi porrigo uel poculentum. Iuuenalis in secunda satyra: Quando propinat byrrho tibi summitque tuis contacta labellis Pocula: id est porrigit tibi uinum: quod ipse prius suis labellis attigit.
- P**ropheta cum. t. exili scribitur: dicitur latine uates: & descendit a πρῶφητι quod est exprimo uel profero.
- P**roscania cum. e. exili & .a. diphthongo a latinis scribitur: qui scaenam ex qua componitur cum diphthongo teste Prisciano scribitur: apud graecos uero sine diphthongo ut in ea dictione uidebimus: Et sunt proscania teste Seruio super. ii. georgicorum: pulpita ante scaenam in quibus ludicra exercebantur.
- P**roselytos cum. e. absque diphthongo & .y. graeco in penultima & .t. exili scribitur: dicitur a nostris aduena
- P**roselenus cum. e. absque diphthongo & unico. l. scribitur: significat apud nos ante lunam: ut Cicero in fundana: arcades commemorat quod se proselenos esse asserunt: ut uidimus in dictione arcadia. Nam componitur ex pro quod est ante & σε λήνη luna.
- P**roseucha cum unico. s. & .ch. aspirato scribitur: dici potest latine obsecratio uel oratio. Id enim dicitio graeca quae est προσευχή indicat. poni tamen uidetur a Iuuenale pro loco ubi precibus & obsecrationibus aliqui a transeuntibus mendicabant: ut iuuenis ille petularis ad illum: quem acriter pulsauerat ad Iuuenalem ait in. iii. satyra: Ede ubi consistas in qua te quero pseucha.
- P**roserpina cum. i. latino scribitur: apud graecos uero non cum. i. sed cum. o. πρῶσερφή scribitur: fuit Iouis filia ex sorore Cerere. Nam cum Pluto teste Ouidio in quarto fastorum & quinto metamorphoseos: ex inferis emerisset: ut fundamenta trinacriae conspiceret: quae cum Typhoeus ingentibus uiribus superimpositam sibi insulam abiicere conaretur aperiri uisa sunt: & lucem usque ad inferos demittere lustrans siciliam Proserpinam conspexit in campis aetneis cum Cyane nympha & sirenibus flores legentem: quam rapuit & ad inferos secum duxit: ac matrimonio sibi copulauit. Hanc mater Ceres accensis facibus maximo cum ulu latu perquirens ab Arethusa certiorata est illam apud inferos degere: unde fragit aratra & caetera ruralia instrumenta: & apud Iouem conquesta obtinuit eam posse retrahere: si nil apud inferos comedisset: quae Alcalapho accusante comperta est septem grana malepunci comedisse. Quapropter ad leniendum Ceres dolorem statuit Iuppiter ut sex mensibus anni cum marito apud inferos: sex cum matre apud superos degeret. Quae diuus Augustinus in septimo de ciuitate dei: & alii nonnulli interpretantur ut Proserpina fecunditatem seminum indicet. Et a proserpendo Proserpina ipsa dicitur: & filia Cereris id est terra: quae cum quodam tempore defuisset apud inferos rapta dicebatur: unde cessauerunt aratra & ruralia instrumenta. Sed cum luctu publico celebrata redisset fecunditas: fuerunt praegaudia solennia quadam illi instituta quae apud athenienses nobilissima habita sunt. Solinus uero dixit in sicilia campum aetneum esse floridum & semper uernantem: ubi & demerfum foramen aspicitur: per quod Ditem ad raptum Proserpinae exeuntem fama est hausisse lucem. Eusebius autem libro temporum dixit Proserpinam speciosissimam fuisse uirginem Cereris filiam & Sicani regis uxorem: quam ob famam pulchritudinis singularis Oreus molossorum rex rapuit: & matrimonio sibi copulauit. At Varro in quinto de lingua latina: Proserpinam inquit lunam esse: quae ut serpens modo in dexteram: modo in sinistram: modo in superiorē: modo in inferiorem partem caeli moueatur. Et ipsa luna apud superos & inferos aequis temporum spaciis comoratur.
- P**rosopis cum. i. latino scribitur: insula est teste Herodoto in delta nili hostio: in qua est atarbecis ciuitas.
- P**rosopoeia cum. ae. diphthongo in penultima scribitur: & ad uerbum dicitur personae factiua. Nam componitur a πρῶσωπον quod est persona: & ποιω facio: figura est uel quando inanimatum ad animatum loquitur: ut apud Ouidium in initio libri de sine titulo: ut Qui modo nafonis fueramus quinque libelli. uel animatum ad inanimatum: ut Horatius in epodo: Quid amplius: o mare: & o terra ardeo. uel quando etiam ad inanimatum ipsum quoque inanimatum loquitur: ut apud eundem in secundo metamorphoseos: terra & maria loquuntur & flumina.
- P**rosodia cum. ae. diphthongo in secunda scribi deberet: sed ut idem seruetur sonus apud nos qui apud graecos: conuersa est diphthongus in. o. longam: & cum. i. latino in penultima scribitur. Dicitur potest latine accentus: qui lex est siue regula ad eleuandam deprimendamque syllabam uniuersuiusque particulae orationis accommodata. Et alio nomine apud graecos τόνοσ dicitur. Nam antiquos nostros accētus etiam uocasse tonores Quintilianus est auctor declinato ut ait uerbo a graecis quod tonos dicitur quos nos accētus proprie nominamus. Et sunt etiam apud graecos: quae apud Latinos tres: acutus: grauis: & circumflexus. Nam hi soli denotant ubi quaeque syllaba eleuari deprimiue debeat: quod ex maxima uocū consonantia percipitur. Ideoque dicebat Quintili. li. prio

de institutione oratoria: nō esse cuiuslibet auris litterarum exigere fonos: non hercle magis q̄ neruorum: Acutus igitur ille accentus est quo syllaba uocem acuit eleuatq; & signatur ea uirgula quæ a sinistra parte in dextram sursum ducta est. Grauis uero est quo syllaba deprimitur: siue deponitur: unde signatur uirgula: quæ a summo in dextram deponitur. Circūflexus autem quo syllaba: & acuitur simul: & deprimitur: unde ex acuto & graui confectus uidetur. Quare semicycli linea designatur: quæ sane accentuum signa a latinis non scribuntur: a græcis uero semper. Sed nec etiam apud illos accentus grauis ubi est designat: ut ostēdemus. Nam omnis dictio tam apud græcos q̄ apud nostros siue monosyllaba sit: siue polysyllaba: unum habet accentum prædominantem atq; principalem: qui acutus est: uel circūflexus: nec plures acutos aut circūflexos: nec unum acutum: & alterū circūflexum habere potest. Sed accentus graues tot habet dictio polysyllaba: quot syllabas ultra eam in qua acutus est uel circūflexus habere comperitur. Vt si apud græcos ἀνθρωπος dicatur: prima quidem acuitur: sequentes uero duæ grauatur. Similiter in illa αἰναιος penultima circūflexitur: & reliquæ omnes grauatur. Quod simili modo apud latinos licet nō signetur in pronuntiatione: tamen æqualiter obseruantur. Nam in hac dictione italicus secunda: hoc est antepenultima acuitur: reliquæ uero omnes grauatur. Similiter in ea quæ est Octauianus penultima circūflexitur: & reliquæ omnes grauatur. Idem in compositis: ut τῆραυον: & malefanus: quæ unicum habent accentum circūflexum: græca quidem in ultima: latina uero in penultima. Aliæ uero omnes eorum syllabæ graues sunt unde nec etiam apud græcos accentus grauis: hoc est super graues syllabas designatur. Sane & si illius uirgula hoc est quæ a summo in dextram deponitur: sæpissime in græcorum scripturis conspicitur. nō ob id quoq; fieri Moschopolus diligens illorum grammaticus: & Diomedes apud nostros approbatissimus: ut accentum in illa grauem esse dicamus: cum semper in ea syllaba ubi eiusmodi conspicitur uirgula sit acutus. Sed ut denotetur acutum illum accentum per consequentiam aliarum dictionum sequentiū esse legendū nec sententiā tunc quoq; in ea dictione completam esse: & ob id quoq; cum suppressione quadam licet acutus efferendum: unde quū dici Demosthenes in oratione cōtra Aeschinē τὸ ἀλλὰ μὲν οὐν ἐγὼ γὰρ λατὸν καὶ κατὰ τὸν τὸν ἀγῶνα ἀίσχινου. & in pluribus dictionibus signata sit uirgula accentus grauis: non ob id accentus ibi grauis est: qui non signatur: & accentus dicitur syllabicus: & ibidem quoq; plures sint monosyllabæ quæ acutum uel circūflexum necessario exigunt: Sed ut acutus qui est in illis in aliarum dictionum consequentiam proferatur: hoc est in aliqualem similitudinem grauis. Nam si grauis ipse signatur accentus quæq; syllaba præter quam illam ubi acutus est: & circūflexus signari haberet. Verum nec inter acutum & circūflexum perceptibilis est ab uno quoq; in pronuntiatione diuersitas: nisi forte ab exercito musico. Nam per unumquemq; illorum uox ipsa eleuari uidetur. Sed acuti quidem supra longam & breuem: circūflexi uero tantummodo supra longam: nāq; supra breuem poni nō potest. Vnde circūflexus accentus duos tantummodo locos in dictionibus polysyllabis apud græcos obtinet ultimæ scilicet & penultimæ. Et hoc ideo quia dictiones nostræ accentum regulariter in ultima non patiuntur. Acutus autem apud græcos tria detinet loca: ultimæ scilicet penultimæ & antepenultimæ. Apud latinos uero ob eandem causam solum penultimæ & antepenultimæ. Itaq; ultima exeunte breui & penultima longa: si super penultimam sit accentus circūflexus habetur: ut αἰναιος. Similiter in latinis fortuna: romanus: marinus: arretinus: Octauianus: sanus: amoris: legebat: ut etiam in monosyllabis: dos: flos: cos: quas uocales esse longas necesse est. At amant quia primam breuem habet: & ultimam longam: & super primam habet accentum: necesse est illum esse acutum. Idem si penultima & ultima longæ sint: ut legebant athenæ mycenæ. Sed ut diximus si in antepenultima accentus esse dicatur: acutus erit semper: & nunq; circūflexus: ut dominus: Virgilius: Tullius. Quare & regula in latinis de accentibus datur: quod in trisyllabis dictionibus & tetrasyllabis siue deinceps: si penultima breuis fuerit antepenultima acuet. Iuu. in priâ satyra: Vnciolâ procylei: sed gillo deinceps. Idem in satyra Credo pudiciam. Fiunt uereoli pelues sartago patellæ. Virgilius in Coridone: Præterea duo nec tuta mihi ualle reperti Capreoli: in quibus unciolam urceoli & capreoli in antepenultima acutum habent. Idem in primo æneidos: Vnius ob noxam & furias aiacis oilci: ubi ei⁹ uersus prima dictionis acuitur. Nam ut ait Seruius in his scilicet: unius illius ipsius media syllaba naturaliter producit: sed cum opus est corripitur: ut in eo uersu hac excusatione: quia quotiens uocalem longam uocalis sequitur: superiori detrahit uires. Vt apud eundem in tertio æneidos: Insulæ ionio in magno: & in septimo: Sudibus præstis. Idem in bucolico: Et longum formose uale uale inquit iolla. Quamobrem & in eo uersu, i. ante. u. uocalem corripitur potuit. Ideoq; in antepenultima tunc quoque accentus fuit: quæ sane regula & in græcis similiter dictionibus obseruatur: ut infra uidebimus. Sed e contrario fieri contingit: cum antepenultima corripitur. Nam tunc quoq; penultima habet accentum: ut Virgilius in primo: Nauibus in sandum amissis unius ob irâ: ubi eius dictionis unius antepenultima corripitur: & media producit: atq; accentum detinet circūflexum. Rursum & si penultima & ultima in eadem dictione longæ quidem fuerint: antepenultima uero breuis: ipsa antepenultima acui nō pot. inde teste Quintiliano in primo de institutione oratoria: olympo & tyrano acutam mediam syllabam nostri dedere: quia duabus longis sequentibus primam breuem acui noster sermo nō patitur.

Quod autem supradiximus dictiones latinas regulariter accentum in ultima pati non posse: ob hoc quoque regulariter diximus: quia ut idem Quintilianus nonnullos grammaticos sic dicere ac loqui: ut propter quaedam uocum discrimina dictiones quaedam acuto sono finiunt: ut circum litora circum piscosos scopulos: ut si non acuerent ultimam circus dici uideatur: & non circuitus. Sed ut infra ostendit id sibi non placet. Et magis dicendum putat dictionem illam mutare conditionem: ita ut in illis locis uerba coniungantur: & tanquam unum sub uno accentu dissimulata distinctione enuntientur. itaque tanquam in una uoce una est acuta.

Quod idem accidit in illo Troia qui primus ab oris. Simile dicimus in his quas graeci uocant $\epsilon\gamma\kappa\lambda\upsilon\sigma\epsilon\iota\sigma$ ut uirumque cano. ubi soliti sumus semper subsequente illa coniunctione quae applicare accentum ultimae praecedenti. Immo ut quidam ferunt non solum accentum ea coniunctio quae commutare potest: sed quadoque & tempus. ut Virgilius in Damone: Vno eodemque igni: sic nostro daphnis amore. Vbi tandem dictio eodem quae penultimam naturaliter longam habebat: & ultimam breuem: tunc quoque ratione encliticae penultimam breuem fecit: & ultimam longam. ut alibi: Vna eademque uia sanguisque animusque sequuntur. Simile & insisterunt: & miscuerunt penultimam breuiam. ut Virgilius in. iii. aeneidos: Obstupui stereruntque comae: uox faucibus haesit. Et libro georgicorum primo: Miscueruntque herbas & non innoxia uerba. Alii uero putant magis id ex auctoritate factum quae ratione encliticae: cum absque enclitica idem nonnunquam comperiat. ut in eo uersu: Non eodem cursu respondent ultima primis: qui quantae sit auctoritatis ipsemet indicet auctor. uerum & in quibusdam aduerbiis consueuimus omnino differentiae causa accentum in ultima ponere: ut alias una eo pone sane cum acuto in ultima: ne si in penultima haberent nomina magis aut uerba crederentur. Rursus & per syncopam defertur quandoque accentus in ultima: ut in ea dictione ardeatis quae circumflexum habet accentum in penultima: & per syncopam facit ardeas: cum in eodem circumflexo in ultima. Nam ut ait Priscianus in quinto Antiquissimi hic & haec ardeatis: harpinatis: suffennatis: capenatis: ferentinatis: cum circumflexo in penultima proferebant: quae nos per syncopam ardeas: harpinas: suffennas: capenas: ferentinas: cum eodem accentu in ultima dicimus. Quin & eodem modo ut idem in alio loco dixit: hoc est cum circumflexo in fine proferunt: optimas: primas: pontias: crotonias: larinas: & rauennas. Similiter & in eadem gentilium nominum forma eodem teste antias nomen proprium cuiusdam historici: qui Valerius dictus est: cum eodem circumflexo proferatur accentu. Item & ad appellatiuorum differentiam haec propria Manas & Lenas cum accentu similiter circumflexo in fine proferuntur. Iuuenalis: Quod captator amat lenas aurelia uendat. Ite & nostras nominatiuus singularis (ut idem auctor in. viii. eiusdem operis dixit) ultimam circumflexit: ad differentiam accusatiui pluralis qui acutum habet in penultima: uerum & alia quaedam per syncopam eodem teste in. iiii. eiusdem uoluminis transferunt circumflexum de penultima in ultimam: ut audiuit audit: cupiuit cupit: fumauit fumat. Virgilius in tertio aeneidos: Et omnis humo fumat neptunia troia. Item & per apocopen: ut producere producit: illice illic: istice istic. Idque omnibus artium scriptoribus placuisse refert: qui de accentibus scripturarunt. Quid quod si dum in declinatione monosyllabam facit: si cum alio similiter infinito componatur uerbo: non solum significationem & coniugationem: sed accentum in eadem syllaba: hoc est etiam in fine conseruat. ut calefio calefit: calefit: tepesio tepesit: tam in secunda quam in tertia persona accentum quae in simplicibus habebat: in fine conseruat. mutat etiam accentum metri conditio. ut cum dixit Virgilius: Pecudes pictaeque uolucres. Nam uolucres media acuta legenda est: quae & si natura breuis est: positione tamen est longa: ne faciat iambum quem non recipit uersus heroicus. Similiter cum ait in undecimo: Tu uoluse arma ri uolscorum edice manipulis. Exigebat ars teste Seruio: ut in ea dictione manipulis esset accentus super ni: hoc est antepenultimam: cum penultima natura breuis sit. Sed quia penultima positione longa est: accentum longa detinet: hoc est super ni: sed utique longa est ex muta & liquida: quod quotiens fit tertia a fine: hoc est antepenultima accentum etiam fortiri potuit: ut latebrae tenebrae. At in eo uersu ut secunda a fine accentum haberet uersus obtinuit: ut in similibus fieri contingit. Solet etiam synaeresis speciem accentus commutare & locum. Nam quotiens exigente metri necessitate in nominibus graecis fit synaeresis: & super synaeresis remanet accentus: necesse est illum circumflexum esse. unde in quibusdam plenis nominibus: ut Thermoodon Demophon & similibus: quae habent acutum in penultima. Et per synaeresim fit Thermodon Demophon mutatur accentus ex acuto in circumflexum: & transfertur in finalem. Sed dubium esse uidetur de graecis dictionibus quae latine scribuntur: an eundem apud nos prorsus accentum seruare habeant quae apud graecos primitus retinebant. Quod asserere uidetur Seruius super primum georgicorum: quando ait Virgilius Heliadum palmas epiros aquarum. ubi ait epiros habet accentum super. e. quia graecum est: quod si latinum esset haberet supra pi quae longa est. Quod si uerum est idem dicendum esset de tragodia comedia: & nonnullis aliis quae apud illos habent accentum in penultima: & apud nostros in antepenultima detinet. Quare cum haec quoque cum Gaspare ueronensi grammatico praestantissimo pro nostra consuetudine conferrem: dixit non scribendum esse in eo uersu Virgilii epiros per. us. finalem: sed epiros per. os. ita ut litteraturam graecam conseruet. Idque in antiquis Virgilii codicibus comperiri asseruit: ut Ouidius similiter libro metamorphoseos decimotertio. Rura petunt epiros ab his regnataque uati. Et Seruium idem intellexisse cum ait quia graecum est: hoc est litteratura graeca scriptum: & graeco sono prolatum seruat accentum in prima.

Nam etsi græcæ dictiones latina litteratura scribunt & pferuntur: mutare illas quoq; accentum constat secundum exigentiã nostram: ut tragœdia: quæ q̄a latina litteratura pferit hoc est sono diphthongi nostræ & non græcæ: accētum q̄ apud græcos in penultima erat in antepenultima cōmutauit: quæ apud nos quoque longa est: & diphthongum nostrã. œ. detinet. Ouidius in. ii. de tristibus: Omne genus scripti grauitate tragœdia uincit. Horatius in poetria. Effutire leues indigna tragœdia uersus. simili modo comœdia. ut idem Horatius: Interdũ tamen & uocem comœdia tollit. At uero p̄sodia q̄a litteraturam seu magis sonum græcum cōseruat: accentum ip̄m in penultima: ut ē apud græcos: sic apud nostros detinet. Vnde ait ip̄e Serui⁹ in. iiii. ænei. Accentus sane græc⁹ tũc esse p̄t: cũ declinatio græca seruat: ut olympos tyrãnos: quæ sic quoq; more græco p̄ os terminata habet accentũ in prima: At si terminatiõẽ latina p̄ferimus acutum in media accētum detinet ut supra uidimus. Qua de re id quoq; diligenter inspiciendũ ē: accentũ apud græcos in antepenultimam locari non posse: ultima. f. exeunte longa: imo & si in uno casu alicuius nominis accentus forte i antepenultima cēt: q̄a ut diximus ultimã breuem tũc esse necesse est: si in aliis casibus eadez ultima lōga fiat mutabitur accentus: & de antepenultima in penultimã cōmigrabit: ut ἀνωρωπῶσσι in nominatiuo breuem hz ultimã: & accentũ acutum detinet in antepenultima: & id idē in accusatiuo cōtingit: ut ἀνωρωπῶνσι: etia; in uocatiuo ut ο ἀνωρωπῆ. At in genitiuo & datiuo q̄a ultimã longam detinet: hoc ē diphthongũ: mutat accētus ex antepenultima in penultimã: ut ἀνωρωπῶνσι: & in datiuo similiter: ut ἀνωρωπῶσι. ecōtrario etiã quãdoq; cōtingit nomen aliquod longã ultimam habere in recto: & accētus in penultima: & q̄a in aliquo casu um ultima breuis fit: mutat accētus in antepenultima: ut ἀριστοτέλει: cuius ultima q̄a longa est habet accentũ in penultima: nec in antepenultima habere p̄t. At in pleno genitiuo: hoc est i nō habēte synaresim q̄a breuis est ultima: facit accētũ in antepenultima: uidelicet ἀριστοτέλει. Similiter in uocatiuo ἀριστοτέλει. Simili modo Διόσθενος ἀντισθένης: & mille alia. Itaq; cuz nos hæc nomina traducim⁹ q̄ ultimam recti quæ apud illos est. n. in. e. nostrum transferimus: & nostra litteratura illa p̄ferimus: mutamus etiã accentũ ip̄m in antepenultimã secundum quod in eadem litteratura apud illos accent⁹ ip̄e cōperit: & dicimus Aristoteles Demosthenes Antisthenes cũ accentu in antepenultima: tam in recto q̄ in aliis casibus. Nã cum in simili litteratura apud illos: hoc est cum. e. in ultima: & nō cũ. n. ea nomina p̄ferunt: ut in eorum uocatiuis apparet: quæ in es & non in. n̄s. desinunt: accentũ detinent i antepenultima & nō in penultima: ut cũ dicunt ω ἀριστοτέλει: ω Διόσθενος: ω ἀντισθένης: in omnibus cũ accentu super antepenultimam. Nos ergo cum hac litteratura tam in recto q̄ in aliis casibus utamur eodem quoq; accentu: & in recto & in aliis utimur casibus & dicimus in recto Aristoteles: & in accusatiuo Aristotelem cum accentu in antepenultima. Iuuenalis in. ii. satyra: Si quis Aristotelẽ similem uel pittacon emit. Similiter Demosthenis: ut idem i satyra Omnib⁹ in terris: Eloquium ac famã Demosthenis ac Ciceronis. Nam & hæc ac similia nomina penultimam corripit: nisi aliquãdo ratione liquidæ post mutam p̄ducantur. Quare & secundum regulam primo habitam accentum apud nos in antepenultima detinere habent. Sed diximus ratione liquidæ post mutam p̄duci posse. ut Virgilius in bucolico: Sola sophocleo tua carmina digna cothurno. ubi. pho. ratõne mutat & liquidæ subsequētium producit. At uero in aliis seruant correptam. ut Iuue. in. ii. satyra: Inter socraticos notissima fossa cinædos. ubi. cra. corripit. Sane & in aliis pluribus dictionib⁹ græcis mutamus accentum. Nam τραγωδία: cuius ultima semper longa a græcis deponit habet necessario accentũ apud illos in penultima. Similiter κωμωδία. Sed q̄a a nobis in litteratura nostra ultima ip̄a corripit: mutamus accentum in antepenultimã: & dicimus tragœdia: comœdia: cum acuto in antepenultima. Vnde hæc quoq; uerba ait Priscianus in. vi. Hoc quoq; sciẽdum q̄ omnis nominatiuus desinens in. a. a nostris corripit: quamuis sit apud græcos p̄ductus: ut lydia: syria: phrygia: italia hispania: & omnia alia nomina regionũ. unde accent⁹ quoq; cum tempore a nobis mutat: q̄a. f. apud græcos habent accentũ in penultima: eo q̄ ultima longa ē: & apud nos antepenultima: q̄a ultima breuis habet. In paucis tamen græcis inueniuntur nostri poetæ seruasse morem græcum. Staius in quarto thebaidos: Non tegea non ip̄a deo uacat alite scelix Cyllene. Idem in sexto Te plangeret argos: Te nemea: tibi lerna comas: larissaq; supplex Poneret. ubi tegea & nemea quia productam conseruant a finalem accentum quoq; græcum detinent: idest acutum in penultima. Et hæc hæcenus. Nunc quasdam particulares dictiones inspiciamus ubi accentum habeant.

- A** ffatim teste Amiano primam acuit. Sicq; se audiuisse legentem Probum grammaticum hos Plauti uersus in cistellaria: Potine tu homo facinus facere strenuum? Aliorum est affatim qui faciant. Idem confirmat Gellius libro septimo noctium atticarum.
- A** ttentim teste Gellio p̄fato libro. vii. primam acuit.
- A** dmodum teste eodem auctore primam acuit.
- A** ffabre similiter eodem teste acutum habet in prima.
- A** pprobe simili modo in prima acuitur.
- A** pprobis teste Gellio in p̄fato libro septimo: cum significat ualde probus primam acuit: quo uocabulo usum fuisse dixit Cecilius in comœdia quæ inscribitur triumphus: cum ait: Hierodes hospes est mihi adulescens approbus.

- A**pprimus teste eodem Gellio non acuitur in prima: sed ut apparet ex hexametro uersu Liuii in odyssæa media circūflebitur: q̄ talis est. Ibi deniq; uir summus apprimus patroclus.
- A**pprime simili modo mediam circūflebit: nec Gellio placet acui primam.
- A**ppotus non placet similiter Gellio primam acui: quare media circūflebitur.
- A**postema habet accentū in antepenultima si græce uis enūtiare: at latine in penultima ἀποστῆμα.
- A**ra sine aspiratione deorum: & primā circūflebit: quia longa est subsequente ultima breui. At cū aspiratiōe stabulum designat porcorum: ac primam corripit & acuit.
- C**ecidi præteritū si uenit a uerbo cædo quod ē incido habet accētum in penultima: in quā diphthongus conuersa fuit. Iuue. in. iii. satyra: Ebrius ac petulans: q̄ nullū forte cecidit. At si uenit a cado habet accentum in prima: ut Virgilius in. iii. æneidos: Ceciditq; superbum ilium.
- C**yclops acuit primā: sed quonāmodo accentū hēat in genitiuo & accusatiuo plurali in ea dictione uidimus.
- D**ecus decoris quū q̄dem neutrum est in oībus ab eo declinatis corripit. o. & a decet uerbo descendit: habetq; accentū in antepenultima: quem etiā in plurali cōseruat. Virgilius li. ænei. prio: Scenis decora alta futuris. cum uero est masculinum habet accentum in penultima: hoc est supra. o. quā semper producit: ut decor deoris: sicut auctor auctoris.
- E**adem in recto habet acutum super primā: & penultimam corripit: quæ est. a. Virgilius in primo æneidos: Nunc eadem labente die conuiuia quærit. At in ablatiua habet accentū super penultima: quā semper producit: hoc est ea semper producit. a. in ablatiua.
- E**odem quia semper ablatiu⁹ est: & o. semper producit: nisi auctoritate uel metri necessitate impediatur semper illam penultimam acuit.
- E**rgo quādo q̄dem est coniunctio illatiua acutum habet in prima. Iuue. in satyra Credo pudiciæ: Nullam inuenies quæ parcat amati: Ardeat ipsa licet tormētis gaudet amantis: Et spoliis: ergo longe minus utilis illi uxor q̄q̄s erit bonus optandusq; marit⁹. Quando uero est aduerbiū cū genitiuo iunctū & pro illius gratia uel illi⁹ ob causam ponit teste Seruio: habet accentū in ultima quæ circūflebit: ut Virgilius in. vi. æneidos: Illius ergo uenim⁹: id est illius gratia uel ob cām illius.
- E**uphrates apud nos uti apud græcos penultimam acuit. Virgili⁹ in primo georgicorū: Hinc mouet euphrates: illinc germania bellum.
- E**xaduersum hui⁹ secūdam syllabam debere acui: una cū Aniano existimauit Gelli⁹ li. vii. noctiū atticarum: & sic apud Terentiū legi oportere dicūt cū ait: in quo hæc discēbat ludo exaduersum loco tonsina erat q̄dā
- F**ictilis primam acuit. Iuuenia. in satyra Attic⁹ eximie: Fictilis: & nullo uiolatus iuppiter auro.
- G**ætulus habet accentū super penultima quam circūflebit. Iuuenia. in satyra Omnib⁹ in terris: Cum gætula ducem portaret bælua luscum. Virgili⁹ in. iii. æneidos: Aut captam ducat gætulus hiarbas. quod Martialis non obseruauit: ut uidim⁹ in dictione gætulia.
- H**ara quæ aspiratur stabulū designat porcorū & primam acuit.
- H**eliodorus habet accentū in penultima. Iuue. in satyra Credo pudiciam: Tonforis tantū dāno rapit heliodorus. Nā componit ex ἡλιος. i. sol: & δωρον donū: cui⁹ sane prima naturaliter longa est: quæ apud illos est ω. mega. Et sic uniuersaliter omnia cōposita a δωρον: quod est donū: habet penultimā longā: super qua ē accent⁹: ut Polydor⁹ Dyodorus. Martialis in. x. Natali dyodore tuo cōuiuia senat⁹ Accubat: Theodor⁹. Iuuenalis in satyra Et spes & ratio: Lautorū pueros artem scindens theodori.
- H**ippocrates habet accentū in antepenultima. Martialis in. ix. Os hominis mullum me rogat hippocrates.
- I**neus in obliquis casib⁹ semper habet accentū super secūda. Iuuenalis in satyra Omnib⁹ in terris: A carbōe & forcipibus gladiosq; parante Incude & luteo uulcano ad rhetora misit.
- I**sidorus cū accentu super penultimam contra uulgarem consuetudinem proferri debet.
- L**egeris si secūda est persona præsentis eius passiuū quod est legor: habet accentū in prima: si uero futuri habet in penultima: & sic uniuersaliter in tertia & quarta uerborum passiuorū cōiugatione comperit. ut audieris uel audiere: legeris uel legere: duceris uel ducere: poneris uel ponere. Iuuenia. i. v. satyra: Duceris plāta uelut iētus ab Hercule cacus: Et ponere foris.
- M**alea promontorium laconia habet accentū in penultima: ut in ea dictione uidimus.
- M**arsya acuit primam: ut in sua dictione ostendimus.
- O**rpheus primam similiter acuit.
- P**atina habet acutum in prima: ut in ea dictione.
- P**ræmodum primam acuit teste Gellio li. vii. noctiū atticarum: quod apud. L. Liuium in odyssæa significat supra modum. Nam parcentes inquit præmodum: hoc est præter modum.
- P**ero pro nymp̄ha habet accentum in ultima: ut in ea dictione. pro calciamento uero in penultima.
- P**orfena habet accentum in prima: teste Seruio super octauum circa finem: & cum unico. n. scribitur: ut in ea dictione uidimus.
- P**olyxena habet accentum in secūda: ut in ea dictione ostendimus.

- P** hrenesis habet accentum in penultima: ut in sua dictione pbauimus.
- P** roceres substantiuū est: & in omnibus quos habet casibus acutum detinet in antepenultima: ut huius pceris: & hi proceres: & semel comperi hūc pcerem. Luue. in satyra Stemmata quid faciunt: Agnosco proceres: salue gatulice seu tu. At uero pcerus, pcerā, pcerum adiectiuum est: & habet accētū semper in penultima: ut corpora pcerā. Virgilius in sileno: pceras erigit alnos.
- Q** uando dupliciter poni consuevit: & pro qa: & pro temporis aduerbio. Siquidem pro qa ponitur: teste Festo actū habet i ultima: quod pluribus exēplis monstrare possum. Virgili⁹ i primo aeneidos: Hic tibi labor enim quādo hęc te cura remordet. i. siquidem seu qa. Idem in bucolico: Dicite quādoqdem in molli confedimus herba. i. qa fedimus. Luue. in satyra Omnibus in terris: Discutiēda ualent sterilis mala robora ficus: Quādoqdem data sunt ipsis quoq; fata sepulchris. i. qa data sunt. At cum p aduerbio tēporis ponit accētum habet in penultima. Ouidius in heroidib⁹: Quando ego non timui grauiora pericula ueris?
- R** ecido si a cado deducitur accētum habet in prima: si uero a cado in penultima.
- R** hetorica acuit ātepenultima: h penultima lōga sit. Luue. i. vii. saty. Ad pugna q rhetorica descēdit ab umbra.
- S** erpedon secundū duplicem declinationē: duplicem habet accētum. Nam si in ultima syllaba habet accētū: facit in genitiuo huius serpedontis: si uero in penultima facit serpedonis.
- T** ribulis habet penultimam pductam: & super illa accētum. Horatius: ut cum pilleolo soleas cōiua tribulis. Martialis in. viii. Nunc anus & tremulo uix accipiēda tribuli.
- T** orcular etiam super penultima habet accentum.
- T** heodorus habet accentum: ut uidimus in dictione Heliodorus.
- P** rosthesis cum. s. sequēte. th. aspirato: & in ultima cum. i. latino scribitur: dici pōt appositio uel additāmētū ut in principio dictionis alicuius additur littera uel syllaba: ut cum dicimus gnatum p natum: astans p stas. Virgilius in secūdo aeneidos: Arduus armatos mediis in mœnibus astans Fundit equus uictorq; sinon. & componit ex pros: quod est ad: & οέσις positio.
- P** rotagoras cum. t. exili scribit: fuit teste Apollodoro Abderites & Mæandri filius: siue Artemonis ut alii dicunt. at uero Eupolis illum fuisse teium rettulit. & fuit teste Apulegio in. iiii. Floridori cū primis rhetorica inuētoribus pfacūdus. hunc teste Gellio li. v. noctium atticarū: in studiis doctrinarum egregius cui⁹ nomine Plato libros suos illi inelyto scripsit adolescentem aiunt uictus quærendi gratia in mercede missum: uēcturasq; onerum corpore suo factitauisse: quod genus græci αχαιοποπος uocant: latine baiulos appellam⁹ Et late deinde psequit quē admodum Democritus Abderites ex eo genere oneris animi illius aciem solertiamq; cognouerit: secūq; abduxit: ut habuit: atq; sumptū ministravit: & philosophias docuit: & eū esse fecit quātus postea fuit. Idem teste Fauorino uocatus ē sapientia: dixitq; de diis non posse statuere an sint an non sint: ob qd⁹ pulsus fuit ab atheniētib⁹: & ei⁹ libri i foro cōcremati fuere. Idē teste Heraclito thuriis leges dedit. Et cū iam nonagenari⁹ siciliam nauigass⁹ obiit. fuit alius astrologus: & alius stoicus philosophus.
- P** rotefilaus cum. t. exili & i. latino: atq; unico. s. scribit: ut ostendit Ouidius in heroidib⁹: q ait: Bella gerant alii: protefilaus amet. Homerus uero nōnūq; cum duplicato. s. ratōne metri scripsit: fuit ex phylace oppido thessaliæ Isiphylus filius: habuitq; uxore Laodomiam filiam Acasti: ipsa dicēte apud Ouidiū i. xiii. episto. heroidū: Vix focer isiphylus: uix me grandæu⁹ acast⁹: Vix mater gelida mæsta refecit aqua. Et cū un⁹ cēt ex græcorū ducibus q ad troiā iuerunt: & primus ex nauibus i litus pfiliret: ab Hectore interfectus fuit.
- P** roteus cum. t. exili scribit: fuit teste Hesiodo in theogonia Oceani & Tethyos filius: habuitq; patriam palenem in thessalia: qua relicta regnauit in carpatho insula. Imperauitq; etiā ægyptiis: & fuit uates Maximus de quo plura Virgilius in. iiii. georgicorū scripsit: aliiq; poetæ diuersi græci & latini. Vnde Theocritus ως πρωτευσ φοκας και οεος ων ενεμε: hoc est uti, pteus deus existens etiam phocas paut.
- P** rothou cum. th. aspirato sequente. o. scribit. fuit teste Homero libro. ii. iliados: unus ex ducibus græcis: q ex magnesia uenit ad troiam.
- P** rotogenes cum. t. exili scribitur: nomen ē significans aliquem primi generis: & ut plurimū p eo ponit a poetis: q se talem cōfingit: ut Luue. in. iiii. satyra: Non est romano cuiq; locus: hic ubi regnat Protogenes aliquis Fuit etiam nomen cuiusdam pictoris illustris: q teste Gellio in fine libri. xv. noctiu⁹ atticarum: memoratissimam illam imaginem Hylisi apud rhodios in ædibus qbusdam publice factis extra muros urbis pinxit.
- P** rotogenia cum. t. exili scribit: fuit teste Aristarcho super decimū odyssæ: Deucalionis filia ex Pyrrha.
- P** rothænor cū. th. aspirato sequente. æ. diphthongo scribit: fuit teste Homero in. ii. iliados: unus ex quinq; boetiorum ducibus: q ad troiam uenerunt.
- P** rotocollum cum. c. & t. exilibus atq; duplicato. l. scribit. Dicunt nōnulli posse hoc quoq; uerbum interpretari p prima cōglutinatione: hoc est p prima illa & raptim confecta scriptura: quæ aliam magis compositam desiderat. Et qa in cæra glutino quæ p tabulas extensa erat: p rotocollum id est prima cōglutinatō uocata ē ita ut πρωτον primum dicat: & κολλιστος glutinatio. Alii uero non cū duplicato. l. sed cum simplo p rotocolum. i. primū scz scripturæ membrum: κολον enim membrum dicit interpretari uolunt.
- P** rotologia cum. t. exili scribit: & quasi prima locutio. Protomartyr

- P** rotomartyr absq; aspiratione: & cum .y. græco scribitur: estq; protos: id est primus martyr.
- P** rotonotarius absq; aliqua aspiratione scribit: dictio est ex græco: quod ē protos. i. primus: & notarius quæ dictio est latina: a nota scz deducta: hoc est primus notarius.
- P** roxena absq; aliqua diphthongo: & cū .x. consonate: atq; .t. exili scribit: dictio est græca: & qua utit Demosthenes cōtra Aeschinē: deduciturq; a τῶν ἑνὶ ἑσπέρῳ: quod est hospitio coapto. Sed ille iā apud nos dicitur: q; compositor & mediator est emibilium & uendibilium.
- P** salmus cum .s. immediate post .p. scribit: dicitq; potest latine canticum. Nam a ψάλλω uerbo græco: quod est canto deducitur: unde & psalterium.
- P** saltria cum .s. post .p. & .t. exili atq; .i. latino scribitur. dicebat apud romanos illa quæ sequebat: & amabat istrones: & deducit a psallo quod est canto: q; illi quos eiusmodi foemina amabat: quotidie in scænis cantare solebant. Iuuenalis: Quæ psalteria penem.
- P** salmodia eodē mō scribitur: & componit ex psalmo: & odia q; est cantus. Quod si plene transferret deberet cū diphthongo psalmecdia scribi: sed ut græcus sonus cōseruet: dicitur psalmodia sicut psodia.
- P** sammis cum duplicato .m. & .i. latino scribitur: fuit Neci regis ægypti filius cui teste Herodoto libro historiarum secūdo: in regno successit.
- P** sammenitus cū duplicato .m. & .i. latino atq; .t. exili scribit: fuit Amasis filius & ægypti rex: q; teste Herodoto li. histo. iii. mortuo patre p id tps: quo uiu in ægyptum Cambyses traiecerat: apud memphim una cū reliquis ægyptiorum a Cambyse proelio superatus captus est.
- P** sammetichus cū duplicato .m. & .t. exili atq; .i. latino: & .ch. aspirato scribit: fuit antiquus ægyptiorum rex: ante hūc teste Herodoto li. histo. ii. q; de illo late pertractat. Ægyptii primos oim hoīuz se esse putabāt: postea uero huius industria didicerūt phrygas primos fuisse: se uero secūdos.
- P** seudus cū .eu. diphthongo in prima syllaba scribitur: dicit apud nos falsus: & inde pseudopropheta falsus
- P** sylli cū .y. græco subsequēte duplicato .l. scribit: populi sunt in libya iuxta nasamones: atq; ppinquoiores garamantas. hi teste Herodoto li. histo. iiii. cōtra noxiuz uirus incredibili corporis firmitate muniti erāt: quod Lucanus in .viii. tetigit cum ait: Gens unica terras incolit: a scæuo serpentum innoxia morsu. Marmaridæ p sylli par lingua potentib; herbis. & reliqua: quæ psequitur. Sed ut dixit Herodotus: hæc gēs prorsus deleta fuit: nec q; q; præter opinionem de uelugio sui nominis reliquerūt. Quod per quem modū euenit: ipse idem præfato libro descripsit. Cui locum Gellius li. xvi. noctium atticæ: elegantissime p hūc modum pene ad litterā traduxit: dicens psyllos quondā fuisse in terra aphrica conterminos nasamonibus: austrumq; in finib; eorū quodam in tpe per q; ualidū ac diutinum flauisse eo flatu aquam oēm in locis: i qui bus colebant exaruisse: psyllos re aquaria defectos: eam iniuriam graūter austro succensuisse: decretumq; fecisse uti armis sumptis ad austrum: p inde quasi ad hostem iure belli res petitū pficerent: atq; ita pfectis uentum austrū magno spirit; agmine uenisse obuiam: eosq; uniuersos cū oibus copiis armisq; tumulis motibusq; arenarum superuectis operuisse: eo factō psyllos ad unū oēs interiisse. Itaq; eog; fines a nasamonib; occupatos. hos dixit Plin. circa initū libri .vii. a Psyllo rege cognomiatos. Similes & his fuerūt marsi i Italia
- P** sitacus cum .i. latino & .t. ac .c. exilibus scribit: auis est: quam teste Plinio li. x. naturalis histo. & Solino similiter in collectaneis: india sola mittit: sed nunc quoq; iuxta ineroen & ægyptum capi comperimus: ipsa colore uiridis est: cum torque puniceo. Cuius rostri tanta est duricies: ut si e sublimi præcipitet in faxū nixat oris se conferuat illæsam: quæ tenet quinos digitos: habet aut ternos cæteri: & cū linguam lōge latioremq; cæteræ aues habeant: articulata exprimit uerba.
- P** sythium prima cum .y. græco sequens cum .th. aspirato: & .i. latino scribitur: genus est passī: de quo late uidebimus in dictione surrhentum.
- P** fora cum unico .r. scribitur: dicitur latine scabiēs: quo uocabulo saepe utit Plinius in naturali historia.
- P** thia prima cum .th. aspirato immediate subsequente .i. latino scribit: sicq; frequentius scribitur: licet Homerus addat quādoq; aspirationem ad .p. & dicat phthia: fuit thessalia regio: & Achillis patria: ut diuersis in locis ostēdit Homerus: & nos late uidimus in dictione asopus: uerum latini nostri poetæ cōsueuerūt iterponere aliud .i. & dicere phthiam trib; scz cū syllabis: ut Briseis in epistola ad Achillē apud Ouidiuz in heroi. Quam sine me phithiis canescant æquora remis: Et uideam puppes ire relicta tuas. Virgilius in primo æneidos: Veniet lustris labentibus ætas: Cum domus assarici phthiam claraq; mycenæ: Seruitio premet ac uictis dominabitur argis: sic græci mnām nos minam dicimus.
- P** thisis cum .th. aspirato & .i. latino utrobq; scribitur: est exulceratio pulmonis ex humorū concursu.
- P** tyfis prima absq; aliqua aspiratione & .y. græco sequens cum .i. latino scribitur: dicitur spuitio: & a τῶν ὤων: quod est spuo deducitur.
- P** teria cum .t. exili & .i. latino scribitur: locus est capadociæ munitissimus: apud sinopem ciuitatem ubi Cæsus primum cum Cyro pugnavit.

P tolemæus prima cū. p. & t. exilib⁹: atq. o. uocali: secunda cū. e. absq; diphthongo quam nonnulli in. o. conuertunt: penultima cum. a. diphthongo scribitur: nomen est. p. prium deductum a τωο λέω: quod apud æoles: idem est quod apud atticos τωο λέω sine. t. i. pugno: & est apud grāmaticos regula: q. omnia nomina desinentia in eus: & a uerbis circūflexis deducta: semper. a. diphthongum detinet in penultima: ut τωο: quod est æstimo iudico: honoro Timæus: τωο λέω Ptolemæus. Et fuerūt hoc nomine uocitati uiri q̄: plu res clarissimi. Et reges ægyptii: quibus Ptolemæus Lagi gregarii militis filius initium dedit. Nam sic teste Iustino libro. xiii. & xvii. suorum epitomatum uirtute sua humilitate patris excedens: unus ex patriciis Alexandri magni effectus est. post cuius mortem potitus ægyptum aphricamq; & magna arabia partem: post quadragesimo a. no regni sui tam amplum successoribus splendorem reliquit: quod subsequentes ægyptii omnes reges Ptolemæi ab illo dicti sunt. Reliquit hic duos filios Ptolemæum Philadelphum: & Ptolemæum Ceraunum. Philadelphus illi successit in regno uir sane doctissimus: & Stratonis philosophi discipulus. Qui & bibliothecam illam nominatissimam fecit: quæ usq; ad primum alexandrinum romanorū bellū durauit. Et cum a. nis triginta octo regnasset: diem extremum obiuit: cui Ptolemæus filius cognomēto Euergetes in regno successit. Hic sex & uiginti a. nos regnans moritur. Cui & filius Ptolemæus Philopater dictus successit in regno: qui cum decem & septem annis regnasset uita decessit. post quem filius eius Ptolemæus Epiphanes uiginti quattuor a. nos regnū tenuit: cui per triginta quinque a. nos Ptolemæus Philomater cognominatus successit in regno. post quem Ptolemæus alter Energetes nouem & uiginti a. nis regnauit: post hūc Ptolemæus Phytho: qui & Soter etiam cognominatus fuit: decem & septem a. nis regnauit. Hūc Ptolemæus Alexander per decem a. nos successit. post quem nequissimus ille adolefcēs Ptolemæus Dionysius q. Pompeiū magnū truncari permisit ultimo regnauit. fuerūt & nonnulli alii Ptolemæi: ut filius Pyrrhi regis. Item & quidam Cypriorum rex: qui suis diuitiis romanum ditauit ararium. fuit & astrologus ex ægypto non stirpe regia: quæ longe ante illum defecerat: sed pheludensis qui floruit temporibus Traiani & Hadriani iperatorum: ut ipse in q. nto nono & decimo maioris sui operis attestatur.

P urpurissa cum. i. latino: & duplicato. s. scribitur: color est qui bombyci imixtus: mulierū genas tingere cōsueuit: de quo uidimus in dictione phucus.

Apud Græcos in initio dictionum semper aspiratur: ut in primo horum cōmentariorum libro monstrauimus.

R hadamantus cum. th. aspirato scribitur: fuit Iouis filius ex Europa: & rex Lycia: quo tempore apud argos regnabat Danaus: hic quia uir fuit seuer⁹: & iusticiae executor: a poetis fingitur apud inferos nocentum explorare culpas: dicente Virgilio libro æneidos sexto:

Cnosius hic rhadamantus habet durissima regna:
Castigatq; auditq; dolos: subigitq; fateri⁹
Quæ quis apud superos furto lætatus inani:
Distulit in sceram commissa piacula mortem.

R hannys ultima cum. m. ante. n. & y. græco scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum. vi. Vrbs in euboia: in qua Fortuna maxime colebatur. Quod Lucanus tetigit l. v. cum de euboia loqueret⁹ dicens: Et tumidis infesta colit qua numina rhamnys: unde & ipsa Fortuna a poetis nonnunq; rhamnusia dicta fuit: cōuersione scz. y. græci in. u. nostrum. ut Ouidius libro. v. tristium: Exiget ad dignas ultrix rhamnusia pœnas. & Iuuenalis in satyra.

R hannusia cū. m. ante. n. in secūda scribitur: dicebat a poetis Fortuna: ut in præcedenti dictione uidimus.

R hānetes cū. m. ante. n. & t. exili scribitur: nomen est uiri p. prium: de quo Virgili⁹ in. ix. aenci. meminit.

R hampsinus cum. m. ante. p. & i. latino utrobicq; atq; t. exili. scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum secūdo: rex in ægypto post Protea.

R haphanū cū. ph. aspirato scribitur: herba ē quæ & alio nomine: ut puto lapatū dicta ē: ut i. ea dictione uidimus

R hea cum. e. absq; diphthongo scribitur: fuit filia Cæli ex Vesta: & soror atque uxor Saturni: ut uidimus in dictione ops.

R hebanus cum unico. n. scribitur: est Orpheo teste in argonautica fluui⁹ in faucibus bosphori thracii. Idem Plinius in. v. suæ naturalis historia: confirmauit.

R hegyum cum. y. græco scribitur: ciuitas est teste Liuii in quarto de secūdo bello punico: i. ultimo calabryæ seu brutiorum: eo scz in loco quo Italia a sicilia dirupta ē: unde & a πρυμώ: quod est dirūpo nomē assumpsit. Et rhegyni qui ex hoc sunt oppido cognominantur ab historicis. Et etiam regium sine aspiratione ipsi⁹ r. & i. latino oppidum aliud est in gallia cisalpina: a quo regiensis ciues cognominantur ab historicis: & nō rhegyni: sicut cumani ex oppido cumarum in campania: & comenses ex como oppido galliæ. Item albani ex alba oppido quod est i. latio: & albēses ex alba oppido ad lacum fucinum.

R hesus cum. e. absq; diphthongo & unico. s. scribitur: fuit teste Homero in. x. iliados: rex thraciz: qui cum